

SORUN *Polemik*

MARKSİST
İNCELEME
ARAŞTIRMA
ELEŞTİRİ
DERGİSİ

38

KASIM 2009

www.sorunpolemik.com e.posta: sorunkolektif@gmail.com

Süresi: Şimdilik İki Ayda Bir Yayımlanır

Sayı: 38 (2009)

Fiyatı: 4 TL (KDV Dâhil)

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: **Sırrı Öztürk**

Yönetim Yeri ve İletişim:

Akbıyık Değirmeni Sokak, No: 33/A 34122

Sultanahmet-Eminönü/İstanbul

Telefon: (0212) 638 81 82 Fax: (0212) 638 81 72

Posta Çeki No: 98213

Banka Hesap No: İş Bankası Cağaloğlu Şubesi (1095) 325 835

Abonelik Yurtiçi yıllık 6 sayı - 30 TL. Yurtdışı dört katı

Yayın ilkelerimizle bağdaşmayan ilanlar kabul edilmez.

Gönderilen yazıların beş dergi sayfasını geçmemesi (CD ve e-posta),

Word programında zenginleştirilmiş metin biçiminde

kaydedilerek gönderilmesi gerekir.

Yazılı metinler kaynak gösterilerek kullanılabilir.

Teknik Hazırlık: Sorun Teknik Büro

Baskı: Kenan Ofset

Davutpaşa Cad. Güven San. Sit. C Blok No: 258 Topkapı / İstanbul

Tel: (0212) 613 31 20

Yayın Türü: Yerel Süreli

ISSN 1303-2402

İÇİNDEKİLER

POLİTİKA CEPHESİ

- **Sırrı Öztürk**
  - Ölümünün 38. Yıldönümünde Kıvılcımlı'yı Anmak! 3
  - IMF-DB ve Sistemin Krizi 9
  - Cumhurbaşkanı ile Başbakanı Neleri Söyletiyor!?
Sol "Cenahımız" Nasıl Yapmalı?
  - Bir Hazin Barış Trajedisi 13
  - Kızılbaş-Alevi Hareketi Politikleşiyor 19
- **Turgay Ulu**
  - Yeni Süreçte Yeni Taz 25
- **Babür Pınar**
  - Küresel Kriz ve Devrimci Sosyalist Politika 31
- **Ahmet Kale**
  - Sistemin Krizi ve Sol'un Gündemi 40
- **Ahmet Temizel**
  - Hayat ve Mücadelenin Reddedtiği
Tüm İşsuz Örgütler, Kepenklerinizi İndirin! 43
- **Ali Eriş**
  - Faşizmin Barışçılığı, Barış Sorunu 47
- **Kazım Gündoğdu**
  - Kürt Ulusal Hareketi ve
Sol "Cenahımızın" Politikasızlığı 52
- **Yavuz Yıldırım Türk**
  - "Kürt Açılımının" Gerçek Yüzü 60
- **İsa Gözaçtı**
  - Yenilgi ve Birlik 69
- **Mahir Kankal**
  - TC'de Yaşanan "Demokratikleşme" Sömürünün Artırılması İçindir 77
- **Sırrı Öztürk**
  - Diller-Halklar-Ulusal Sorun 69
- **Ali İhsan Aksamaz**
  - CHP-TRT ve Lazca 75
- **Turgay Ulu**
  - Hasan Bülent Kahraman Küba'yı Karalıyor 79
- **Yalçın Karadaş**
  - Biri Bizim Kim Olduğumuzu Bizden İyi Bilir mi?
Hırsın ve Ezikliğin Geldiği Son Şoven Sınır... 87
- **SORUN Polemik**
  - İşçi Edebiyatındaki Kirlilik ve İsim Sömürüsü 93
- **Simon, Sonia ve İvan: Emperyalizmin Tutsakları** 110
- **İŞÇİ BİRLİĞİ** GAZETEMİZ HANGİ İHTİYAÇTAN DOĞDU?
HANGİ İHTİYACI KARŞILAYACAK? 115

POLİTİKA CEPHESİ

Sırrı Öztürk

-Polemik-

Ölümünün 38. Yıl Dönümünde Kıvılcımlı'yı Anmak!

Tarihî TKP'nin 'Devrimci Kanadı' Kadrolarından Dr. Hikmet Kıvılcımlı (1902-1972) ölümünün 38. yıl dönümünde Topkapı'daki mezarı başında 11 Ekim 2009 günü anıldı. Daha sonra çeşitli kapalı salon toplantıları düzenlendi. Bazı TV kanalları ile radyoların da etkinliklere programlarında yer verdi.

Bu yılki "anma" etkinliklerine çeşitli grup, çevre ve örgütler katıldı.

Topkapı'daki anma etkinliklerine üç kesim ayrı katıldı. Birincisine HKP, ikincisine 16 örgütün katılımıyla gelenler, üçüncüsüne de SODAP ve ittifak ettiği bir-iki çevre katıldı. Her üç kesimin ayrı ayrı katılım sayıları 100-120 civarındaydı.

Kolektifimiz Çalışanları olarak yalnızca ikinci sıradaki etkinliğe, *Sosyal İnsan Yayınları* -Ahmet Kale- tarafından çağrılı olduğumuz için katıldık. Salon etkinliklerine katılmadık. Çünkü konuşmacıların Kıvılcımlı hakkında söylediklerini / söyleyeceklerini âdeta kanıksamıştık. Onları dinlemeye ihtiyacımız yoktu.

Birinci etkinliğe HKP kendi sloganlarıyla damgasını vurmuş, öteki etkinliklerin zamanlarını da kullanmıştı. HKP sözcülerinin bilerek / bilmeyerek (fark etmiyor) Kıvılcımlı'nın tezlerinin bir bölümünü nesnel gerçeklikten, tarihsel-sosyal koşullarından soyutlayarak günümüzde de aynen tekrarlamaktan öte bir hünerleri yoktu. Kıvılcımlı'nın tartışmaya ve *Marksist Eleştirel* katkıya açık ve muhtaç olan tezlerini, zaman ve mekân gözetmeden asla ilerletici olmayan bir yorumla tekrarlayan HKP, bu tutumuyla Kıvılcımlı'dan öğrenmemiz gerekenlerin üzerini örtmeye yelteniyordu. Özellikle de burjuva resmî tarih anlayışı ile resmî ideolojisini (kemalizmi) olumlayan yorum, yaklaşım ve sloganlarla Kıvılcımlı anılmış oluyordu!

TKP tarihinin komünist iddialı her örgüt ve şefleri tarafından keyfi biçimde yorumlanması günümüzdeki “örgütler anarşisi” ortamının oluşmasında büyük rol oynamıştı. Bu yolda yapılan binbir idealizasyon ve mistifikasyonları ve onların tortularını bir türlü kaldırıp atamamıştık. TKP tarihi ve gelenekleri çok kaba ve çirkin yöntemlerle tahrif edilmiştir. SSCB'nin, Lenin'in Partisi SBKP'nin, Komünist Enternasyonal'in dayanışmasıyla 10 Eylül 1920'de Mustafa Suphi ve Yoldaşları tarafından Bakû'de çeşitli istişari toplantı ve kurultaylardan sonra Kongre yöntemiyle oluşturulan Tarihî TKP nedir?

Suphi ve Yoldaşlarının 28 Ocak 1921'de Kemalist rejim tarafından katledilmesinden sonra 1944'lerde Dr. Şefik Hüsnü Değmer ve arkadaşları kurulan TKP program, tüzük, kadro vb. açılardan Tarihî TKP ile organik bağı olmayan bir partileşmeydi. 1944 TKP'si Kemalist rejimle uzlaşan bir örgütlenmeydi. Bu nedenle de Komünist Enternasyonal tarafından tescil edilmemişti.

Günümüze gelene kadar TKP adına pek çok spekülasyon ve tevâzülle kendiliğinden “TKP”ler kurulmaya başladı. Özellikle “1973 Atılımı” iddiasıyla Harici Büro kendi varlığını “TKP” olarak ilan etmişti. Türkiye'den siyasî mülteci kimlikleriyle SSCB'ye ve sosyalist ülkelere sığınan “sol” gruplardan bazılarının Harici Büro ile kurduğu temas sonucunda Tarihî TKP'nin isim, sıfat, devrimci tarih ve geleneklerini sömürmeye başlamıştı.

“1973 Atılımı” diye söze başlayanların “TKP” serüveni hakkında yeni bir şey söylemenin hiçbir anlamı kalmamıştır. Sosyal muhalefet dinamiklerinin en anlamlı örgütlerini, DİSK'i, sendikaları, kitle örgütlerini, meslekî kuruluşlarını teori pratikleriyle işlevsiz bir duruma sokmayı becerdiler. Hâlâ bu “TKP”nin hayalini kuranların; bizim: “Veba mikrobi gibi her girdiğiniz yeri kuruttunuz” yolundaki sözlerimizi “düşmanca” karşılayarak “gerici” bir tutuma girdiğini görüyoruz.

Kıvılcımlı'nın yaşadığı dönemlerde ve TKP'nin yöneticileri arasında, O'nun düşünce-davranış çizgisinde birikimi olan kadrolar olsaydı, Kıvılcımlı'nın tezleri yetkili kurullarda tartışılır ve senteze kavuşması sağlanırdı.

Kıvılcımlı'nın en büyük trajedisi budur.

Günümüzde “gerici” yorumlarla Kıvılcımlı'dan öğrenmemiz gerekenlerin üstü örtülmeye çalışılıyor. Boşuna bir çaba.

Sosyal İnsan Yayınları (ve çalışanlarından Ahmet Kale'nin emekleriyle); O'nun tüm eserlerini yeniden yayımlayarak son derece "hayırlı" bir işi gerçekleştirmiştir. Güncel politikayla uğraşmayan, "doktorculuk" yapmayan *Sosyal İnsan Yayınları* bu türden çabasıyla şu mesajı vermektedir: "Buyurun Kıvılcımlı'yı ilk ağızdan okuyup öğrenin. Tezlerini tartışın. Marksist Eleştirel katkı getirin ve O'nu aşın."

SODAP çevresi HKP önde gelenleri gibi fanatik ve sekter bir "doktorcu" profil çizmiyor. Kıvılcımlı değerlendirmesinde oldukça "esneklik" gözetmeye çalıyor. Marksist yaklaşımlara da değer veriyor.

SODAP'ın en büyük zaafı; pek çok çevre gibi kendi göreneğini gelenek yerine koyuyor, hayat ve mücadelenin doğrulamadığı kendi teori pratiğini hiç eleştirmiyor, özeleştiri yapmıyor, kendilerinden ayrılan arkadaşlarını "tek suçlu" göstermeye yeltenerek "örgütler anarşisi" hastalığına büyük katkılar getiriyor oluşudur.

Kıvılcımlı'yı "anma" etkinliklerinde en ilginç olgu: O'nun mücadelesine biçimsel de olsa en sonunda hidayete erip "değer" vermelerinin göstergesi olarak 16 örgüt, grup ve çevrenin "Ortak Anma" etkinliğinde birleşmiş olmasıdır.

Hayatları boyunca Kıvılcımlı'nın tezlerini tartışmaya değer bulmayanlar, spekülasyonlarıyla "dar grup kültürü" duruşlarında ısrarlı olanlar, **'Komünistlerin Birliği'** davasına ihanet edenler, dahası O'nun hakkını yiyenler şimdi "anma" töreninde bir araya geliyordu!?

Bu durum aslında birileri açısından bir özeleştiri anlamına geliyor. Demek ki Kıvılcımlı'nın ölümünden 38 yıl sonra birilerinin jetonu düşüyor / düşürüyordu! (Şimdi gel de söyleme: Yumurtaya can veren Allahım! Sen nelere kadirsin!..) Sosyal pratikte programları doğrulanmayan (aslında programsız partilerin ve partisiz programların) örgüt / partilerin açığa vurulan, işlevsizleşen duruşlarını Kıvılcımlı'yı "Ortak Anma" etkinlikleriyle giderebileceklerini ise hiç sanmıyoruz.

Kimileri "anma" etkinliklerindeki bu olguyu "yine de çok şükür biraraya gelebilmişler" diyerek olumlamaya yelteniyordu.

* * *

Kıvılcımlı Yoldaşı "anma" etkinliklerinde Vedat Türkali'nin; Sol "cennahımıza" yaptığı "Vasiyetimdir birleşin!.." deyişini üzerine de bazı şeyler söylemeliyiz.

TKP kadrolarından 95 yaşında ölen Mehmet Bozışık (Boz Memet), 95 yaşına gelen Mihri Belli, aynı yaşlardaki Vedat Türkali gibi arkadaşlara Sol “cenahımız” büyük bir saygı ve sempati duymakta ve onları pek çok etkinlikte öne çıkarıp anmaktadır. Elbette bizden önce bu yollardan geçenlere ebedi saygı göstermek Komünist ahlâk ve geleneğimizin bir gereğidir. Fakat devrimci kimlik ve kişilikler duygusal biçimde ve hama-setle değil, insanın ve insanlığın sosyal / evrensel kurtuluş kavgasına ne getirip ne götördükleriyle anılmalıdır. TKP tarihinde rol ve sorumluluk alan kadrolara Marksist Eleştirel katkı getirmeden yapılan “anma” etkinlikleri genç kuşaklara doğru bilinç aktarılmasını engellemektedir.

Anılan kimlik ve kişilikler Tarihî TKP'nin programı uzantısında ve tutarlı bir iktidar mücadelesinde ideolojik-politik-örgütsel hangi katkıyı getirmiştir? Bu türden soru ve sorunların ikna edici bir cevabı yoktur.

Eğer bu türden hayati soruların üstü örtülüyorsa “anma” etkinlikleri anlamını yitirecektir.¹

Vedat Türkali, TKP'deki ayrışmalarda 1973'e kadar ilkin Kıvılcımlı'nın safındaydı. Sonradan Harici Büro “TKP” taraftarı oldu², nitelikleri tartışmalı pek çok senaryo ve roman³ yazdı, eserleri filme alındı. Roj TV'ye ve öteki TV'lere çıktı. Barış Meclisi'ne katıldı. Kürt ulusal hareketinin “Demokratik Cumhuriyet” projesine katkı sundu. Meşrebince sosyal muhalefet dinamiklerinin etkinliklerine katıldı. Görüşlerini açıkladı. Fakat; **Parti, Partileşme Sorunu, Komünistlerin Birliği, İşçi Sınıfının Sendikal-Siyasal Birliği, Devlet, Devrim** vb. konularda asla politika ile uğraşmadı.

Bu özellikleri itibarıyla ve de şimdi yaptığı “Vasiyetimdir birleşin” sözleriyle işçi sınıfı hareketini, sosyalist hareketi, ve de komünist iddia-lı grup, çevre ve örgütleri düşündürüp bağlamaya yetmiyor.

* * *

Kıvılcımlı'yı “anma” denildiğinde örneklediklerimizle yetinmeyelim.

Çeşitli TV ve medyada da Kıvılcımlı üzerine paneller-söyleşiler eksik olmadı.

Sol “cenahımız”dan 12'li darbelerin ideolojik-teorik tahribatını henüz üzerinden atamamış kesimleri de Kıvılcımlı'yı meşreplerince değerlendirdi.

Bir yandan Sovyet deneyiminin çözülmesi, diğer yandan ideolojik-politik-örgütsel geleneklerimizden çok yönlü derslerle sonuçlar çıkarmayanlar, beri yandan kapitalist Batı'dan binbir niyetle pompalanan Bilimsel Sosyalizm-Komünizm karşıtı görüşlerin etkisinde kalanlar birden Kıvılcımlı'yı tartışmaya başladı.

Kıvılcımlı, kendi özgün -yerli- sentezimizin üretilmesinden yanaydı. TKP tarihindeki ideolojik-politik-örgütsel yanlış ve yanlışlıklardan devrimci bir kopuştan yanaydı. Meşrebince bu yolda eserler verdi. Tezlerini eleştirel katkı getirilmesi için TKP'ye sundu. Yaşamı boyunca örgütlü kaldı. TKP'nin Devrimci Kanadı'nın Kadrosuydu. Son nefesine kadar da Devrimci kaldı. Partili ve özel yaşamında, poliste, hapiste, mahkemelerde dik ve onurlu durdu. Tarihsel-Sosyal-Siyasal Devrimlerin yasallığına adadı ömrünü. Anti-Sovyetik, anti-Stalinist burjuva solculuğuna asla itifat etmedi.

Özetlediğimiz niteliklere sahip Kıvılcımlı Yoldaşı şimdi birileri, bugünkü sınırlı bilgileriyle "boy hedefi" yaparak vurmaya çalışıyor. Kıvılcımlı, *Marksist Eleştirel* katkıya açık-muhtaç tezleriyle elbette eleştirilecek ve aşılacaktır.

Aşırı teorizme-entelektüalizme kayan üniversite okumuş yarım-aydınlar, önü de arkası da keskin Hazreti Ali'nin kılıcı gibi O'nu hak etmediği eleştirilere hedef yapıyor. Dürüst ve ilkeli davranmıyor. Marksizm'in yeminli düşmanlarının safında ve açtığı kanallarda ahkam kesiyor.

İşi gücü tartışma olan bu türden sorumsuz aydınlar, bokunda boncuk bulmuş İncili Çavuş öykülerindekine benzeyen biçimde Kıvılcımlı'yı vurmaya yelteniyor!

Halkımızın "dinime dahleden bari muselman olsa" dediği gibi O'na destursuz saldıranların gündeminde hiçbir dönem, **Parti, Partileşme Sorunu, İşçi Sınıfının Sendikal ve Siyasal Birliği, Komünistlerin Birliği ve Devrim** gibi ciddî konularla "iştilig ettiği" görülmemiştir.

TKP, Kıvılcımlı gibi teori pratikte yetkin ve donanımlı kadroların yönetiminde olsaydı elbette durum değişir ve O'nun tezleriyle strateji ve taktikleri tartışılırdı. TKP'de bu türden bir işleyiş olmadı. Yalnız kalan Kıvılcımlı da zaman zaman çok zengin taktiksel deneyimleriyle oldukça fazla esnemiş, yer yer de bu taktikleri stratejik amaçmış gibi yorumlara neden olmuştur.

Her Komünist Parti devrimci esneklik gözeterek taktiksel zenginlik hakkını kullanır. Bunu yaparken nihai amacını gölgelemeye yarayan taktiklere iltifat etmez.

Kıvılcımlı'ya ve dolayısıyla TKP'ye bu açıdan *Marksist Eleştirel* katkı yapılması yerindedir.

Oysa TKP ve Kıvılcımlı bahsinde günümüzde yapılan başka bir şeydir.

Dipnot Açıklamaları:

- 1 Sırrı Öztürk, Gelenekten Geleceğe TKP 10 Eylül 1920 Deneyimi ve Günümüz, **SORUN Polemik Dergisi**, 2004, Sayı: 10, s. 3-16.
- 2 Ali Özdoğu, 'Güven'den Sonra 'Komünist' Adlı Kitap, "Hangi Komünist Parti", "Kim Komünist" Sorunsalı **SORUN Polemik Dergisi**, 2001, Sayı: 1, s. 109-115.
- 3 Yalçın Karadaş, Yalancı Tanıklar Kahvesi mi, Yalancı Devrimcilerin Lumpen Hikâyesi mi?, **SORUN Polemik Dergisi**, 2009, Sayı: 36, s. 80.

IMF-DB ve Sistemin Krizi

Cumhurbaşkanı ile Başbakanı

Neleri Söyletiyor!?

Sol “Cenahımız” Nasıl Yapmalı?

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün, 1 Ekim 2009 günü TBMM açılış konuşmasında; “Demokratik Açılım” (Henüz ‘Kürt Sorunu’ diyemiyorlar, çünkü onları buna zorlayacak devrimci bir irade henüz yok) bahsinde sözü anlamlı bir yere getirdi: “Bunu parlamentoda ya biz yaparız, ya da birileri gelip yapar.” dedi.

“Birileri” dediği neydi-kimdi?

6 Ekim 2009 günü Taksim ve civarında kapitalizmi ve bankaları boy hedefi seçen militan gösterileri kastederek İstanbul IMF-DB Toplantısı'nda Başbakan Tayyip Erdoğan; “Dışarıdaki protestocuların da sesine kulak verin” dedi.

Sokağın sesi neyi işaretliyordu?

Görevleri uluslarötesi tekeli sermayenin ve yerli ortaklarının, işbirlikçilerinin, taşeronlarının ülke ve bölge ölçeğindeki “yüksek” çıkarlarını koruyup kollamak olan AKP sözcülerinin asıl ne demek istediğini tercüme etmeden okuyamayız.

Sahi gerçekten ne demek istedi Gül-Erdoğan çifti?

Birileri hâlâ AKP'yi din, iman bekçisi olarak görmekte dir!?

Burjuva politikacılarının bu türden “yüksek” siyasî bilinç ve kültüre sahip olduğunu öteden beri örnekleriyle biliyorduk. Fakat Gül-Erdoğan çiftinin bu sözleri tarihte bu yolda döktürülen incilere âdeta tüy dikmiştir.

Hatırlarsınız; 1950'lerde DP'nin Cumhurbaşkanı Celal Bayar; kitlelerin sosyal muhalefetini amacından saptırmak için Komünizmi ve SSCB'yi “öcü” olarak göstermeyi politikalarının temeli olarak görüyordu. “Bu kış gomonizm gelecek!” diyerek halkımızı korkutmayı amaçlamıştı!

Bayar bazı sözcükleri telaffuz edemiyordu. Türkiye yerine “Türkiya”, komünizm yerine de “gomonizm” diyordu. Tabii o kış ve onu takip eden kış aylarında gomonizm bir türlü gelmedi.

12 Mart 1971 askeri faşist darbesinin başbakanlarından Kürt kökenli Ferit Melen ise, darbeyi savunarak, “yoksa komünistler gelecek, derilerimizi yüzüp içine saman dolduracaktı!” diyerek darbenin asıl nedeni olan 24 Ocak kararlarının “önemini” aklınca vurgulamıştı.

Komünistler bu coğrafyada hiçbir zaman iktidara gelmedi, dolayısıyla da burjuvazinin beş paralık bedenlerine korktukları gibi saman doldurulmadı. Bu türden kış-sap-saman yarenlikleri komünistlerin iltifat etmediği yöntemlerdendi.

Burjuvazinin günümüzdeki iktidar sözcüleri sermayenin çıkarlarının nasıl devşirilmesi gerektiğini çok daha “şık” ifadelerle dile getiriyor.

Gül-Erdoğan çifti bu türden ifadelerle Sol “cenahımızın” bir türlü okuyamadığı sınıflar mücadelesini ve işçi sınıfı temeline dayalı donanımlı bir **PARTİ**’nin işbaşı yapmasıyla sermaye sınıfının başına nelerin gelebileceğini göstermeye çalışıyordu. Onların sözlerini (daha sonra “yanlış anlaşıldı” diyerek kıvırsalar da) böyle tercüme etmeliyiz.

AKP’nin arkasında duran ABD ve AB’nin ağababaları da tüm öğütlerinde; “sakın bizi zor durumda bırakmayın, aman dikkat edin, sistem elden gidiyor, gidebilir, havayı yumuşatın, kapitalist sömürünün köşelerini törpüleyin, kitleler gözünü açıyor, şöyle-böyle yapın” diye boşuna akıl vermiyordu...

Hâkim gerici sınıfların tarihsel deneyimleriyle çok yüksek bir sınıf bilincine sahip olduğunu Sol “cenahımız” aklından çıkarmamalı. Bununla da yetinmeyip sınıf düşmanlarına karşı yığınağı nereye ve nasıl yapması gerektiğini öğrenmeliydi.

Bu vesileyle tekrarlamakta yarar var: Kapitalizm yeni saldırılara hazırlanıyor. Artık sokaklarda konuşacağız. Emek güçlerimizi aynı amaçlı güçlerle buluşturup bütünleştireceğiz. Devrimci Hareket; bir yandan oluşan “devrimci durum”u değerlendirecek, diğer yandan bağrındaki nüvelerle nelerin yapılabilirliğini saptayacaktır. Devrimci inisiyatiflerini kullanacak kadrolar; sistemle hesaplaşmaya aday **Kurum** ve **Araç**larını ve önderini de üretecektir. Sokaklarda işçi sınıfından öğreneceğiz.

Sağ ve “sol” teslimiyetçi oportünist akımların, üniversite okumuş yarım-aydınların açığa vurulacağı yer de sokaktır. Devrimci güçleri proletaryanın koruyuculuğuna ve kurmaylığına teslim edeceğiz.

İdeolojik-politik-örgütsel donanımını gerçekleştirmiş kadrolar küttel sel çıkışlarda hepimize nasıl iktidara geleceğimizin yolunu da gösterecektir.

Tutarlı-somut-amaçlı küttel sel çıkışlar aynı zamanda “benim örgütüm, benim pankartım” zortlamalarını da tedavi edecektir.

Uluslararası Para Fonu (IMF) ile Dünya Bankası (DB)’nin İstanbul’da gerçekleştirdiği toplantıyı, kapitalist-emperyalizmin gündemini, hegemonların çelişki ve çatışkılarını doğru okumak durumundayız.

IMF ile DB’nin İstanbul toplantısında dünyanın sahipleri “yeni bir dünya düzeni”nin kurulmasıyla emperyalist-kapitalist sistemlerinin ancak ayakta kalabileceğinin mesajını verdi. Hegemonlar tüm dünya emekçi halklarını emme basma tulumba misali sömürüp soğana çevirdikten sonra şimdi dünya emekçi halklarının yer yer ayağa kalkmasıyla sömürücü sistemlerini gözden geçirmişlerdir.

Haksız, eşitsiz, adaletsiz ve ahlâksız sistemlerini ne kadar gizlemeye çalışsalar da IMF ile DB yetkilileri son derece “harbi” söylemleriyle dünyadaki tabloyu “doğru” resmetmekten de geri kalmamışlardır.

Gençliğinde “sosyalist” olan yetkililerinden biri şimdi ücreti ödendiği için kendini sermayenin kucağına teslim etmiştir. DB Başkanı hegemonların “yüksek” çıkarları uğruna yapılacak uygulamalarda şu sözleri “erkekçe” telaffuz etmiştir: *“59 milyon işsiz kalacak, 90 milyon kişi aşırı yoksulluk içinde yaşayacak, 30 bin bebek ölecek”*

Bu sözleri doğru tercüme ettiğimizde; insanlık yeni bir saldırı ile karşı karşıyadır. Kapitalist anarşi yeni avanta ve yağmalar düzenini nasıl oturtacağını hesabını yapmaktadır.

Bakin dünyanın efendileri neleri dile getiriyor: *“Kapitalizm felâket üretti, küreselleşme de öyle. Ancak başka bir çıkış yolumuz yok. Bu felâketlerle yaşamayı öğreneceğiz, çok zor da olsa etkilerini hafifletmeye çalışacağız, küreselleşmenin yerine sorumlu küreselleşmeyi koyacağız, bunun için ise fedakârlıktan başka şansımız yok”* gibi ifadelerle ka-

pitalizmin sosyal ömrünün gelip duvara dayandığını anlatmadan edememişlerdir.

Dileyelim Sol “cenahımız” da benzeri bir tarih ve sınıf bilinciyle siyasal-sosyal devrimlerin zorunluluk ve yasallığını ideolojik süzgeçlerinden geçirmeyi öğrensin. “*Kapitalizmi alt etmek dışında bir seçeneğimiz yok!*” demeye başlasın. Bunu bilince çıkaran ve bu yolda emek güçlerini buluşturup bütünleştiren kadrolara çok ihtiyacımız var.

IMF ile DB’ye kölece angaje AKP’yi ve sistemi sorgulayıp silkeleyebilmek için alanlara, gözü pek ve sayıca az militan gençliği değil, proletaryayı getirmek gerekiyor. Sistemin gerçekleştirilen protesto eylemlerine “makul” ölçülerle göz yumacağını bildirmesi boşuna değildir.

Tarihsel ve sosyal haklılığımızla sokağı nasıl kullanacağımızı ğrenmeliyiz.

Proletaryanın kurmaylık ve koruyuculuğuna çekilmeyen kütlesel çıkışlarda sistemin zoru daima baskın olacaktır.

Demokratik hakların nasıl kullanılacağı bilincine sahip 100 bin devrimci işçi alanları zapt ettiğinde IMF-DB’nin “yeni sömürge yöntemi”de; tekelci-militarist-polis devletinin copunun da; gaz bombasının da hkm skmeyecek ve kütlelerin talepleri karşılanmak zorunda kalınacaktır. Böylece devlet terörü geri adım atmak zorunda kalacak, yeni tavizler alınacak, bu durumdan sonra Devrimci Hareket iktidar hedefinden şaşmamak kaydıyla yeni bir mevziye yerleşecektir.

Bir Hazin Barış Trajedisi

34 kişilik bir grup PKK'li, 19 Ekim 2009 günü Habur Sınır Kapısı'ndan, "Demokratik açılım sürecinin önünü açmak" üzere giriş yaptı. Bu olguyu kimileri "TC'ye teslim olma" olarak değerlendirdi. Kimileri de "politik misyonla" gelenlerin PKK'nin "Demokratik Cumhuriyet" stratejisinin barışa katkı getireceğini öne sürdü.

Komünistler bağımsız sınıf tavrıyla olay ve sosyal olguları tarihsel-sosyal nesnel gerçekliği temelinde ve de sınıfsal temelde ele almaktan yanadır.

Yaşadığımız topraklardaki tüm halkların proletaryası, emekçileri ve yoksul köylülüğünün çıkarlarını gözetten Komünistler; hakikî barışın nasıl sağlanacağını ikircimsiz, amasız-fakatsız dile getirmektedir.

Bir yandan burjuvazi, diğer yandan küçükburjuva "sol" akımlar tarafından "Barış" ve "Barışsever" sözcükleri de yeterince kirletildi ve anlamını yitirdi. Böylelikle hakikî barış ve demokrasinin siyasal-sosyal devrimle geleceğinin üstü örtülmeye çalışılıyor.

Komünistler düşünce ve örgütlenme özgürlüklerini tüm süreçlerde nasıl kullanmak hakkına sahipse, bu hakkını kullanıyor ve büyük bedeller ödüyorsa; PKK ile DTP'de Kürt halkının ulusal özgürlük talepleri doğrultusunda örgütlenmek, taleplerinin gerçekleşmesine çalışmak hakkına sahiptir. Onların bu yolda politika yapması da yasal ve meşrudur.

Komünistler bağımsız sınıf tavrı gözeterek proletaryanın, ezilen ve sömürülen emekçi halkların sosyal / evrensel kurtuluşları için mücadele eder. Etmektedir.

Komünistler ideolojik-teorik-politik-örgütsel güvencelerini gerçekleştirirken, **PARTİ**'nin ilkesel saflığını korur. Nihai amacı iktidara gelme ilkeselliğinden taviz vermeden devrimci esneklikler gözeterek taktiksel zenginliklerini geliştirir. Ulusallık temelindeki örgütlere angaje olmadan, ilkesiz ilişkiler kurmaz, neleri ve nasıl yapacağını bilir.

Ulusalılık-Sınıfsallık dinamiklerinin sınıfsallık temelinde uyumlandırılarak iktidara gelebilmesinin yol ve yöntemlerinin üretilmesi Komünistlerin tartıştığı bir konudur.

Günümüz şartlarında Komünistler asli görevleri olan **Komünistlerin Birliği**ni gerçekleştirmeyi unutmadan; Kürtlerin taleplerine duyarlı olmak, sistemle olan çelişkilerinde, belli disiplinlerle onların kütleli çıkışlarını desteklemek, eleştirel katkı yaparak örgütlerinin yeni nitelikler kazanmasına çalışmak durumundadır.

Burjuvazinin iğdiş etmek istediği dil, terim ve kavramlara asla iltifat etmeden konuyu ve sorunları tahlil etmeliyiz. Özellikle de içeriği boşaltılmak istenen “barış-demokrasi-eşitlik-özgürlük-halkların kardeşliği” bahsinde, emekçi halkları birbirine karşı konuşlandırıp sömüren, taleplerini karşılamayan sistemin köklü ve devrimci dönüşümlerle aşılmasından yana olduğumuzu, bunun dışında hiçbir çözümün gerçekleşmeyeceğini bilince taşımak durumundayız.

İşçi sınıfı ve emekçilerin sosyal / evrensel kurtuluşunu başa almayan hiçbir ulusal kurtuluş mücadelesinin başarısı mümkün değildir.

Dünyamızda son derece önemli olaylarla gelişmeler yaşanmaktadır. Emperyalist-kapitalizm asla ebedi değil, gidicidir. ABD ve AB emperyalist ülkelerin proleteryası kendi burjuvazisine karşı mutlaka ayağa kalkacaktır. Bunun işaretleri her sosyal olguda görülmektedir.

Yakın Doğu’da -Bölge’de- emperyalizmin çıkarları doğrultusundaki projeler değil, emekçi halkların birlikteliği ile aşılabilecek projeler hayat bulmalıdır.

PKK ile DTP’nin politikadaki başarısızlığının nedenlerini inceleyen ve sosyal pratikte anılmaya değer hiçbir faaliyeti bulunmayan kimi “sol” örgütler bu durumu salt “İmralı kaynaklı tezlere” yüklemeyi yeğlemiştir. “Sol” örgütlerin diğer bir bölümü ise, programlarının hayat ve mücadele tarafından reddedildiğinin üstünü örterek PKK ile DTP’ye ilkesiz tutunarak, kütleli çıkışlara pankartını alıp katılarak varlıklarını bir süre daha sürdüreceklerini zannetmektedir!

PKK ile DTP’nin politikadaki başarısızlığını, ABD ile AB’nin Yakın Doğu’daki politikasını henüz yeterince göremeyen yoksul Kürt köylülüğü ve emekçiler, yılların inkâr-imha-asimilasyon politikalarına bir tepki

olarak Habur Sınır Kapısı'nda yüz binleri bulan kütleli bir çıkışı gerçekleştirmiştir.

Bu sürecin ve çıkışın sınıfsal özünü iyi okumak gerekiyor.

AKP iktidarı bu kütleli çıkışların yaygınlık göstermesinden korkmuş, "barışa" ikna ettiğini zannettiği Kürt politikacılarını tehdit etmeye başlamış ve "Başa döneriz haa!" demiştir.

"Başa dönmek" nedir? Bunun Türkçeye tercümesi: Kirli ve haksız savaş, göçe zorlamak, OHAL uygulamaları, DGM'ler, katliamlar, keyfi fiilî infazlar, Kürt düşmanlığı ve giderek "kahrolsun teröristler, bölücüler, vatan hainleri ve komünistler!.." manasına gelmektedir.

Kürtler politikleşmiştir. Bu süreci geri çevirmeye kalkmak burjuvaziye hiçbir yarar getirmeyecektir.

"İlimli İslâmcı", Amerikancı AKP kimi "solcu" takımının yağlayarak "liberal-muhafazakar" dediği gömleğini çıkarmış, Mussolini, Hitler, Salazar, Franko'nun bir zamanlar giymiş olduğu faşist gömleğini giymiştir.

Sağlı "sol"lu burjuva basını ile politikacılarını telaşa kaptıran da yoksul Kürt köylülüğünün ve emekçilerinin direniş ve "doğrudan demokrasi" hakkını kullanma olgusudur.

10 yıl önce de çeşitli "barış grupları" ülkelerine dönüş yapmıştı. TC devleti "elçiye zeval olmaz" bile demeden bu grupları derdest edip, onar yıl hapis yatmalarını sağlamıştı.

PKK'li tutsaklar 15-20 yıldır F-D-E Tipi cezaevlerindedir. DTP yöneticilerinin hemen yarısı çeşitli suçlamalarla cezaevlerinde bulunmaktadır. "Demokratik" yollarla seçilmiş belediye başkanları sistemin açık baskı ve tehdidi altında görev yapmaya çalışmaktadır. Kürt ulusal hareketinin sorunlarını ele alan gazete, dergi ve kitaplar hâlâ toplatılmaktadır. Ayrıca, DTP Anayasa Mahkemesince kapatılma tehdidiyle yüz yüzedir. DTP Milletvekilleri "hukukun üstünlüğü" denilen ağır baskı ve tehditler altındadır. "Hukuk hazretleri" ile "Ana ve Baba yasalar" hini hacetle deline deline kevgire dönmüştür. Burjuvazi ile şerbetli liberal "sol"cuların "Kürt Sorunu", "Kürdistan Sorunu" üzerine yazıları ve söylemleri hiçbir hukukî soruşturmaya tabii olmazken Devrimcilerin, Komünistlerin yorum ve tahlillerini içeren yayın organları büyük bir baskı ve tehdit altında tutulmaktadır.

Taş atan Kürt çocukları ağır kovuşturmalara tabi tutulmaktadır.

Resmî rakamlara göre 47 bin insanımız haksız ve kirli savaş şartlarında hayatını kaybetmiştir. Keyfi-fiilî infazlarla kaybedilen 17.500 kişinin akıbeti somut kanıtlara rağmen sorgulanmamaktadır. Bu insanlarımızın büyük bir bölümü Kürt'tür.

ABD ile AB'nin Yakın Doğu'da ve Bölge'deki "Kürt Sorunu" ile "Kürdistan Sorunu" konusundaki görüşleri çok açık ve nettir: ABD+AB+TC ve Bölgenin gerici devletlerinin ortak çabasıyla, PKK tasfiyecî yöntemlerle ehlileştirilip-etkisizleştirilecektir. DTP uluslarötesi tekeli sermayenin "yüksek" çıkarlarına zarar vermeyecek bir duruma getirilecektir.

Kürtlere verilen "taviz" türleştirilmiş radyo ve TV, anadilde konuşma ve yazma gibi oyuncaklardır yalnızca. Devlet, Kürtlerin taleplerini içeren Anayasal ve yasal bir güvenceye ise yanaşmamaktadır...

PKK ile anılan ve anılmayan çeşitli ve çok yönlü diyaloglar gerçekleştirilmiş, birileri ikna edilmiş ve bugünkü "barış ortamı" dedikleri tasfiye hareketi bilinçli olarak hazırlanmıştır. Sistemin "Eve Dönüş" oyunlarının hangi manaya geldiğinden habersiz ve Kürt politikalarında yaşanan "öndersizlik krizinin" nelere gebe olduğunu henüz göremeyen Kürtler çok büyük umutlara kapılmıştır.

İçî boş "demokrasi", "AB normları", "barış" söylemleri öylesine yüceltilmiştir ki, fukara Kürt halkı emperyalist-kapitalizmin çıkarları uğruna nasıl bir oyun oynandığını henüz fark edememiştir.

"Barış" adlı tasfiye projesinde savaşı güçlerin karşılıklı görüşme ve politikanın başka biçimde yürütülmesi yolunda karşılıklı tavizler vermesi biçiminde yapılmamaktadır. Sınıflar savaşında hâkim gerici sınıflar kendi "barış" tezlerini dayatmıştır. "Silahını bırak gel, teslim ol, biz senin için çok 'hayırlı' şeyler yapacağız!.." AKP'nin "Kürt Sorunu'na çözüm"den anladığı budur. Kürt-Türk halklarının hak eşitliği, gönüllü birlik ve kardeşlik bu mudur?

Sol "cenahımız" siyasal-sosyal devrim dışında bir çözümün asla mümkün olmadığını bilince çıkarıp politika ürettiği ve anlamlı ileri bir adım attığı zaman "Kürt Sorunu" da, "Kürdistan Sorunu" da, emekçi halkların talepleri de bu şarta bağlı olarak ancak iki adım sıçrama gösterecektir.

Kadim Bölge halklarından; Kürt, Ermeni, Laz, Çerkes, Rum, Türk, Süryani, Keldani, Asuri, Arap, Fars, vb. emekçilerinin çıkarlarını politikalarının önüne koyan Komünistler milliyet farkı gözetmeden, bu toprakların kadim halklarına politika üretememiştir. Bu açıdan Sol “cenahımız” suçludur. PKK ile DTP’deki “sosyalizmden haberli” kadroları da kendilerine en büyük katkıyı getirecek olan Komünist kadrolarla buluşup Ulusallık-Sınıfsallık dinamiklerinin iktidara yürüyen hareketini yaratmak yolunda hiçbir olumlu adım atmadıkları için onlar da suçludur. Emperyalist-kapitalist güçlere karşı tüm sosyal muhalefet dinamiklerini harekete geçirme politikası yerine salt ulusallık temelindeki politikaların son tahlilde Kürt-Türk burjuvazisinin isteklerine uyarlanacağı biliniyordu. Kürt örgütlerinde “sosyalizmden haberli” unsurların bu süreçte hiç seslerini çıkaramadığı görülmektedir. Burjuvazinin duyduğu ihtiyaç; Kürt ve Türk küçükburjuvazisini PKK ile DTP’de buluşturarak karşılanmıştır.

Kürt halkına dayatılıp çıkarılan faturanın bedeli, öyle “İmralı”ya atılan sözüm ona “tariz oku” politikalarıyla savuşturulup izah edilemez. Bu fatura çok değerli olan Ulusallık-Sınıfsallık dinamiklerine politika üretemeyen devrimci, sosyalist ve komünist geçinen Sol “cenahımıza”, hepimize çıkarılmıştır.

“İç savaş” ve kriz dönemlerinde programları yeterince denenip-sınanan-açığa düşen ve de politika üretemeyen bir “sol” bu durumda nasıl ve ne zaman, hangi yöntemle belini doğrultacaktır? Doğrultabilecek midir? Aşınmış ve aşılmış duruşlarıyla yeniden örgüt kurma atağına giren bu türden “aydın”ların devrimci hareketimize zarardan başka vereceği bir şey kalmış mıdır?

Tutulacak “**Ana Halka**”yı yakalamanın yolu; bilim ve akıldışı yol ve yöntemlerden vazgeçmekten, bilimsel bilgi edinmekten, bilinçlenmekten, özeleştirme yapmaktan, ayrışmaktan ve *Kolektifimiz’in* ısrar, inat, özveri ve kararlılıkla gündemde sıcak tuttuğu **Komünistlerin Birliği** projesine dört elle sarılmaktan geçiyor.

“Açılım” dedikleri; Emperyalizmin TC’ye biçtiği, Bölgede oluşturulması planlanan jandarmalık rolüdür. TC’nin de küçük emperyalist yayılcılık niyetleriyle bu role baştankara soyunduğunu / soyundurulduğunu görüyoruz. AKP “açılım” yalanlarıyla kangrenleşmiş sosyal sorunla-

rı istismar etmektedir. Tüm sosyal muhalefet dinamikleri bu oyunu bozmak zorundadır.

Bu emperyalist oyunu, sıkça tekrarladığımız gibi, ancak birleşik, güçlü, güvenilir ve donanımlı *İSP*'nin kurmaylığında iktidara yürüyen güçler bozabilecektir.

“Ulusların kendi kaderlerini tayin, tespit ve ayarımla hakkı” Komünistler açısından ilkesel bir konudur. Bu temel ilkesellik politik-taktiksel gerilik ve “açılım”larla özünden saptırılmaz.

Web ve E-posta Adreslerimiz

SORUN Polemik

Marksist İnceleme Araştırma Eleştiri Dergisi:

www.sorunpolemik.com
sorunkolektif@gmail.com

Sanat Cephesi:

www.sanatcephesi.org
sanatcephesi@gmail.com

Sorun Yayınları Kolektifi:

www.sorunyayinlari.net
sorunkolektif@gmail.com

KIRMANCIYA BELEKÊ

Kültür-Tarih-Halkbilim Dergisi:

www.kirmanciye.com
kirmanciya_beleke@hotmail.com

Emeğin Ressamı Avni Memedoğlu:

www.avnimemedoglu.com
sanatcephesi@gmail.com

İŞÇİ BİRLİĞİ GAZETESİ

www.iscibirligi.info
iscibirligigazetesi@hotmail.com

Kızılbaş-Alevi Hareketi Politikleşiyor

Alevi örgütlerinin İstanbul-Kadıköy Meydanında, 8 Kasım 2009 tarihinde ortaklaşa düzenlediği mitinge önemli bir katılım oldu.

Aleviler üzerindeki çok yönlü baskılar kütlese çıkışlarla giderilmeye ve aşılmaya çalışılıyor.

Aleviler 9 Kasım 2008 tarihinde Ankara'da 130 binlik bir kütleyi alanlara getirdikten sonra, siyasallaşma yolunda önemli bir adım atmış ve taleplerini dile getirmişti. AKP'nin bu talepler karşısındaki ikiyüzlü politikasını açığa vurma yolunda bu kez Aleviler; "Kadıköy Mitingi"ni örgütleyerek taleplerini daha görkemli biçimlerde haykırdı.

Aleviler; "*Kadıköy'e 1 milyon insanımızı getireceğiz!..*" dedi ve bu sözlerini büyük ölçüde yerine getirdi.

Söylemeden edemiyoruz: Darısı Sol "cenahımızın" başına!..

Kürt ulusal hareketinin giderek kitleselleşip politikleşen bir kütlesi var.

Kızılbaş-Alevi hareketinin de aynı biçimde politikleşen bir kütlesi var.

Kürtlerin siyasî örgütleri, radyosu, TV'si, basın-yayın organları ile çeşitli kurumları bulunmaktadır.

Aleviler yurtdışında ve içinde henüz dernek, vakıf, birlik ve Cemevi kurumsallaşmaları çalışmasına ağırlık veriyor. Onlar da çeşitli radyo, TV, basın-yayın faaliyetleri aracılığıyla seslerini duyurmaya çalışmaktadır.

AKP; avantalar-yağmalar düzenine adapte olacak kendi Alevisini yetiştirmenin telâşındadır. Başta gerici CHP olmak üzere çeşitli siyasî örgütler Alevilere "oy deposu" gözüyle bakmaktadır.

Alevilerin düzenlediği mitinge "katkı" sunanlar listesinde CHP'nin yer alışı, hareketin bağrında taşıdığı zaafı da göstermektedir.

Alevi burjuvazisi ideolojik ve sınıfsal çıkarları gereği Alevi inancını Diyanet İşleri Başkanlığı'na bağlayıp Aleviliği bir baskı aracı olarak kullanmak niyetindedir.

Giderek kitleselleşen Alevi hareketi: Yanılsamalı burjuva görüşlerinden; sahte sosyaldemokratlardan; Aleviliği sömüren patronlardan kurtularak işçilerin-emekçilerin yanındaki yerlerini alıp mücadeleye katılmalıdır. Çünkü Alevilere yapılan çok yönlü baskı, kırım ve kıyımların kaynağı hâkim gerici sınıfların diktatörlüğüdür.

Demokratik Alevi Hareketi etkili olmak istiyorsa bu zaafalarını aşmak zorundadır.

Aleviler sağlı “sol”lu burjuva partilerine taleplerini iletmekten bıkip usanmıştı. Aleviler ilelebet yalnızca taleplerini dile getirmekle yetine mezdi. Çünkü hâkim gerici sınıfların partileri Kızılbaş-Alevi hareketine daima “şaşı” bakıyordu. Yasal ve fiilî baskılar hükmünü sürdürüyordu (Tekke ve Zaviyeleri kapatma kanunu gibi). Sorunları siyasiydi, doğallıkla çözüm yöntemleri de siyasi olacaktı. Aleviler de bu yolda giderek politikleşiyordu.

Alevilerin sorunları tekelci sermayenin diktatörlüğü altında değil, ancak sosyalist bir düzende çözüme kavuşturulabilecekti.

Bilinçli Aleviler din, inanç ve etnik kimlikler üzerinden politika yapılmasından yana değildir. Kültür ve ilerici gelenekleriyle, Batını-felsefi inançlarıyla Aleviler oldukça sosyal ve sınıfsal bir yaklaşıma sahiptir.

Alevi canlarımızın bu birikimleri üzerine sınıfsal bir harcın konulması Sol “cenahımızın” göreviydi.

Alevi hareketi yüzlerce yıllık tarihleri boyunca kendisini kıyım ve kırımlardan geçiren hâkim gerici sınıflarla asla uzlaşmamıştır. Yer yer onlardan bazı taleplerde bulunmuş, fakat hâkim gerici sınıflar tarafından inkâr-imha-asimilasyon politikalarından kurtulamamıştır.

Direnış, hak arama, isyan ve başkaldırı Alevilerin bilinen nitelikleriydi. Tarihsel Baba İshak, Pir Sultan, Şeyh Bedreddin gelenekleri sınıfsal yeni nitelikler kazanarak güncelleştirilmeydi.

Alevilerin Ana Kadın, Ata Kadın ve Kızılbaş Kadın Kültü, tek tanrı dinleri ile devletin oluşmasıyla en büyük darbeyi almıştı. Kızılbaş-Alevi canlarımıza yakıştırılmaya çalışılan “mum söndü” türünden hayasız hikâyelerinin kökeni bu sömürücü olguya dayanıyordu. Türkçü-Hanefi-Sünni-Arap İslâm egemenlik anlayışları günümüzde artık Aleviler üzerindeki karalama, küfür, saldırı ve baskılarını sürdüremiyordu.

Alevi hareketi örgütleriyle şimdi sokağı denemektedir. Hangi amaçla politikleştiğini sokaklarda meşrebince dile getirmektedir.

Sol “cenahımız” sendikalara, kitle örgütlerine ve sosyal muhalefet dinamiklerine olduğu gibi Kızılbaş-Alevi hareketine de politika üretmekle maluldür. Daha doğrusu bu konuyu ne algılayabilmiş ne de bilimsel yöntemle tahlil edebilmiştir. Devrimci hareketimizin kendi sentezimizi üretmek konusundaki eksikliği yüzünden Kürt hareketi de, Alevi hareketi de politikasızlığın girdabına itilmiştir.

Mitingin başat pankartı: *“Biz Aleviler Ayrımcılığa Karşı Eşit Yurttaşlık İçin Alanlardayız.”* şeklindeydi. İmza yerinde: Alevi Bektaşî Federasyonu vardı. Pankarta bayrak, bir de Atatürk resmi yerleştirilmişti?! Anlaşıyordu ki; Aleviler henüz resmî tarih anlayışı ile resmî ideolojilerin kurbanı olduklarını göremiyordu. Alevi örgütlerindeki söylem ve pankartlarındaki Atatürk resmi (başlıca sıkıntı da buradan kaynaklanıyordu) ve bayrak ortak bir tema olarak işleniyorken, çeşitli sol grupların söylem ve pankartlarında ise; *“Aleviyiz Haklıyız Kazanacağız!”*, *“Çorum-Sivas-Maraş-Gazi'nin Hesabı Sorulacak!”*, *“Özgürlük Eşitlik Sosyalizmde”*, *“Faşizme Karşı Omuz Omuz!”*, *“Kapitalizm Krizde, Çözüm Sosyalizmde”*, *“Fabrikalar Tarlalar Her Şey Emeğin Olacak”* gibi devrimci, sosyalist sloganlarla ajitasyonlar hâkimdi. *“Güneş Ufuktan Doğuyor-Ezilenlerin Sosyalist Partisi Kuruluyor!”* pankartı ile “yeni” bir sosyalist açık parti de kuruluşunu duyuruyordu!?

“Ayrımcılık”, “yurttaş yerine konulmama” aslında artı-değer sömürsünün, kapitalist yabancılaştırmanın bir tezahürüydü. İşçiler, emekçiler başta olmak üzere Kürtler, Aleviler, Araplar, Lazlar, Çerkesler vb. ayrımcılığa, baskı ve sömürüye karşıydı.

“Bilimle Gidilmeyen Yolun Sonu Karanlıktır” özdeyişi ile *“Türkiye Laik Değildir, Laik Olacak”* sloganı mitingün en bilinçli sloganıydı.

Alevi canlarımız, özellikle kızlarımız başlarına bağladığı al-yeşil bantlarıyla *“Ben Kızılbaşım!”* diye birilerine âdeta meydan okuyordu. *“Medet yâ Ali”* bantları da oldukça ilginçti. Sosyal sınıfların mücadelesindeki kurtuluşu nereden beklemek gerektiğini bu insanlara kim, nasıl öğretmeliydi?

Al-Yeşil renkleri yüzlerce yıllık bir geleneğin sancağının renkleriydi. Şeyh Bedreddin'in öğrencisi Börklüce Mustafa, Torlak Kemal dönemin

gerici güçlerine karşı Al-Yeşil sancaklarının altında yalın ayak, yalın kılıçlarıyla dövüşmüşlerdi...

Sol “cenahımız” bu mitingden mutlaka ders çıkarmalıdır. Sokağı nasıl ve hangi güvencelerle kullanacağını öğrenmelidir. *“Kızılbaş Toplumsal Tasarımı”*nın ne demek olduğuna kafa yormalıdır. Yaşadığımız topraklardaki halk hareketlerini, isyan, hak arama, direniş, ve başkaldırı geleneklerini Marksist bakış açısıyla doğru okumalıdır. İşçi-Kitle ve Köylü-Kitle hareketlerini bilimsel yöntemle incelemelidir. Henüz aşılamayan 1970-15 / 16 Haziran Direnişinin devrimci ruhunu nasıl kuşanacağımızı öğrenmelidir. *Kolektifimiz*’in; bu ve benzeri konuları İstanbul, Bursa, İzmir ve Adana’daki kitap fuarlarında, anılan-anılmayan etkinliklerimizde, defalarca gündeme taşıyışımız sebepsiz değildir.

Sokak; “örgütler anarşisi” görüntüleriyle kullanılırsa ne “tutarlı-somut-amaçlı bir demokrasi mücadelesi”, ne de “tutarlı-somut-amaçlı bir iktidar-devrim mücadelesi” verilebilirdi.

Kızılbaş-Alevi geleneğinden habersiz sip partisi tekapesi mitingde hoparlörlü aracıyla bolca Alevi ezgilerini dile getirecekti?!

Gerici CHP; *“El ele kol kola oylar CHP’ye”* diye el ilanı dağıtıyordu?!

Oysa; *“Aleviler CHP’den kütleli biçimde kopmalı”* biçiminde el ilanları dağıtılmıyordu.¹

Sol “cenahımız”dan kimileri Kürt ulusal hareketine eklemlenip tutunarak nasıl “politika” yaptığını sanıyorsa; Alevi hareketinin kütleli çıkışlarına da aynı mantık ve yöntemle yaklaştığı görülüyordu.

Nasyonal “sol” ile liberal “sol” akımlar dışındaki Sol “cenahımız” tüm renkleriyle Kadıköy Mitingi’ne katılmıştı. Pankart, gazete, pullamalarıyla kütleli çıkışlara katkısını sunuyordu. Mitinge her yaştan, işçiler, emekçiler, işsizler, aydınlar katılmıştı. Avrupa’dan, Avustralya’dan da katılımlar olmuştu. Siyasî örgüt ve partiler, sendikalar, odalar, meslekî kuruluşlar yüz binleri bulan sayılarda mitingde katılmıştı.

Aleviler tarihsel sömürü ve ezilmişlikleriyle; *“Hak Almasını Bileceğiz!”* diye haykırıyordu.

- **Düşünce, felsefi inanç ve örgütlenme özgürlüğü önündeki yasaklar kaldırılmalı!**

- **Zorunlu din dersleri kaldırılın!**
- **Alevi köylerine camii yaptırılmasın!**
- **Diyanet İşleri Başkanlığı lağvedilsin!**
- **Ayrımcılığa karşı eşit yurttaşlık hakkı tanınsın!**
- **Madımak utanç müzesi olsun!**
- **Cemveleri yasal statüye kavuşturulsun!**

Diye taleplerini sıralıyordu.

Alevilerin özetlenen talep ve eylemlerini ilerici-demokrat-devrimci-yurtsever-sosyalist ve Komünistler desteklemiştir.

Miting coşkulu geçmiştir. Devlet bu kütleli çıkışı engelleyememiş, provoke edememiştir.

12'li faşist darbelerden sonra İstanbul'da ilk kez bu düzeyde kütleli bir çıkış gerçekleştirilmiştir.

Alevi örgütleri; AKP ve CHP gibi burjuva partilerinin kendi sorunlarını çözüme kavuşturacaklarına ve onların "açılım" ya da "çalıştay" türünden aldatmacalarına artık inanmıyordu. Bir arayış içindeydiler.

Bu türden arayış ve yönelişlere politika üretmesi gereken Devrimci ve Marksist Kadrolar ise bir türlü etkili olamıyordu.

Aleviler; tarihsel deneyimleriyle, tutarlı bir iktidar mücadelesini gündemine alan işçi ve emekçilerin kendisi için sınıf olma bilinciyle politika sahnesine çıkmasıyla sorunlarının çözüme kavuşacağını öğrenmeye başlamıştır.

Kürtler, Aleviler yüzbinleri harekete geçirebiliyorken Sol "cenahımız" ne yapıyordu? Anlamlı ve ileri bir adım atarak neden işçi sınıfı ve emekçi halklarımızı örgütleyemiyordu? Politikada ayrışıp bütünleşerek neden hesaba katılması gereken biricik dinamik olduğunu kanıtlayamıyordu?

Kadıköy Mitingi vesilesiyle sorulacak soru oldukça çoktu...

Dipnot:

- 1 13 Kasım 2009'da TBMM'de yapılan "açılım" tartışmalarında CHP başkan yardımcısı Onur Öymen Dersim Katliamını savundu. TC'nin tarihindeki kırım ve katliamların tartışılmasını gündeme getirerek "hayırlı" bir iş yaptı. Konuşmasıyla -amcası Hıfzırrahman Raşit Öymen'in Dersim Katliamı için 1935'te "Tunceli Kanunu"nun mecliste onaylandığı dönemde CHP mebusu idi- Öymen ideolojik-sınıfsal ve gen kökeniyle amcasını aratmadı. "Tunceli Kanunu"nu oylayan yerli faşistlerimiz Hitlerin öğrencisi konumlarıyla "millî şef" ve "ebedî şef"lerinin isteklerini yerine getirmişlerdi. Önce Tarihî TKP'mizin Kadrolarını katlettiler. Kızılbaz Dersim'de canlarımızı, Ağrı'da, Amed'de Kürt insanımızı katlettiler. Tarih ve insanlık önünde soykırım suçu işlediler. Finans-kapitalin oluşması için işçi sınıfı ile ilerici gençliğimizin en ileri kadrolarına kıydılar. "Ebedî Şef" ve "Millî Şef" dönemlerinden günümüze gelen gerici CHP, "Komünizm ve Kürt Düşmanı"na endeksli sicili bozuk politikalarıyla MHP'den daha koyu faşist olduğunu böylece bir kez daha kanıtlamıştır. (S. P.)

Yeni Süreçte Yeni Tarz

Türkiye Devrimci Hareketi'nin, özellikle hapisanelerde hücreleştirme (19 Aralık 2001) saldırısından sonra artık yeni bir sürecin içine girdiği herkesin rahatlıkla görebileceği bir açıklıkta ortadadır.

Türkiye hapisanelerinde hücre sistemine geçiş, sistem açısından yapısal bir sorundu. İşbirlikçi tekelci sermayenin, uluslarötesi sermaye ile çok yönlü olarak bütünleşmesi / entegrasyonu için de hücre sistemine geçiş bir zorunluluktur. Türkiye'de bu konuda geç kalınmış olması, hapisanelerde daha önceden yaşanmış olan direnişler dolayısıyladır.

Avrupa çapında pratik devrimcilik konumunda olan hareket kalmadı diyebiliriz. Avrupa'daki pratik devrimcilikte ısrar eden en son hareket Kızıldoru Fraksiyonu (RAF) idi. Avrupa kıtası içinde söz konusu tarihsel süreçte, Marksist devrimci bir hareketin varlığını sürdürmesine göz yumulamazdı. Öyle de oldu. Emperyalist Federal Almanya devleti, her türlü zor yöntemine başvurarak RAF'ı yok etmeye girişti. Bu hareketi, tüm Avrupa kıtası emekçi halklarına ibret teşkil edecek şekilde tasfiye etti. İspanya-Bask ve İngiltere-İrlanda ulusal sorunu ekseninde var olan hareketleri RAF kategorisini içine sokamayacağımız için onları değerlendirme dışı bırakıyoruz. RAF deneyiminden sonra da Avrupa'da benzer bir hareketin şimdiye kadar ortaya çıktığını duymadık.

RAF deneyimini şundan dolayı göz önüne getirdik: Türkiye'de 19 Aralık hücreleştirme saldırısından sonra ortaya çıkan tablo, RAF'ı yok etmek için yapılan saldırılarda hedeflenenlere benzerlik arz ediyor. Bu süreçte, belli bir toparlanma ve hazırlık içinde olan hareketlere merkezi düzeyde saldırılar yapıldı. Bir grubun merkezi kadroları toplantı halindeyken hava saldırı araçlarıyla, ağır silahlarla, hem karadan hem havadan direkt imha etmeye yönelik olarak saldırıya uğradı ve 17 kişi imha edildi.

Şehirlerde de benzer bir hazırlık niyetinde olan hareketlerin merkezi kadroları tutuklanarak hapisanelere konuldular. Bu hareketler, eski

biçimiyle devam ettirdikleri pratik var oluş zemininden fiilen farklı bir durum içine girdiler. Ancak, koşulların farklılıkları nedeniyle henüz Avrupa'daki RAF sonrası oluşan duruma daha gelinmemiştir. Gelip gelmeyeceği de belli değil. Çünkü, hem koşullar aynı değil, hem de tarihsel süreçler aynı biçimde işlemiyor. Yalnızca, sistemin hesabı bu yöndedir. Dünyada hiçbir şey; hiçbir toplumsal süreç hesaplandığı gibi arzasız bir biçimde ilerlemiyor. Her zaman için tüm hesapları altüst eden çıkışlar, gelişmeler olasılık dahilindedir. Zira Avrupa'da ilelebet devrimci çıkışlar gerçekleşmeyecek diye bir belirleme söz konusu olamaz. İçinde bulunan koşullara uygun yeni tipte bir örgüt ve mücadele biçimleri gelişebilir. Ki, kapitalist-emperyalist sistemin krizleri ve Avrupa ülkelerinde hak kazanımlarının sürekli budanıyor olması, yeni bir atmosferin oluşmasına yol açabilir. Ancak sömürge alanlarından elde edilen kâr payı var olmaya devam ettikçe, devrimci çıkışların odağı gene eskisi gibi kenar / çevre bölgeler olacaktır. Tabii kenar / çevre bölgelerde gerçekleşen devrimci kalkışmalar belli bir yayılım gösterip, alternatif bir tarzı oluşturabilirlerse, o zaman merkezlere doğru bir etki yapma şansı olur.

Türkiye Devrimci Hareketi'nin 1980 sürecinde aldığı darbe daha çok fiilî bir darbe idi. Belli bir zaman içinde hareketler, yeniden toparlanma içine girdiler. Bir şekilde varlıklarını sürdürdüler. Ancak bugün içinde bulunulan durum, fiilî darbenin daha ötesinde bir görünüm arz ediyor. Devrimci Hareket bu süreçte ideolojik, teorik, politik ve pratik darbeler yemiştir. Devrimci Hareket'in kadro yapısı çok farklılaşmıştır. 1980 sürecindeki kadro yapısı, belli bir Marksist donanıma (formasyona) sahipti. Devrimci Hareket'in yeniden toparlanması için gerekli altyapı bir biçimiyle vardı. Ancak, yeni kuşak kadroların kafası allak bullaktır. Yeni kuşak kadro yapısı Bilimsel Marksist donanımdan oldukça uzaktır. Onlarca yıl Devrimci Hareket'in içerisinde koşuşturmuş insanlar arasında Marx-Engels-Lenin'in en temel kitaplarını hiç okumamış / algılayamamış insanların sayısı oldukça fazladır. Birçoğunun kafasında olan Marksist kavramlar da daha çok kulaktan dolma kavramlardır. Kulaktan dolma kavramların ezberi ve bu ezbere duyulan inançtan öte bir şey bulabilmek oldukça zordur.

Buralara kadar gelinmesi, kısa süre içinde olup biten bir şey değildir. Oldukça uzun zaman dilimi içinde oluşturulmuş bir durumdur. Özellikle dünyadaki sosyalizm deneyimlerinin geriye düşüşü sonrasında, emperyalist-kapitalistlerin gerçekleştirdikleri yoğun ideolojik bombardı-

manın etkisi vardır. Türkiye Devrimci Hareketi'nin eklektik ve taklitçi yapısı, bu bombardıman veya geriye düşüşler karşısında kendi ayakları üzerinde sıkıca durmasına olanak tanımıyordu. Başka koşullarda oluşmuş partilere dayanmak biçiminde bir var oluş, o partilerin veya deneyimlerin yenilgi almasıyla birlikte, bir domino etkisiyle devrimci hareketi moral bozukluğuna ve bozguna uğrattıyordu. Bu durum da Devrimci Hareket'ten uzaklaşmayı ve kaçıışı doğuruyordu.

Devrimci Hareket'in çekildiği alanlarda boşluklar oluşuyordu. Oysa, hayat ve mücadelede boşluğun yeri olamayacağı, bırakılan boşluğun mutlaka bir biçimde doldurulacağı bilinen bir gerçektir. Burjuvazi ve burjuvazinin devleti boşluğu doldurmaya girişti.

Post-Marksist yazarlar tarafından üretilen eserler, piyasada çok satanlar arasında yerlerini aldılar. Post-Marksist yazarlar, sosyalizm deneyimlerinden geriye düşüşü kendilerine dayanak noktası yaparak, Bilimsel Marksizm'e karşı çok yönlü saldırılara geçtiler. Sosyalizm deneyimlerinin dikta rejimleri (faşizmle eşdeğer totaliter rejimler) olduğu yönünde öteden beri sürdürülen propaganda, geriye düşüşler sonrasında daha etkin oldu ve geniş bir kabul edilirlilik gördü. Bilimsel Marksizm'le donanmamış olan kadrolar, Post-Marksist söylemlerden kolayca etkilendiler. Kadrolar âdeta bir baş dönmesine ve akıl tutulmasına tutuldular. Bilimsel teknolojik gelişmelerin sosyoekonomik yapı üzerinde ne tür bir etki yaptığı yeterince incelenmeden, Post-Marksist yazarların ürettikleri hayali senaryolara kolayca angaje olundu. "Ulus devletler ortadan kalkıyor, üretim robotlarla yapılacak, işçi sınıfının rolü kalmadı, sınırlar ortadan kalkıyor vb." gibi tespitlerin gerçek dünyada karşılığının olup olmadığına bakılmaksızın hemen üzerine atlanıldı.

Ne hikmettir bilinmez. Sol kadroların ufku eski Avrupa merkezci bakış açısının etkisiyle perdelenmiştir. Şimdi ise gene Avrupa merkezci bakışa sahip olan Post-Marksist yazarların teorileriyle perdeleniyor. Post-Marksist yazarlara belli ölçülerde yanıtlar veren, onların söylemlerinin yaşamda karşılığı olmadığını söyleyen, Avrupalı ve Türkiyeli Marksist yazarların söyledikleri görmezden geliniyor. Ellen Mailkins Wood adlı yazarın Post-Marksistlerin teorilerine verdiği yanıtlar çokça tartışılmadı; yahut da Türkiye'den Marksist kulvarlarda yazan insanların söyledikleri fazlaca okunup tartışılmadı. N. Chomski, Antonio Negri gibi yazarların

gördüğü ilgiyi Marksist yazarlar görmedi. Sermaye tekellerinin piyasayı ve kültürü belirlemek için kullandıkları; reklam, pazarlama, dezenformasyon vb. yöntemler sol kadrolar arasında etkisini göstermektedir.

Doğa bilimlerindeki ve teknolojik aygıtlardaki gelişmeler, Bilimsel Marksizmin dayanaklarını güçlendiren bir rol oynamıştır. Ancak, Engels'in yazdığı "*Doğanın Diyalektiği*" ve sonrasında Lenin'in yazdığı, "*Materyalizm ve Ampirio Kritisizm*"den sonra bu alandaki gelişmeleri Bilimsel Marksizmin gözüyle açıklayan eserler üretilmedi. En son olarak E. M. Wood ve Ted Grand'ın yazdığı "*Akılın İsyanı*" da yeterince ilgi görmedi. Oysa "*Akılın İsyanı*"nda doğa bilimleri ve teknolojik aygıtların geldiği bu aşamadaki son verilerin ışığında ortaya çıkan koşulları Bilimsel Marksizmin gözüyle açıklamışlardı. Daha açık söylemek gerekirse, doğa bilimlerindeki gelişmeler Marksist cenahın ilgi alanının dışında kalıyor genellikle. Mücadelenin genel gidişatındaki atıllık durumu bu alanda da kendisini göstermektedir. Önümüzdeki süreçte gerçekleştirilecek Büyük Hardan Çarpıştırıcısı (BHÇ) deneyinin ortaya çıkaracağı yeni bilgiler kim bilir ne gibi sürprizler ortaya çıkaracak. Evrende bilinmeyen kimi noktalarda yeni açıklamalar yapacak. Fakat Marksist cenahımız bu gelişmeleri çok yakından takip etmeyecek. Oysa her yeni bilgi, her yeni bilimsel bulgu, Bilimsel Marksizmin temelini güçlendiren bir rol oynar. Bilimsel Marksizm buna açık, bunu içeren bir kuramdır.

Marksizmin gördüğü saldırılar salt teori alanıyla sınırlı saldırılar değildi. Teorik ve pratik saldırı birbirini besleyerek geriler ya da ilerler. Pratik olarak, Dünya Sosyalist Hareketi'ndeki geriye düşüş, teorik saldırıların daha etkin, daha hızlı yayılmasına yol açmıştır. Eskiden muhalif hareketler içinde "Ben Marksist değilim" demek öyle kolayca söylenebilecek bir söz değildi. Çünkü Marksizmin oluşturmuş olduğu bir otorite vardı. Geriye düşüş sonrası süreçte ise, "Ben Marksizmi aştım, Marksizm miadını doldurdu" demek, entelektüel olmanın ölçüsü olarak kabul edilmektedir! Daha Marx'ın hiçbir kitabını doğru düzgün okuyup kavramadan, Marksizm karşıtı olmak, Marksizmi aştığını söylemek moda haline geldi. Sendikalar başta olmak üzere, çoğu muhalefet hareketleri kapitalist devletlerin ideolojik ve pratik güdümü altına girdi. Muhalefet hareketleri, daha örgütlenme öncesindeyken, örgüt biçimleriyle ilgili olarak belli bir önyargıyla hareket ettiler. Sosyalizm deneyimlerinin ge-

riye düşmesi sonucu genel olarak hiyerarşik ve merkezi örgütlenmenin zararlı olduğu yönünde bir yargı oluşmuş bulunuyor. “Küreselleşme karşıtı hareketler” buna en belirgin örnektir.

Fordist dönemin özelliklerine göre kurulmuş olan siyasal ya da sendikal hareketler, bugün var olan üretim yöntemleri karşısında etkili olamıyor. Dünya çapında var olan önemli sendikalar, devletlerin yahut da sermaye tekellerinin güdümü altına girmişlerdir. Bu sendikalar artık patronların aleyhine olan grev vb. kararları alan değil, tam tersine engelleyen bir rol oynamaktadırlar. Bu sendikalar tüzüklerine “işveren”in ya da işyerinin çıkarlarına aykırı olan, üretimi ve güvenliği aksatan grev ya da başka türlü mücadele yöntemlerine başvurmama ya da bu tip hareketleri önleme yönünde maddeler koymuşlardır.

Uluslararası tekelleri sermaye artık üretimi sabit, belirlenmiş mekanlarda ya da sabit yöntemlerle değil, istediği veya ihtiyaç duyduğu zaman kolayca değiştirebileceği mekan ya da yöntemlerle yapmaktadır. Meselâ Malezya’da üretim faaliyetinde bulunan bir şirket, buradaki üretimin güvenliği ya da kârlılık oranı düştüğü zaman, buradaki yatırımını yeni ve avantajlı olan başka bir ülkeye taşıyabilmektedir. Dolayısıyla, hareketli üretim alanlarında, sabit örgüt modelleriyle örgütlenmek çok zordur.

Salt işkolu veya işyeri esasına göre örgütlenmek, artık sürekli hareketli olan üretim alanlarında çok fazla etkili olamamaktadır. Dünya çapında gerçekleşen üretim yöntemleri ve üretim tarzları, buna uygun örgüt biçimleri geliştirmeyi gerekli kılmaktadır.

Tüm bu yeni koşullar, merkezi ve dünya çapında örgütlenmeyi hedefleyen bir parti örgütlenmesi olmadan, emek hareketinin kalıcı kazanımlar elde edemeyeceğini göstermiş oluyor. Dağınık, belli bir hedeften yoksun olan hareketlerin mücadelesi, sonuç alamayan bir koşuşturmanın, ya da protestonun ötesine geçemiyor.

Biz bakışımızı içinde bulunduğumuz coğrafyaya çevirecek olursak, çok parçalı bir Devrimci Hareket’in olduğunu görürüz. Çok parçalı ve etkisi kendinden menkul bir Devrimci Hareket’in, sermayenin güdümünde olan sendikalara müdahale etmesi beklenemez. Ya da kriz, deprem, kaos, savaş, seçim vb. gibi koşullardan devrimin lehine bir çıkarımda bulunması beklenemez.

Sosyalizm deneyimlerinin sonrasında gelişmiş olan sosyal muhalefet hareketlerine şöyle kabaca bir baktığımızda, kendiliğinden, bürokratik, merkezi yapıya sahip olmayan hareketlerin hiçbir kazanım elde edemediğini görmüş oluru. Hatta bu hareketlerin çok kolaylıkla uluslararası sermaye kuruluşlarının etkisine girdiklerini görebiliriz. Post-Marksist teorisyenlerin çizdikleri pembe tabloların yaşamda hiçbir karşılığının olmadığını görmekteyiz. Dünya kan ağlıyor. Süreklileşen bir savaş durumu var. Tüm emperyalistler ve işbirlikçileri habire hızla silahlanıyorlar. Tüm hazırlıklar savaş ve çatışma ihtimaline göre yapılıyor. Kriz, kaos, güvenlik gibi sorunlar kronik bir hal almıştır. Tüm bu gerçekliğe rağmen, Post-Marksist yazarların uzlaşmaz çelişkilerin azaldığı, dünyanın barışa doğru yol aldığı, ya da dünya birliğine doğru gidildiği yönünde yürüttükleri propagandaların emek hareketine sağladığı bir yarar yoktur. Tam tersine emek hareketlerini boş hayallerle avutarak, kapitalizmin uyuşturucu rolünü oynuyorlar. Tıpkı dine uyuşturucu bir rol oynattırılması gibi...

*2 Nolu F Tipi Cezaevi Kandıra-Kocaeli
21 Haziran 2009*

Küresel Kriz ve Devrimci Sosyalist Politika*

Kapitalizm kendi kaçınılmaz yazgısını yaşıyor. Mali sermaye krizi tüm kapitalist ülkeleri sardı. Kriz tek bir emperyalist ülkeyle sınırlı kalmadı ve tüm emperyalist ülkeler bu krizi iliklerinde hissederek yaşıyorlar. Yüzyılın başlarında küresel zaferini ilan eden emperyalist-kapitalist ideologlar ve siyasetçiler, "kapitalizmin nihai zaferi" olarak nitelendirdikleri, mali sermayenin küreselleşmesinin aynı zamanda krizin habercisi olduğunu algılayamadılar. Emperyalist mali sermayenin, ağırlıklı biçimde küresel bir yapı kazanmasının; krizin tüm ülkelerde birbirinin ardı sıra gerçekleşmesinin de yolunu açtığını fark edemediler. Ancak bugün, "Küresel kapitalizmin bir daha kriz yaşamayacağı ve ilelebet ayakta kalacağı ve kapitalizmin, dünya üzerinde sosyalizme karşı zafer kazanarak "cennet krallığını" kurduğuna ilişkin öngörü (kehanet) bu krizle birlikte iflas etti.

Emperyalist sistemin krizi şu gerçeği gözler önüne serdi; biçimsel olarak değişen kapitalist sistem niteliksel olarak değişmedi. Emperyalizm kapitalizm en yüksek aşamasıdır. Emperyalizm, kapitalizmin toplumsal çikişsizlik durumu ve ölümcül hastalığa tutulma halidir.

Kapitalizmin Küresel ve Ulusal Krizi Zorunludur

Kapitalist ideologların, siyasetçilerin krizi, küresel mali sermayenin "aşırı kâr elde etmek" eylemine, doymazlığına, karşılığı olmayan kağıtların mali piyasada dolaşıma sokulmasına ve burjuvazinin aşırı tüketimine, lüks çılgınlığına bağlayarak; bu eğilim ve davranışların engellenmesi halinde krizin de olmayacağına ilişkin savları safsatadır. Çünkü aşırı kâr, doymazlık, çılgınca tüketim, kapitalist sistemin yapısal niteliğidir ve tüm bu eğilim ve eylemlerin kaynağında "üretim araçlarının "özel mülk" olması ve toplumun büyük çoğunluğunun emeğinin sömürülmesi vardır. Kapitalizm bu demektir ve kapitalistlerden "aşırı", "soyguncu", "fırsatçı" davranışı beklememek; kapitalist üretim ve mülkiyet ilişkisinden burjuvazinin vazgeçmesini istemek kadar saflık olur. Bir bireye ve

sınıfa iktisadî vasfını veren onun üretim ilişkileri içerisinde gerçekleştirdiği eylemdir. İktisadî eylemi nedeniyle burjuva olan bir insanın kapitalizmi savunması ve dolayısıyla sömürüyü olağan hak olarak görmesi şaşırtıcı değildir.

Kapitalizmin emperyalizme dönüşmesi, insan iradesi dışında gerçekleşen bir zorunlu süreç olduğu gibi, emperyalist sistemin krizi de zorunlu yaşanacaktır. Genel anlamda eşitsizlik ve sömürü, dolayısıyla çatışma, yapısal niteliğinin değişmez öğeleri olduğu için Emperyalizmin krizi kaçınılmazdır. Eğer böyle olmasaydı; can çekişen kapitalizme deva arayan yüzlerce iktisatçının ve politikacının önermesi gerçeklik olabilirdi. Oysa kapitalizm var olduğundan beri; kapitalizmin işleyişini düzenlemeye ve çıkış yolu bulmaya ilişkin her önerme iflas etti. Her dönemde kriz, aynı zamanda, can çekişen kapitalizme deva arayan onlarca ekonomi politik teoriyi de altüst etti.

Emperyalizmin krizi; kapitalizmin cennet krallığı kuruldu savının kof olduğunu gösterdi ve sosyalizmin hâlâ kapitalizmin alternatifi olduğu gerçeğini bir kez daha kanıtladı.

Sosyalizmin iflas ettiğine ilişkin görüşlere sıkı sıkıya sarılan ideologlar; kapitalizmin, emperyalizm aşamasına girerek “ölmeğe yattığı”, “can çekiştiği” gerçeğini görmezden geldiler. Kuşkusuz ölmeğe yatmış bir hastanın zaman zaman “iyi” olma belirtileri göstermesi mümkündür. Ancak bu durum, onun ölümcül hastalığından kurtulması anlamına gelmez. Her “iyi” dönem yeni bir krize gebe dir. Her kriz, genel hastalığın (bunalımın) kaçınılmaz (zorunlu) sonucu ve emperyalizmin karakteristik belirtisidir. Kapitalist sistemin krizi ötelemesi ve krizinden kurtulması olasılığı vardır. Genel anlamda denilebilir ki, kapitalizmin emperyalist aşamada oluşu; proleter devrimin (kuşkusuz ki halk devrimlerinin) ve sosyalizmin koşullarını ve olanağını yaratır. Ancak gerçekleşen krizin, son kriz olması ve emperyalist sistemin ölmesi ya da en zayıf noktasında lokal ölümün gerçekleşmesi; işçi sınıfının ve ezilen halkların, anti-kapitalist merkezli bir devrim programıyla, savaş alanına girmesine bağlıdır

Kapitalizmin krizini atlatabilmesi; bu krizle doğrudan ilgisi olan ve etkilenen sınıfların davranışları ile ilgilidir. İktisadî krize düşen burjuvazi, kriz durumunda, kendine düşen yükümlülüğü yerine getirir. Küçük-burjuvazinin iflasına göz yumar ve işçi sınıfını işinden eder ve yoksullu-

ğa itekler. Bu durumda, krizin faturası üzerine yıkılan sınıflar; karşıt eylemlere girmesi gerekirken, tam tersini yaparak krizin faturasını birlikte üstlenmek için harekete geçince; kapitalizmin krizini atlattmasının öñü açılmış olur. Türkiye’de gerçekleşen de budur. Bu durumun en iyi örneğini işçi sınıfı adına hüküm yürüten sendika patronları verdi. “Krizin yükünü, işçiler ve sermaye sahipleri birlikte üstlenmeliyiz.” diyen bu sözde işçi önderleri, sermayenin günahını, bu günahın müsebbibi olmayan emekçilerinde yüklenmesi gerektiğini söyleyerek, teslimiyet kapısını araladılar. Kapitalist sistemden devrimci kopuşu aklının ucundan bile geçirmeyen bu bayların “işçi önderi” vasfı konusunda kuşku duyulmaması, işçilerin de teslimiyete onay vermesi anlamına gelir.

Kuşku yok ki kriz yalnızca burjuvaziye sarsmaz; Kapitalizmin krizi emekçi yığınları da etkisi altına alır, onları sarsar. Bu sarsıntı emekçi sınıfların bilinç yanılması daha da artırır. Emekçi sınıf cephesinde fikri anlamda da bulanıklık gerçekleşir. Krizin yarattığı fikri ve politik kargaşa ve iktisadî bilgi yığılımı, işçi sınıfının ve emekçilerin gözünü görmez kulağını sağır eden bir kaos yaratır.

Krizin Baskı Altında Tuttuğu

Küçükburjuva Sosyalist Siyasanın Yönü

Her iktisadî kriz; olası siyasal patlamalara ve değişime yol açar. Kriz döneminde, sınıf savaşımının daha sertleşerek sürmesinin, tekeli burjuvazinin açık baskıcı yönetim biçimlerine yönelmesine neden olma olasılığı her zaman vardır. Bu olasılık Sosyalist cephede etkisini yaratır. Açık baskıcı devlet biçimine geçiş olasılığı küçükburjuva sosyalistlerini de fikri ve pratik anlamda baskı altına alır.

Her dönemde olduğu gibi, kriz döneminde de, küçükburjuva ideologlar, siyasetçiler, emperyalist sistemin krizinin, işçiler ve ezilen halklar için daha ağır baskı ve sömürü koşullarını yarattığı gerçeğini açıklarlarken; işin bir başka yönünü görmezden gelirler. Bu somut durumla birlikte, krizin, ezilen ve sömürülen sınıf için de, devrim koşullarını ve olanağını da oluşturduğu gerçeğini algılamazlar. Ya da sınıf çıkarları gereği, krizin proleter devrim koşullarını yarattığı gerçeğinin üzerini örtmeye özel gayret gösterirler.

Sosyalizmden umudu kesmiş, ama emperyalizme de sözde karşı olan küçükburjuva demokrat ideologların ileri sürdüğü, “ne kapitalizm,

ne sosyalizm olan ‘yeni bir sistemin’ kurulması, zorunludur ve zamanıdır.” yaklaşımı safsatadır. Emperyalist kapitalist sistemin “yenilenmesi” olanağı yoktur. Emperyalist sistem, yeni araçlara ve olanaklara yaslanarak can çekişme dönemini uzatabilir; ancak genel bunalımdan kurtulacak “yenilenmeyi” gerçekleştiremez. Kapitalizmin krizi, emperyalist-kapitalist sistemin yapısal yenilenmesinin mümkün olamayacağını da ispatdır.

Yenilenme olanağına sahip olmayan kapitalizm, can çekişme halini sürdürür ve bu can çekişme hali; sosyalizme karşı saldırısını daha vahşi ve ödünsüz kılar. Krizlerin emperyalizmin yıkılışının olanağını yarıttığı ve sosyalizme geçişin maddî koşullarını oluşturduğu doğrudur. Ancak determinist bir anlayışa sahip küçükburjuva sosyalistlerin söylediği gibi; kapitalizm barışçıl yol izleyerek yerini sosyalizme bırakmaz. Bugüne kadar böylesi bir olgu mümkün olmadı. Somut durum bundan sonrada sosyalizme barışçıl geçişin mümkün olmadığını gösterdi. Kuşkusuz ezilen sınıfların zor kullanımı nedeniyle, burjuvazi (büyük ve küçük) kapitalist iyileştirme için reformcu programlara gereksinim duyar ve reformların önünü açacak müdahaleleri gerekli görür, ancak burjuvazi, varlık gerekçesi olan mülkiyetin elinden alınmasına, yaşamsal nedeni olan üretim ilişkilerinin ortadan kaldırılmasına yönelik bir iktisadî politik müdahaleye izin vermez. Burjuvazinin “demokratlığı” kendi hayat kaynaklarını kurutacak bir eylemi hoşgörüyü karşılayacak kadar “geniş” değildir.

Kapitalist Toplumda “Devletçilik”

Kriz döneminde, burjuva devletin iktisadî hayata doğrudan müdahalesi kaçınılmaz gerçekleşir. Bu müdahale dönemi; ezilen sınıfların bilincini bulanıklaştırır. Devleti toplumun tümünün hizmetine koşulu olduğu sanısı nedeniyle; ezilen ve sömürülen sınıflar; devletin iktisadî hayata müdahalesinin, kapitalist ilişkileri “toplumsallaştırıldığına” ilişkin bir kuruntuya kapılırlar. Ancak gerçek bu kuruntuyu yerle bir eder.

Emperyalist-kapitalist ülkelerde, devletin sürece müdahale etmesini ve krizin atlatılması için hükümetlerin özel çaba göstermesini “sosyalizme yönelme” olarak gören ayamazlar ortaya çıktı. Bu baylar, burjuva liberallerin “özgür pazar” düşüncesinin iflas ettiğini ve devletin kamu adına iktisadî hayata müdahalesini öngören devletçi yaklaşımın, kapita-

lizmin gelişmesi için zorunlu olduğunu savunan burjuva ulusalcı, sosyaldemokrat ideologlar ve siyasetçilerdir. Ama asıl aymazlık; sosyalist-reformist ideologların ve siyasetçilerin, devlet kapitalizminin sosyalizme geçişi sağlayacak bir rejim olduğuna ilişkin yaklaşımlarında gizlidir.

Kriz; burjuva devletin kapitalistlerin hizmetinde olan ve kapitalist üretim ilişkilerinin sürdürülmesinin aracı olarak görev yapan baskı aygıtı olduğunu en açık biçimde sergiler. İster devletin dolaylı müdahil olduğu, kapitalist üretim ve pazar ilişkileri olsun; ister devletin doğrudan denetim altına aldığı, planladığı kapitalist üretim ve pazar ilişkileri olsun; her ne biçimde olursa olsun, her kapitalist üretim biçiminde işçilerin ve emekçilerin payına düşen sömürü, kölelik ve yoksulluktur. Burjuva devlet, kapitalist üretim ilişkilerinin sürdürülmesinin ve sömürülen işçilerin ve emekçilerin uyanışını önleyen ve baskı altında tutan iktidar aygıtıdır. Dolayısıyla devletin iktisadî alana müdahalesi, kapitalist sistemi güçlendirmekten başka bir işleve sahip olamaz. Kapitalist bir toplumda devlet sosyalizmin önüne iradî olarak set çeken bir güçtür. En demokratik burjuva devletin de, asıl olarak yaptığı budur.

Kapitalist sistemde devletin iktisadî hayata müdahalesi sosyalizme ilişkin bir durum olamaz. Sosyalist üretim ve mülkiyet ilişkilerinin egemen olduğu bir toplumda, sosyalist devlet kamu adına yükümlülük taşır. Kaldı ki sosyalist toplum hayatında devlet amaç değil araçtır. Komünizmin kurulması doğrultusunda ilerlemenin aracıdır. Sosyalist toplumda devlet gerçek anlamıyla araç olduğunu; komünizmin kurulma sürecinde üzerine düşen görevini tamamladıktan sonra, varlığını sona erdirerek (sönerek) kanıtlayacaktır.

Sürekli Kriz Savı ve Küçükburjuva Devrimciliği

Sosyalizm saflarına musallat olan, küçükburjuva aydın sekterliğinin ve reformcu sosyalist akımın yarattığı fikir bulanıklığının, işçi sınıfının iç savaş organizasyonunu yaratmasını engelleyen bir unsur olduğu açıktır. Bu duruma ek olarak; küçükburjuva devrimci grupların maceracı eylemleri de işçi sınıfının devrimden uzaklaşmasına yardımcı olur.

Küçükburjuva “devrim tezinin” oturduğu teorik zeminin özeti şudur: “İktisadî anlamda sürekli kriz, sürekli siyasî krizi yaratır. Sürekli kriz halini derinleştirmek ve çatışmanın ateşini yükseltmek için sürekli silahlı eylemlere başvurulmalıdır.” Oysa toplumsal pratik göstermiştir

ki; Kapitalizmin hasta yatağında olması onun sürekli kriz içerisinde olması anlamına gelmez. Eğer siz siyasî örgüt olarak; hastalık döneminde sürekli eylem gerçekleştirerek ve bu kısa soluklu eylemler nedeniyle sürekli darbe alarak enerjinizi tüketirseniz; Kriz anında, kitlelerin hoşnutsuzluğunun arttığı dönemde, ileri doğru, devrimci adım atmanız gerektiği zaman, bu adımı atamazsınız. Ki toplumsal tarih boyunca küçükburjuva devrimci örgütlerin yazgısı bu olmuştur.

Sürekli kriz teorisi; kapitalist devletin de bu krize tekabül eden bir biçime sahip olduğu ve bu devlet biçiminin sürekli aynı kaldığı fikrine götürür. Bu teorik yaklaşım, devletin biçim değiştirmesinin de göz ardı edilmesini beraberinde getirir. Devletin aynı olduğu yerde; strateji tek taktikle örtüşür. Tek taktik üzerinden örgütlenen bir yapının ise kapitalizme ve burjuva devlete karşı mücadelesinde başarı şansı en aza iner.

Küçükburjuva devrimci akımlar tarafından savunulan; emperyalizm çağında, kapitalist ülkelerde sürekli kriz hali vardır savı da gerçekleşen krizle çöktü.

İşçi sınıfının ve ezilen halkların fikri ve pratik anlamda kapitalizmi reddeden örgütlü güç olarak sokağa çıkmadığı zamanda; Tek tek patlatılacak silahlar, yiğitçe gerçekleştirilecek bireysel eylemler, tekelci sermayenin devrim karşısında kullanacağı koza dönüşür. Ya da küçükburjuvazinin umutsuzca ileri atılmış adımı; sosyalizmi, kapitalist sistemin iyileştirilmesi ve dolayısıyla “burjuva sosyal devletin” kapitalizmin aşırılıklarını denetleme görevi üstlenerek burjuva sistemin sosyalleştirilmesi olarak gören burjuva demokrat düşünceyi besler. İşçi sınıfının, devrimi gerçekleştirecek yeteneğe sahip olan bir sınıf olduğunu kabul etmeyen bu sözde farklı iki siyasî çizgi küresel düzeyde yaygındır. Küresel düzeyde yaygın bu iki politik çizgi, işçilerin devrim fikrinden uzak durması için tüm güçlerini seferber etmiş durumdadır. Küçükburjuvazi, işçi sınıfını anti-kapitalist çizgiden uzak tutacak savunuya hayatî önemde sahip çıkıyor. Kapitalizm çöplüğünde yemlenen Küçükburjuvazi, kendine hayat veren damarları kesecek olan devrimin ezilenler sınıflar tarafından içselleştirilmesini kıyamet alameti olarak görüyor. Küçükburjuvalar işçilerin gem vurulamayacak kadar denetimsiz hale gelmesinin, toplum için en büyük kötülük olacağı üzerine yemin ediyor.

Kapitalizmin krizinin yıkıcı ve ezici niteliğinin, ezilen ve sömürülen sınıfların üzerinde yaratacağı korku ve kabus; baş kaldırmayan köleleri esaretin dibine sürükler. Krizden büyük ölçüde etkilenen, iflas eden ve yoksullaşan küçükburjuva kesimlerin, “kapitalizmin toplumsallaştırılması” çığlıklarının, işçi sınıfını etkilemesinin maddî koşulları, kriz dönemlerinde, önceki dönemlere göre daha fazla oluşur. Kuşkusuz işçiler için en büyük tehlike, yanı başında duran küçükburjuvazinin kriz ve iflastan kurtuluş reçeteleridir. Kapitalizmi eleştiren ve sorgulayan yaklaşıma sahip bu iktisadî, siyasî görüşlerin ana hedefi; kapitalizmin ilelebet yaşayacağına ilişkin varsayımla, sistemin iyileştirilmesi yönündedir. Küçükburjuvazinin önerdiği yol ve eleştirel yöntem kapitalizmin varlığına karşı değil; sözde “emperyalizme ve tekelci sermayeye karşıdır”. Kapitalizmin yarattığı antagonist çelişkilerin törpülenmesi için sosyal “kapitalizm”in gerçekleştirilmesi gerektiği hayali üzerinden hareket eden küçükburjuva ideologları eleştirci ve sorgulayıcıdır. Bu eleştirel söylem, emekçilere cazip gelecek bir politik, ideolojik nitelik taşır. Ancak bu eleştiri ve sorgu; kapitalizmin hatalardan arındırılarak “iyi” ve toplumcu bir yapı kazandırılacağına ilişkindir. İşçi sınıfını kendi yolundan, devrimci yürüyüşünden edecek bu önermeler karşısında özel bir dikkat gereklidir. Kuşkusuz küçükburjuvazinin, krizi daha da sarsıntılı yaşaması ve krizden kurtuluşu gerekli görmesi olağandır. Bu duruş düşünsel karşılığını da bulur. Bugün, krizden kurtulma düşüncesi küçükburjuva sosyalist örgütleri de teslim aldı. Krizin yapısal anlamda kendilerini de ezeceği olgusu; bu örgütleri krizden kurtuluş reçeteleri yazmaya itekledi. Krizin bir darbeye neden olması ihtimali karşısında tek çarenin “burjuva demokrasisinin” ipine sarılmak olduğu fikri ile bu örgütler; işçi sınıfını da yanlarına çekerek “demokrasi cephesinin” has neferi olmayı seçtiler. Bu seçimi, sosyalizm adına yaptıklarını söylemeleri; krizin ne denli kafalarını sarstığının göstergesidir.

Devrim İçin Organize Olmak İşçi Sınıfını Özgürleştirir

Krizin küresel vasfı; aynı evre içerisinde, tüm ülkelerde, devrim olanağının gerçekleşebilirliğinin ifadesidir. Küresel kriz, devrimin yalnız bir ülkede değil; bölgesel ya da dünyanın birçok yerinde aynı anda gerçekleşebilmesinin koşullarını ve olanağını yarattı. Ancak, koşulların oluşması ve olanakların varlığı devrimci durumun oluştuğunu göstermez. Devrimci duruma geçiş için, maddî koşulların oluşmasının yanın-

da, kapitalist sisteme son vermeye yetenekli bir güç olan işçi sınıfının ve emekçi halkın da örgütlü ve kapitalizmi reddederek savaş alanına girmesi zorunludur. Devrim, devrimci iktidar iradesi gerektirir. Bu olmazsa olmaz. Kapitalist-emperyalist sistemin yıkılmasını ve sosyalizmin gerçekleşmesini isteyen sosyalist ideologların, işçi sınıfının devrimci organizasyona sahip olması gerekir fikrini, politikalarının aksini oturtmaları da zorunludur. Sosyalizmin kurulmasına ilişkin fikirlerin içtenliğinin ölçütü budur. Kapitalist sistemin yıkılması ve sosyalizmin kurulması istemi; işçi sınıfının ve emekçi halkların örgütlü güç olarak savaş sahnesine girmesi istemiyle birleştirilmediği sürece bir avuntu olarak kalır.

Kahredici kriz dönemi içerisinde; kanseri söküp atarak, iliğine kadar sömürülmekten kurtulmanın mümkün olduğunu kavrayan devrimci sosyalist işçiler emekçiler, her türden burjuva rejimin kaynağının kapitalizm olduğu bilinciyle; kapitalist diktatörlüğün her saldırı tarzına ve savaş gücüne karşı mücadele edebilecek durumda organize olarak, sürecin kendi lehlerinde gelişmesinin yolunu açabilirler.

Küresel kriz, bütün ülkelerin İşçilerinin ve ezilen halkların enternasyonal ilişkisinin ve örgütsel dayanışmasının önemini ve gerekliliğini bir kez daha belirginleştirdi. Kuşkusuz bu durum aynı zamanda, tüm ülkelerin devrimci sosyalist işçi hareketleri arasındaki birliğin kurulması gerekliliğini işaret etmektedir. Ki bu enternasyonal bağın var olması; emperyalist-kapitalist zincirin en zayıf halkasında gerçekleşebilecek devrimin gerçek anlamda başarısı için zorunludur. Her ülkenin işçilerinin, emekçilerinin kendi ülkelerinin kapitalistlerine karşı devrimci söylem ve tavır geliştirme siyasetini; dünyanın diğer ülkelerinin işçileriyle birlikte emperyalizme karşı duruş siyasetiyle birleştirmesi yaşamsal önem taşır.

Toplumsal yaşam içerisinde sınıfsal konumlanış biçimine ve bu konumlanışın kurumsal yapılanmasına isyan etmedikçe ve devrim bilinciyle kapitalizme karşı ayağa kalkmadıkça; kapitalizmin kaçınılmaz uğrayacağı her krizin ağır faturasını her dönem ve kesinlikle işçiler ve ezilen, sömürülen halklar ödeyecektir. Yeni dönemde, küçükburjuva demokrat partilerin ve sendika patronlarının önderliği altında, emekçi sınıfların, krizden çıkış programlarının uygulayıcısı olarak, toplumsal rol almasının büyük olasılıkla gerçekleşeceği açıktır.

Kriz teorilerinin emekçilerin bilincini esir etmesini önlemenin yolu; kapitalizmin tarihin çöplüğüne kaldırılması doğrultusunda örgütlenmek ve devrim için hazırlanmaktır. İşçi sınıfı yalnızca ekonomik mücadelelerin sınırları içerisinde sıkışarak, burjuvaziyle baş edemez. Emekçi yığınlar, fiilen kendi kitlesel örgütlerini yaratarak, politik mücadele içerisine girmelidir. Bu doğrultuda yapılandırılacak, devrimci halk meclisleri, işçi sınıfının, burjuva düzeninden bağımsız davranabilmesinin somut zemini olabilir. Böylesi bir zeminde emekçiler tüm burjuva kurumlarını sarsacak ve fethedecek yetkinliğe ulaşabilir.

Kapitalist sistem, devrimin yıkıcı eleştirisine tabi tutulmalıdır. İşçi sınıfı, kapitalizmi krizden kurtarmak yerine, devrimci yeteneğini ve sınıf gücünü, kendi iktidarını kurmak yolunda kullanmalıdır. Bunun dışında, sosyalist cephe içerisinde yer aldığını iddia eden örgütlerin öne süreceği her “kurtuluş” teorisi; kapitalizm cehennemini harlayacak ideolojik ve siyasî argüman olacaktır.

İnsanca yaşamak isteyen insan, köleliği reddederek özgürleşir. Çağdaş köleliğe karşı savaşım vermeyen emekçi, kapitalizmin günahını ve tüm belasını üstlenmeyi kabullenir. Bu kabulü zorunluluk sayan kölenin, durumundan şikayeti; egemen sınıf iktidarının çektiği acılardan haz almayı, ölümden kurtuluş avuntusu yapan aklının umutsuz iç çekişidir.

Kölelik maddî koşulların dayatmasıdır. Kölelik ezilenlerin iradelerinin de zincirlenmesidir. Ancak, asla unutmamak gerekir ki, kölelik zinciri ezilenlerin iradesi ile kırılabilir; bunun için köleliğin kader olmadığını kabul etmek ve egemen sınıfların kendilerine dayattığı köleliğe rıza göstermemek gereklidir ve kuşkusuz emekçi sınıflar bu iradeyi gösterebilecek yeteneğe sahiptirler.

* 28. İstanbul Kitap Fuarı'nda, 1 Kasım 2009 günü, *Sorun Yayınları Kolektifimiz*'in düzenlediği “Sistemin Krizi ve Sol’un Gündemi” konulu ve yazarımızın rahatsızlığı nedeniyle katılmadığı Panel-Söyleşi etkinliğimizde yapacağı konuşma metnidir. **(S. P.)**

Sistemin Krizi mi, Sol'un Krizi mi?*

Sözlerime başlarken şöyle bir tespit yapmak istiyorum: Toplantının gündemi iki başlıklı. “Sistemin Krizi” ve “Sol’un Gündemi”.

Birinci başlıkla ilgili de çok şeyler söylenebilir tabii. Söylenip yazılıyor da zaten. Sistem dediğimiz, içinde yaşadığımız ülkeye de, dünyanın birkaç ülke hariç hemen hemen tamamına da hâkim olan kapitalist sistem. Üretim araçlarının özel mülkiyetine sahip olan bir avuç azınlığın, toplumların geniş çalışan yığınlarını ezip sömürdüğü, adaletsiz ve hayasız sistem yani. Hele sosyalist sistemin çözülüp dağılmasından sonra hayasızlığını kat kat arttıran sistem.

Bu sistemin krizde olması ya da olmaması, egemenlerin baskı ve sömürsünü nitelik olarak değiştirmiyor. Olsa olsa, krizli dönemlerinde, krizin etkilerini çalışan halk yığınlarının üzerine bindirdikleri için, sömürü ve baskının şiddeti daha da artar. Kendileri, krizi de bahane ederek, daha çok sömürüp, daha çok semirmeye devam ederken, çalışanlar daha da yoksullaşırlar.

Bu girişten sonra şunu diyebilirim: Sistemin krizli ya da krizsiz olması beni fazla ilgilendirmiyor. Krizli ya da krizsiz, bu sistem mutlaka yıkılmalıdır, yıkılacaktır.

Sorunu bu sistemin nasıl yıkılacağına kaydırırsak, o zaman ikinci gündem başlığına geçmeye başlarız. Yani kapitalist sistemin yıkılmasında rol alacak olan “Sol”un gündemine.

Klasik devrim şartları tahlilimizi şöyle bir hatırlayalım: Objektif devrim şartları olarak, hâkim sınıfların bunalımlarının derinleşerek “yönetemez” hale gelmeleri, ezilen, sömürülen, başta işçi sınıfı olmak üzere geniş halk yığınlarının da “biz bu düzeni istemiyoruz” demeleri. Sübjektif şartlar olarak da devrimi yapacak olan sınıf ve onun müttefiki olacak tabakaların örgütlenip, geniş halk cephesini de kurarak, kitleleri devrime seferber edip yönetecek halde olmaları şeklinde özetleyebiliriz.

“Sistemim Krizi” derken, objektif devrim şartları açısından bakıyor olabiliriz. Yani hâkim sınıfların “yönetemiyoruz” demeleri, ezilenlerin de “istemiyoruz” ya da “biz yöneteceğiz” demeleri durumu var mı? Samiyetle söylemek gerekirse, her iki durum da “yok”. Hâkim sınıflar, yoksulların örgütsüz ve bilinçsizliğinden de yararlanarak, ne kadar krizde olurlarsa olsunlar, krizi halkın sırtına yayararak daha da kârlı atlatıyorlar krizlerini.

O zaman sorun bizde. Yani sol'da. Bundan ne kastettiğimi açıklayayım. Bugün sosyalist sol dağınık, örgütsüz olmak bir yana, kısır çekişmeler ve kamplaşmalarla âdeta felç olmuş durumdadır. Bu yeni bir durum değildir. Kıvılcımlı, daha 1970'lerin başında “*Anarşi Yok! Büyük Derleniş*” çağrısında “*40 yılın kazancı Parti'yi yitirmek oldu*” diyerek, dağınıklığa dikkat çekmiş, “*Herkes yanıldığını illa faşizmin zindanlarında mı öğrenecek?*” diyerek herkesi uyarmış ve hepimizin bildiği gibi son nefesine kadar da sosyalist hareketin birliği için çaba göstermiştir. Ne yazık ki, dağınıklık yangını Kıvılcımlı'dan bu yana da yaklaşık 40 yıl geçmiş olmasına rağmen artarak sürmektedir. 12 Mart ve 12 Eylül faşizmleri de sosyalist solun ders çıkarıp derlenip toparlanmasına yaramamıştır.

Bugünkü manzaramızı buradaki insanlara detaylı anlatmama gerek yok. Ama ana çizgisiyle baktığımızda sosyalist sol, dağınık olmak bir yana, artık gündem yaratamadığı gibi finans-kapitalin kendisine dayattığı gündeme karşı duracak halde bile değildir. Şöyle son yıllara bir bakalım. Sosyalist sol içinde sesleri cüsselerinden daha çok çıkan, ancak kendi başlarıyla düşünüp davranmak yerine finans kapitalin onlara dayattığı gündemi iştahla sürdürmeye çalışan irili ufaklı birçok grup var. Peki irili de demeyelim. Daha çok çığırta küçük gruplar. Dediklerinin özeti genellikle “paşalarım çok yaşa” veya “AKP'ne dokunma da sivil devrim yapsın” gibi içi boş, tehlikeli, soldaki yangını daha da büyütüp geliştirecek laf salataları. Oysa dağınıklığın anti tezi derlenme ve birliktir. Bizim sosyalist solumuz ise tek hücreli canlılar gibi bölünerek çoğalma illetini gelişme sayacak kadar aymazlık içindeler. Hepimiz sosyalist sol'daki üst üste bölünmeleri izliyoruz.

Bu tespitleri artırmak mümkün. Olumsuz örnekleri çoğaltmanın da fazla bir yararı yok. Şimdi bize yine Kıvılcımlı'nın deyimiyle “*ulu bir cihad*”, “*bir uyanış devrimi*” gerekiyor. Bugün sayıları onları bulan, belki 50-60'tır, saymak da pek mümkün olmuyor ya. “Sosyalist sol” grupçuk-

larımız var. Bu grupçukların bir kısmı yeni, bir kısmı ise 40-50 yıldır varlıklarını sürdürüyorlar. Şöyle bir bakarsak başlarında da hep aynı kişiler. Sosyalist yaşamları boyunca bir tek sokak muharebesi bile kazanmamış, kerametleri kendilerinden menkul şefler, daha ömür boyu da gruplarının başlarında kalacak gibiler. Onlardan “*cihad*” veya “*uyanış devrimi*” beklemek ölü gözünden yaş ummak gibi bir şey olur. O zaman o grupçukların tabanlarında samimiyetle sosyalizm savaşı veren temiz insanlara yönelmek gerekiyor. Bilmiyorum bu salonda onlardan ne kadar var. Ama buradan buradakilere ve burada olmayanlara şöyle bir çağırım var: Dağınıklığı yok edecek davranışlar içinde olmayan, birliğe yönelmeyen, finans-kapitalin dayattığı gündemlerle zaman harcayıp, sosyalizm davasını güdükleştiren şeflerinize başkaldırın! Birliği amaçlamayan, birlik uğruna kendini yok etmeyi amaçlamayan grup yapılarınızı dağıtın! Unutmayın ki dağınıklığı ebedileştirmek devrime değil karşı devrime hizmettir! O zaman hepimize düşen görev, küçük küçük grupların cephe gerisinden iktidar yırtılmaları yerine, işçi sınıfının siyasî iktidarını sağlayacak öncü birleşik ***Proletarya Partisi***'ne giden yoldaki her türlü molozu temizlemektir. Köktenci olmazsak, çuvaldızı kendimize batırıp özeleştirme mekanizmasını çalıştırmazsak, kendimizi yegane sosyalist, karşıımızdaki herkesi hain, emperyalist uşağı gibi sıfatlarla tanımlayıp, bütün diyalog yollarını tıkarsak bu devrime hizmet mi olur?

Sonuç olarak, sistem krizli olabilir, krizsiz olabilir. Eğer biz, bu krizi işçi sınıfı iktidarı lehine kullanacak durumda değilsek, o krizi tartışmanın da çok bir anlamı yok. Öncelikle kendi krizimizi tartışır, sonuca bağlarız. Ancak derli toplu, örgütlü, bilinçli, iktidar mücadelesine hazır durumda olursak, sistemin krizinden yararlanıp egemenleri alaşağı etme yoluna girebiliriz. Sözlerimi Kıvılcımlı'nın 1969 Şubatındaki Kanlı Pazar olayı üzerine yazdığı bir yazının başlığıyla bitiriyorum:

“KENDİMİZE GELELİM! YA BİRLEŞMEK YA ÖLÜM!”

* 28. İstanbul Kitap Fuarı'nda, 1 Kasım 2009 günü, *Sorun Yayınları Kolektifimiz'in* düzenlediği “Sistemin Krizi ve Sol'un Gündemi” konulu Panel-Söyleşi etkinliğimizde yaptığı konuşma metnidir. **(S. P.)**

Hayat ve Mücadelenin Reddedtiği Tüm İşlevsiz Örgütler, Kepenklerinizi İndirin!

Dünyada ve Türkiye’de önemli şeyler oluyor. Emperyalizm / vahşi kapitalizm krizi atlatmak ve sonrası için hegemonya çalışmalarını hızla sürdürüyor. Egemenler biliyor ve açıkça ifade ediyorlar; **artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacak**. Dünya genelinde burjuvazi ve proletarya için hiçbir şey eskisi gibi olmayacak. Toplumsal ilişkiler büyük değişim ve dönüşümlere gebe. Kitleler kapitalizmi sorguluyor. Kütlesel çıkışlar yaygınlaşıyor ve yeni nitelikler kazanıyor. Bu altüstlükler yaşanırken devrimci değişim ve dönüşümleri gerçekleştirecek özneleri de hayat ve mücadele üretmeye devam ediyor.

Egemen gerici sınıflar bu türden sosyal-siyasal olguları görüyor, biliyor ve gereğini yapmaya yoğunlaşıyor, planlarının ayrıntılarını tartışıyor ve tahkimatını buna göre yapıyor. Her ekonomik kriz sonrasında dünyanın yeniden paylaşıldığı, güç-etki alanları sınırlarının yeniden çizildiği, pazarların belirlendiği, yeni rollerin biçildiği, emekçi sınıflara yeni kural-ların, çalışma koşullarının, ücret ve yaşam biçimlerinin, tüketimin dayatıldığı bilinmektedir.

Ancak bu kere bazı şeyler eskilerinden farklı; dünyada kimilerinin beğenmediği ve doğru analizler yaparak “**Biz Daha Görkemlisini Yapa-cağız!**” diyemediği bir Sosyalist Sistem yok artık. Ve emekçi kesimlerin örgütlerinde kriz öncesinden başlayan güç kaybı artarak devam ediyor. Birçok ülkedeki Komünist Parti’ler sosyal meşruiyetini ve devrimci yasallığını çoktan yitirmiş durumda. Kimi KP’ler ya pek çok parçaya bölündü ya da sosyaldemokrat işlevsiz sektlere dönüştü. Sendikalar hemen her ülkede çok güçsüz, üstelik sendikalılık oranı da eskilere mukayeseyle çok düşük. İşçi ve emekçi sınıflarda giderek enternasyonalist dayanışmanın ve sınıf bilincinin yerini şoven ve sosyalşoven duygu, düşünce ve davranışlar almaya başlamıştır. Kaldı ki kriz nedeni ile işsiz kalma korkusu da insanları örgütsüzlüğe itmiştir. Çünkü ne sendikaları ve ne de “parti”leri onları bu ortamda kucaklayacak, kazanacak, yeni

duruma ve örgütlü mücadeleye hazırlayacak, donatacak ne politika ne de program üretebilmiştir.

Burjuvazinin hemen herkesi tekdüze bir algıya iten yoz ve kozmopolit “kültürü” âdeta insanlığı esir almış durumdadır.

Dünya genelinden yaşadığımız topraklara dönecek olursak; gündemi sağlıklı “sol”lu burjuva partileri, kriz ve etkilerinin yanı sıra Ergenekon, çete, darbe, cunta hazırlıkları, asker-bürokrat-sivil erklerin iktidar mücadelesi ya da paylaşım kavgası ve birde “açılım” tartışmaları işgal ediyor. Kılıçlar kınlarından çekildi ve parlatıldı, ortalık toz duman. Her kafadan bir ses çıkıyor, açık ve örtülü tehditler, şantajlar girila gidiyor.

Sistemin tüm kurum ve kuruluşları çürümüş, dökülüyor. İktidar partisi AKP “gerici reform” dahi yapamaz durumda. CHP cumhuriyetin ilk yıllarındaki gibi aslına dönüp / davranarak faşistlik yarışında açıkça rengini belli eden MHP’yi de sollamış durumda.

“Açılım” adı altında aslında emperyalizmin Kafkaslar, Yakın Doğu, Orta ve Uzak Asya’daki enerji bölgelerini mutlak denetimi altına alma, güvenilir bir müttefikinin korumasına bırakma politikasının yattığını kimse ifade etmiyor / edemiyor. Bu emperyalist politikalar içerisinde TC’ye biçilen rol, verilen görev nedir? *Dergi*’mizin geçmiş sayılarında altemperyalizm (küçük-emperyalist TC) konusuna değindiğimizi bir kez daha hatırlatmak isteriz. Hegemonya paylaşımında İsrail işin neresindedir? TC’nin 5 milyonluk pazarı Kuzey Irak (Güney Kürdistan) yönetimi neden güçlendirilmektedir? Bu komşular ile sözde barışma ve gönüllü arabuluculuğa soyunma nereden icap etti? İşte 13 Kasım 2009’da TBMM kürsüsünden emperyalizmin gündemini kimse dile getirmedi, getiremedi, bunu yapabilecek bir unsur o ortamda yoktu çünkü.

Çok ilginç bir durum daha var elbette; yaşanan siyasal ortamın diğer önemli aktörü olan, olması gereken kesimdeki genel sessizlik ile politik perişanlık sürüp gidiyor.

“Sol”, “emek güçleri”, “demokrasi güçleri” işçi sınıfı ve sosyalizm adına davranmak iddiasında olanlar kimlerdir? Sahi onlar ne yapıyor? Sistemin çok yönlü saldırılarına karşı ideolojik-teorik-politik ve örgütsel bir saldırıyı neden gerçekleştiremiyorlar? Hemen her Sol kesim, çevre, grup, örgüt, “parti” malumu ifade, itiraf ve tekrar ile gününü gün etmeye devam ediyor. Şöyle bir bakılınca 8 Kasım 2009’da Alevi örgütlerinin gerçekleştirdiği “Kadıköy Mitingi” dışında sistemi sorgulayan, taleplerini dillendiren, hatırı sayılır kolektif bir eylem, söylem, davranışımız var mıdır?

13 Kasım 2009 günü TBMM kürsüsünden DTP Eşbaşkanı Ahmet Türk'ün -belki de TC tarihinde ilk defa tarihsel-sosyal olgu ve olaylar anlamında- dile getirdikleri mi içimizi rahatlatacaktır!? Yoksa daha sonra kürsüye çıkan postmodern solcu Ufuk Uras'ın CHP'ye yönelik olarak sarf ettiği "2011'de sandıkta görürsünüz" tehdidi mi!?

Hakikî gündemi Sol "cenahımız" nasıl dayatacaktır? Tam da politika üretilecek bir yol kavşağında Sol "cenahımız" derlenip toparlanamıyor ve politikada etkili bir aktör olamıyorsa, daha da çözümlü çürüyecek demektir.

Çürüme ve çözülme aslında iyiye işarettir. Çünkü hayatı ve mücadeleyi kucaklamaya aday **yeni** buradan çıkacaktır.

Sahte demokrasi yasalarıyla yapılan mücadeleyi sandık mı belirleyecektir? Demokrasi sandıktan mı çıkacaktır?

Faşist darbeler ile hesaplaşmayı bir türlü başaramayan Sol "cenahımız"; geçen yıl bir TV kanalında yayımlanan "**Hatırla Sevgili**" ve devamı niteliğindeki "**Bu Kalp Seni Unutur mu**" dizisinde 12 Eylül 1980 askerî faşist darbe döneminde yaptıklarının ekranlara yansımaları ile avunmaya devam mı edecektir?

Burada hemen bir parantez açarak şunları söylememiz gereklidir: Bu iki TV dizisi ile en azından faşizmin teşhiri ve toplumsal hafızaların tazelenmesi konusunda yapılanları kesinlikle küçümsemiyoruz. Hatta böyle bir proje ile yıllardır Sol'un yapamadığını, birilerini yapmaya cüret ettikleri için kutlamak gerekiyor. Bu türden bir TV dizisini yapmak da, böyle bir projede rol almak da bilinç ve cesaret gerektirir. Bunun farkındayız, pek çok eksiğine rağmen, tüm emeği geçenleri yürekten kutluyoruz.

Tüm sol, solcu, sosyalist, komünist, bolşevik geçinen ya da iddiasında olanlar olarak şu içinde bulunduğumuz genel duruma, yaşananlara, gündeme bir bakalım. Yaşamdan, gerçeklikten, mücadeleden, işçi ve emekçi halk kesimlerinden ne kadar kopuk ve bihaber vaziyetteyiz...

Politikasızlık, işçi sınıfını politika dışında tutan burjuva ideolojisi ve revizyonizm tüm devrimci değerlerimizi kökünden kemiriyor...

Birileri sosyalizm adına perişanları oynuyor, ama bir türlü bunu itiraf etmiyor / edemiyor...

Komünistler; "Sosyalizm-Devrim" diye titreşen küçükburjuva avatürüye üzerinde bir basınç uygulayamıyor...

Yukarıda kısaca sıralamaya çalıştığımız ülke ve dünya çapındaki gelişmeler, yeni durum, insanlığa ve insanlarımıza dayatılanlar ve malum durumumuz karşısında tüm sol geçinen ya da iddiasında olan çevre, grup, örgüt, “parti” ve benzerlerinin yapacakları tek ve belki de son işleri takkelerini önlerine koyup iyice düşündürmektir. Eğer “*Marksizmin yorumu ve pratikte yeniden üretiminden*” haberli iseler; Bilimsel Sosyalizm-Komünizm diye söze başlamayı öğrenebildiyseiler; ya da sosyalizmin 150 yıllık tarihinden çıkarılan çok yönlü ders ve sonuçların ışığında geleceği kazanma gibi bir davaları varsa; özcesi, halen ideallerinin, söylem ve iddialarının arkasında ilkeli, dürüst ve samimi iseler; dükkanlarının tabelalarını indirip **Komünistlerin Birliği** çabasına katılmaktan başka yapacakları bir şey yoktur. Kalmamıştır.

Hayat ve mücadelenin büyük oranda reddettiği örgütlerinin tabelalarını indirmeyenlerin tabelasını birileri gelip indirecektir!

Bu satırları kaleme alan *Kolektifimiz Çalışanları* da anılan sorgulamaların dışında değildir. Bizler de gerekli bir durum değerlendirmesi yaparak Devrimci ve Marksist Sol Kadroların yaşadığı “Öndersizlik Krizi”nin nasıl aşılacağına ilişkin çabalar içindeyiz. Kimseye hayati ve mücadeleyi kucaklamaya aday kısa tutulmuş, örneğin 10 maddelik ne ilkesel bir program ne de kolektif etkinlik önerebiliyoruz. Çünkü; “*Herkes kendine Müslüman ve herkes kendi amentüsünü okuyor!*”

Bu türden konuları işlerken 7 Kasım 1975’te oluşturulan ve arkasında durduğumuz *Kolektifimizin* taahhüdünü hatırlatmak isteriz: *Sorun Yayınları Kolektifi*, yüzde yüz bağımsız ve yüzde yüz işçi sınıfı ve emekçi halklarımızın sosyal / evrensel kurtuluşundan yana bir kurumdur. Proleter Devrimci konumuyla, kapitalizmi aşmaya aday, bağımsız sınıf tavrına sahip, nihai amacı bir, kolektif akli, bilinci, eylemi örgütlemekten yana herkesle yan yana durmayı, deneyim aktarımında bulunmayı, birlikte yürümeyi ve birbirinden öğrenmeyi bilince çıkararak etkinliklerden yanadır. Somut-tutarlı-amaçlı ve iktidara yürüyen bir hareket oluşturulduğunda şu aşamada elimizde bulundurduğumuz **Kurum** ve **Araç**ları -emaneti- asıl sahibine -Proletaryanın disiplinine- teslim edeceğimizi bir kez daha yineliyoruz.

Bu nedenle kimi “yapı”larda yaşanan çürüme ve çözümler karşısında tarihsel iyimserliğimizi koruyoruz. Üretim faaliyetinden kopmuyoruz. Bu nedenle de bilincimiz açık, yüreğimiz rahattır.

Faşizmin Barışçılığı, Barış Sorunu

Barış sözcüğü, büyümlü ifadelerle söylendiğinde akan suların durulacağına inanılır. “Barış, Demokrasi, Özgürlük” bu büyümlü sözlerdendir. Bunlar öyle sözlerdir ki, söyleyenin ideolojik-sınıfsal kimliğini de kişiliğini de gizleme yeteneğine sahiptir. Örneğin, silah tacirleri “barış” isterler, faşist diktatörler “demokrasi” isterler. Bu yüzden bu büyümlü sözler tehlikelidir. Özellikle de haklı / haksız savaşlarda ölenler, faşist diktatörlük altında sömürülenler, ezilenler, özgürlüklerini yitirenler açısından bu büyümlü sözler daha da tehlikeli hale gelirler. Çünkü bu büyümlü sözlerin bu durumda olanları kurtaracağı yanılsaması yayılmaya başlar. Yanılsama “at izi ile it izi”nin birbirine karışması”nı hızlandırır. Tekelci sermaye diktatörlüğünün politik aktörleri, yarattıkları bu yanılsama sayesinde “Barış, Demokrasi, Özgürlük, Kardeşlik” havarisi kesilerek, sistemin geçmişte işlediği bütün suçlarını unutturma, gizleme, aklama yoluna giderler. Oysa sömürülenler ve ezilenler, mazlumlar, içinde buldukları cendere-den ancak kendi çabalarıyla çıkarlar ve kendi kurtuluşlarını sağlayabilirler.

Tüm umutlarını, yönelimlerini gerici reformlara bağlamış reformist legalist sol partiler, istemlerini burjuvazinin gölgesinde yatarak elde edileceği yanılsamasını yayararak, gerçek kavganın perdelenmesine hizmet ederler. Oysa kapitalist toplumda en küçük hak kazanımı bile büyük bedel ödemelerin sonucunda gerçekleşebilmektedir. Sömürülenler / ezilenler büyük bedeller ödeyerek elde ettikleri hak kazanımlarına karşı yapılan saldırılar karşısında daha dirençli bir direniş sergilemektedirler. Bedeli ödenmeden tepeden verilen “hakların” elde tutulması çok zordur.

Son 40 yılın mücadelesinin ürünü olan ve büyük bedellerin ödenmesi sonucunda önemli mevziler ve haklar kazanan Kürdistan Ulusal Özgürlük Hareketi’nin “barış yönelimi” önemli dersler içermektedir. Bilindiği üzere Ulusal Özgürlük Hareketleri homojen bir nitelik taşımazlar. Ulus içerisinde bulunan toplumsal sınıfları ve tabakaları içinde barındı-

rırlar. Kürdistan Ulusal Özgürlük Hareketi'nin bugünlere gelmesinde ve uzun soluklu olmasında en önemli etken, hareketin sigortası diyebileceğimiz ana dinamiğin Kürdistan kır proletaryasına ve yoksul köylülüğe dayanmasından dolayıdır. Son dönemdeki barış yönelimiyle birlikte hareketin ana dinamiği Kürdistan burjuvazisine ve küçükburjuvazisine dayanmaya başlamıştır. Bu durum hem hareketin içerisinde hem de hareketin dışarısında büyük sarsıntılara ve kırılmalara yol açacaktır. Barış yönelimi sayesinde Kürdistan burjuvazisi, Türkiye burjuvazisi ile belirli bir uzlaşma zemini üzerinden, Kürdistan Ulusal Özgürlük Hareketi'nin önderliğini eline geçirmektedir. Bu ele geçirme operasyonunu legal ağalar partisi üzerinden gerçekleştirmektedir. Kürdistan kır proletaryası, kent proletaryası ve kent yoksullarıyla, yoksul köylülükle ittifak politikaları geliştirip iktidarı ele geçirmediği sürece kurtuluşunu sağlayamayacaktır. Kürdistan kır proletaryası, bölgedeki hâkim ulusların proletaryaları ile ittifak ilişkisi gerçekleştirmiş durumda değildir. Ayrıca proletarya enternasyonalizmi ilkeleri doğrultusunda uluslararası dayanışma ve destekten yoksundur. Hareket, emperyalizm ve sömürgeci bölgesel güç odakları (sömürgeci hâkim ulus burjuva devletleri) tarafından kuşatılmış durumdadır. Hareket aynı zamanda ideolojik olarak da "Türk-İslâm Sentezi" ve "Kürt-İslâm Sentezi"yle de kuşatılmaktadır. Kürdistan proletaryası ve Kürdistanlı komünistler bu ideolojik ve politik kuşatmayı yarıkları oranda Ulusal ve Toplumsal Kurtuluş'un sigortasını sağlama almış olacaktırlar.

Üzerinde yaşadığımız hâkim ulus coğrafyasındaki Türkiye proletaryası ve Türkiyeli komünistler şoven ve sosyalşoven kuşatma altında tutulmaktadır. Türkiye proletaryası ve Türkiyeli komünistler bu kuşatmayı yarmak zorundadır. Her iki coğrafyanın proletaryaları ve komünistleri kuşatmalarını yarıkları oranda tarihsel müttefiklik ilişkilerini kurmuş ve geliştirmiş olacaktırlar.

Üzerinde yaşadığımız coğrafyada çeşitli Barış Dernekleri kuruldu. Barış için savaşımın öyle kolay ve ucuz olmadığı görüldü. 1950'li ve 1980'li yıllardaki barış mücadelesini hatırlamak gereklidir. Barış mücadelesine yönelik olarak burjuvazi yargılama, baskı, işkence, cezaevi uygulamalarıyla karşılık vermiştir.

Tüm antikapitalistler, tüm antiemperyalistler, tüm antifaşistler bilmektedir ki, burjuva devriminin feodal toplumun bağrında büyümüş, olgunlaşmış bulunan şekli ihtilâl açıkça patlak vermeden önce az çok

başlar. Proleter devrim ise hazır bir şekli ihtilâl biçimi yokken ya da hemen hemen hiç yokken başlar. Burjuva devrimi ile proleter devrim birbirlerinin karşıtıdır. Günümüzde, ezilen, sömürülen uluslara ve sınıflara kurtuluş ve özgürlük getirecek burjuva devrimleri artık mümkün değildir. Burjuva devrimleri, burjuvazinin iktidarı ve özgürlüğü içindir. Dostlar yeter ki, emperyalistlerin ve burjuvaların masallarına kanmasınlar. Ulusal ve toplumsal kurtuluşun yolunun proletarya iktidarı / diktatörlüğünden geçtiği görüşünde olalım ve birleşelim. Bu birlik, emeğin / insanlığın kurtuluşu kavgası, antifaşist, antiemperyalist, antikapitalist kavgasıdır. Bu kavgayı korkmadan, yılmadan vermek gerekir. Korkmak, yılmak yok olmak demektir.

Günümüzde ise emperyalistler, kapitalistler demokrasi ve barış harvarisi kesildiler. Demokrasi ve barış götürme gerekçeleriyle emperyalistlerin dünyayı nasıl talan ve işgal ettiklerini, yağmalayarak yeniden pazar paylaşımını düzenleyerek, asıl yüzlerini ortaya serdiklerini bir kez daha gördük. Şu gerçek bir kere daha ortaya çıktı ki, burjuvazinin bütün savaşları ve barışları proletaryaya karşıdır.

Proletarya / emek her türlü sömürüden, zulümden kurtulmak, kendi kendisinin efendisi olmak ve insanlığı sömürsüz, sınıfsız, sınırsız, özgür ve eşit yarınlara taşıyabilmek için sınıflar savaşını sınıf partisi ile yürütmek / yönetmek zorundadır. Sınıf partisiz, sınıf mücadelesi olmaz. Sınıf partisi olmadan proleter devrim olmaz. **Komünistlerin Birliği** sağlanmadan sınıf partisi yaratılamaz. Sadece bir coğrafyada yürümüyor sınıflar savaşı, tüm dünyada yürüyor bu savaş. Sınıflar savaşının uluslararası alanda yürütülebilmesi için de, birlik-dayanışma, maddî-manevî destek ve ittifak politikasının sağlanabilmesi için de Dünya Sınıf Partisi'nin oluşturulması şart. Komünistler bu yalın gerçeği görmüyorlarsa, komünistlikleri tartışmalı hale gelir. Bu yalın gerçeği gören komünistlerin önce kendi coğrafyalarında, ardından dünyada çerçevesi kolektif olarak belirlenmiş olan sınıf savaşımı organlaşmalarını oluşturmaları gerekiyor. Özcesi, hem coğrafi olarak, hem enternasyonal olarak komünistlerin birliği gerekiyor. Özellikle sormak gerekiyor, proleter devrimin nesnel koşullarının iyice olgunlaştığı coğrafyalardaki komünistlere, özellikle de Türkiyeli ve Kürdistanlı komünistlere sormak gerekiyor. Türkiyeli komünistlerin birliğini sağladınız mı? Kürdistanlı komünistlerin birliğini sağladınız mı?...

Bu haksız ve kirli savaşı mevcut kapitalist sistem-statüko üretmiştir. Mevcut sömürü, sömürge-statüko devam ettiği sürece de savaş üretmeye devam edecektir. Önerilen “Barış Projesi”, mevcut statükonun devamına yönelik bir “Barış Projesi”dir. Sömürme-sömürülme, ezme-ezilme ilişkisi sürdüğü sürece barış içinde, bir arada, yan yana, kardeşçe yaşamak mümkün mü? Var olan nesnel gerçeklik bunun mümkün olmadığını gösteriyor. Nesnel gerçeklikte böyle bir durum söz konusu olmadığı halde, nasıl oluyor da yanılısana nesnel gerçeklik yerine ikame edilebiliyor?

Mümkün müdür açlıktan ölenle, insanların ortak açlığını kendisine meze yapanların kardeş olması? Ezenle ezilenin olduğu koşullar var olduğu sürece, bu koşullar yokmuş gibi davranma, ancak ezilenin kendisini kandırmasıyla / avutmasıyla mümkündür. Tarihsel deneyimlerle de görüldüğü üzere ezilenlerin, koşullar değişmeden ezenlerle barış içinde, kardeşçe, bir arada yaşama talebi hiç bir dönemde gerçekleşmemiştir. Bundan sonra da gerçekleşeceğine dair herhangi bir veri bulunmamaktadır. Sınıflı toplumlarda tarihi gelişmenin ya da tarihin kendisini belirleyen sınıfların savaşlarıyla belirlendiği ortalama sınıf / tarih bilincine sahip olanlarca bilinir. Sömüren / ezen egemen sınıf, sınıf egemenliğini / iktidarını sürdürmek için hem zorla ikna yöntemini, hem de ideolojik / gönüllü ikna yöntemini sömürdüğü / ezdiği sınıfa / sınıflara yönelik olarak uyguladı. Kim güçlü ise sınıflar savaşının yönünü ve tarihin gidişatını o sınıf belirledi.

En güzel kumaşı dokuyanların yarı çıplak giyindiği, en güzel evleri yapanların barakalarda yaşadığı, en güzel meyveyi yetiştirdikleri halde, yetiştirdikleri meyvelerin çürüğünü bile zar zor yiyenlerin olduğu bir dünyada barış olabilir mi? Bu barış olsa olsa tekelci sermaye diktatörlüğünün barışı olabilir. Bu barış olsa olsa sömürülenlerin / ezilenlerin egemenlerine, kendi kellelerini altın tepside sunma barışı olabilir.

Sömürülenlerin / ezilenlerin barış talepleri, vuruşma iradesi sergilemeden tarihin hiçbir döneminde dikkate alınmadı. Sömürülenler / ezilenler efendisiz / egemensiz yaşayamayacaklarına inandırıldılar. Oysa efendilerini / egemenlerini yaratan kendileridir. Sömürülenlerin / ezilenlerin üretim sürecinde karşılığı verilmemiş artık ürünleri, artı-değerleri, gün olur sermayedar olarak, gün olur derebeyi olarak, gün olur komutan-paşa olarak, gün olur rahip-imam olarak karşılırları dikilirler ve “diz çökün köleler, sefiller” diye haykırırlar. Diz çökmediklerinde çağırırlar iş-

kencecilerini efendiler. Sömürülenler, ezilenler diz çöktürdüklerinde önünde diz çöktükleri kendileridir. Barış, sömürülenlere ve ezilenlere bir diz çöktürme ayinidir. Sömürenler, ezenler, egemenler diz çöktürme ayininin sonsuza kadar sürmesini isterler. Ayin ne kadar uzun sürerse dizlerin acısı artar ve dizler kanamaya başlar. Egemenlerin barışı diz çökme ayinini sürekli hale getirir. Egemenlerin barışı, dizlerin üzerinden ayağa dikilebilmenin engellenmesidir de. Egemenlerin barışı, sömürülenlerin / ezilenlerin kendi emek ürünlerine sahip çıkmalarının da engellenmesidir. Egemenlerin barışı, sömürülenlerin / ezilenlerin kendi geleceklerini belirlemelerinin, kendi kendilerinin efendisi olmalarının da engellenmesidir. Sömürülenler, ezilenler kendi kendilerinin efendisi olduklarında barışa da özgürlüğe de ihtiyaçları kalmayacaktır. Çünkü, barış da, özgürlük de sömürenlerin, ezenlerin barışı ve özgürlüğüdür.

Barış onların olsun. Biz dünyayı istiyoruz.

Kürt Ulusal Hareketi ve Sol “Cenahımızın” Politikasızlığı*

Soru 1: Dersimlisiniz. Sey Rıza, Alişer, Qopo, Saan Aga, Cemal Aga, vb. tarihsel önemi olan kişiliklerin geleneklerinden geliyorsunuz. Sol “cenahımız” sizi Devrimci ve Marksist kimliğinizle tanıyor. Dersim’in tarihi, kültürü, dili, masalları, mitolojisi, ilerici gelenekleri üzerine kafa yoruyorsunuz. Ayrıca alan çalışmaları yapıyorsunuz eşinizle birlikte. Bu süreci özetler misiniz?

Evet Dersim’de doğdum ve 17 yaşıma kadar orada yukarıda değindiğiniz “Cemal Aga”nın oğlu olarak yaşadım. Sıradan bir köylüydüm. Devrimci oldum. Sonra ülkenin değışik bölgelerinde enternasyonal proletaryanın bir neferi olarak yaşamı yeniden üretmeye çalıştım. Devrimciliği bir yaşam felsefesi olarak kavriyorum. Bu bilinç ve duyarlılıkla sınırlı yaşamımı sınırsız bir dünya ve insanlığın özgürlüğü için anlamlı kilmaya çalışıyorum.

Tarihsel ve toplumsal sorunlara bir Dersimli gözüyle değil, bir Marksist gözüyle bakmaya çalışıyorum.. Yoldaşım ve yarım Nezahat ile birlikte görüntülü sözlü tarih çalışması yapıyoruz. Dersim tarihi ve toplumsal yapısı hakkında alan çalışmamız devam ediyor. Önümüzdeki dönem meyvelerini paylaşmayı umuyoruz.

Eğer kişiliğimin oluşum sürecinde Dersim tarihselliğinin etkilerini sorarsanız size şunları söylemek isterim; Doğrudur. Sözüünü ettiğiniz tarihsel kişiliklerin öyküleriyle büyüdüm. Dolayısıyla bunlar benim tarihsel ve toplumsal geçmişimin bir yanını oluşturuyor. Fakat kişiliğimin esas yanı genel olarak Marksistler, özel olarak da Dersimli Marksistlerden etkilendiğini söylememe izin verin. Bir noktaya dikkatinizi çekmek istiyorum. Dersim tarihi denince nedense sadece Dersim 38 anlaşılıyor. Öncesi ve sonrasının diyalektik ilişkisinin koparıldığını görüyorum. Sözgelimi 1938 katliamına karşı direnmiş ve devlet ya da onların işbirlikçileri tarafından katledilen kişilikleri önemsiyor ve sahipleniyoruz. Fakat,

sonrası süreçlerde mücadele etmiş, zindanlarda yatmış, darağaçlarına çekilmiş, dağda sokakta bir dava uğruna yaşamını yitirmiş çok önemli Dersimli şahsiyetler var. Bunlardan bir bütünlük içinde bahsedilmesi bir sorun oluşturmaz mı?

İşte tam bu noktada Hüseyin Cevahir, Ali Haydar Yıldız, Süleyman Cihan, Hıdır Aslan, Baba Erdoğan, Dr. Baran gibi daha onlarca sembol sosyalist ve yurtsever kişiliklerin anılması ve bize bıraktıkları mirasın sahiplenilmesi gerekmez mi? Dersim'in ve Dersimlilerin, tarihsel, kültürel, inançsal ve toplumsal açıdan kendine has bir özgünlüğü olduğu doğrudur. Ancak bazı çevreler ve anlayışlar bunu darlaştırarak ele aldıklarında doğal olarak kaba bir Dersimcilik durumu ortaya çıkıyor. Biz Marksistler, tarihsel ve toplumsal sorunları daha geniş ve bütünlüklü bir perspektifle ele almak durumundayız. Aksi durumda yanlışlara düşmemiz kaçınılmaz olur.

Son yıllarda Dersim üzerine pek çok çalışma yapılmaktadır. Bunları önemli ve anlamlı buluyoruz. Bizde 1937-38 katliamının nedenleri ve sonuçları üzerine çalışma yapıyoruz. Bunu daha çok o süreci yaşamış insanların anlatımları üzerinden sürdürüyoruz. Devletin resmî tarih tezinin ne olduğunu biliyoruz. Kürt ulusal görüşünün de veteriner Dr. Baytar Nuri'nin 1950'lerde Suriye'den yazdıklarıyla şekillendiğini görüyoruz. Peki Marksistler hangi somut veriler ve araştırmalardan hareket etmektedirler? İşte bu bir sorun ve kocaman bir soru...

Soru 2: Kürt Ulusal Hareketine sol "cenahımız" nasıl bakıyor? Özellikle devrimci, sosyalist ve Marksist olduğunu öne çıkaran (ya da bu türden bir iddiada bulunan) grup, çevre ve örgütsel yapıların "Kürt Sorunu" ile "Kürdistan Sorunu" hakkındaki politikalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ben devrimciler, sosyalistler ve Marksistler için "sol" tanımlamasını doğru görmüyorum. Zira genel anlamda "sağ" ve "sol" kavramlarının burjuva siyaset literatürüne ait olduğunu düşünüyorum. İşçi sınıfı ve halklar cephesinin hepsine devrimci demek daha doğru geliyor bana.

Soruya dönersek; Türkiyeli devrimcilerin düşünüşünde bir problem var. Bir soruna dair bütünlüklü ve analizci düşünememek ve kendi sentezini üretmemek... Böyle olunca zamanla Marksist düşünüşten uzak-

laşma yaşıyor. Bu uzaklaşma, sorunları sınıf savaşımı ve politik iktidar perspektifiyle ele almasını engelleyen başlıca etmendir. Kürt ulusu ve Kürdistan sorununa bakıştaki problemin temeli de sınıf perspektifinin bazıları açısından zayıflamış, bazıları açısından da yitirilmiş olmasından kaynaklanıyor. Kürt sorunu diğer tüm toplumsal sorunlar gibi elbette devrimcilerin sorunudur. Kürt işçi ve emekçi halkının her türlü sorunun çözümü için her alanda mücadele etmek görevdir. Bu, Kürt Ulusal Hareketinden bağımsız olarak böyledir. Ancak “Kürdistan Sorunu” esasta Kürt burjuvazisinin ve toprak ağalarının sorunudur. Bir devlet kurup kurmama, ya da ayrılıp ayrılmama bugünkü verili durumda devrimcilerin belirleyeceği bir durum değildir. Ne yazık ki devrimci güçlerin bir kısmı bu ayrımı yapmadan kayıtsız şartsız bir “destekleme” pozisyonunda durmaktadırlar. Oysa, diğer tüm sorunlarda olduğu gibi bu konuda da “özne” olması gereken güçler “nesne” durumundadırlar. Kürt uluslaşma sürecinin sınıfsal analizi yapılmadan, bu günkü Ulusal Hareketin niteliği konusunda doğru belirlemeler yapmak ve doğru tavır almak mümkün olamıyor.

Sözgelimi gerek PKK, gerekse de DTP'nin, Kürt ulusal topluluğunun hangi sınıf ve katmanlarının temsilcisi olduğuna dair bir çözümlemenin olmaması ciddi bir sorun olarak duruyor.

Soru 3: Barış Meclisi ve benzeri inisiyatiflerde kimi roller aldınız. PKK ile DTP' nin “Demokratik Cumhuriyet” ve benzeri politik kırılma ve burjuvaziye rahatsız etmeyen talepleri hakkında TC devletinin geri adım atmadığını, anılan örgütleri muhatap olarak dahi görmediğini, bu bir yana Kürt Hareketini tasfiye cihetine gittiğini görüyoruz. İnkâr-imha-asimilasyon politikaları günümüzde başka biçimlere büründü. Sistem, Türkleştirilmiş radyo, TV, basın-yayın, bölge-köy ve yer isimleri gibi “tavizlerle” Kürtlerin haklı taleplerini geçiştirmeyi amaçlıyor. Sol “cenahımız”dan kimi örgütler PKK ile DTP'ye ilkesiz tutunarak, daha doğrusu eklemlenerek politika yaptığını sanıyor. Kimileri ise, PKK ve DTP yöneticilerine, bazen de İmralı'ya “tariz oku” atarak bir “tarz-ı siyaset”le iştiغال ediyor. Bu süreci ve “sol” politikaları nasıl değerlendirmeliyiz?

Bir noktayı düzeltmeliyim. Barış Meclisi vb. inisiyatiflerde hiç rol almadım. Yerel seçimler döneminde bir bölgede “biz de varız” platformunda DTP ile birlikte çalıştık.

Bir şeyi çok net biçimde ifade etmek istiyorum: Kürt Ulusal hareketi öz itibarıyla burjuva bir harekettir. İlk zamanlar küçükburjuva ideolojisinin ağırlıkta oluşu onun Devrim ve Sosyalizm güçlerine daha yakın bir noktada durmasını sağlıyordu. Giderek hareket büyüdü, kurumsallaştı. Kürt ulusal burjuvazisinin talepleri daha belirgin olmaya başladı. Devrimci talepler yerini giderek demokratik taleplere bıraktı.

İçerde devrimci hareket yenilgiden çıkamadı. Dışarıda “Sovyet Sistemi” yıkıldı. Tek kutuplu bir dünyada emperyalist burjuvazi ile uzlaşmanın dışında bir çıkış bulamadı. Zaten doğası gereği ve öz olarak tüm ulusal hareketler “sistem içi hareketler”dir. Sosyalizm güçlü olursa onunla, kapitalizm güçlü olursa onunla işbirliği yapar. Kürt Ulusal hareketinde sistem içinde kendine bir yer edinmeyi hedefledi. Koşullar olsaydı bir devlet, otonomi vb. olabilirdi. Ama bunu başaramadı. Ya da bu hedeflerinden vazgeçmek zorunda kaldı. Şimdi demokratik ve kültürel haklar çerçevesinde Türkiye burjuvazisi ile anlaşmaya çalışıyor. Devrimci güçlerin bir kısmı, Ulusal Hareketin bu sınıfsal niteliğini yeterince çözümleyemedikleri için ona olmadık misyonlar yükleyip kendi varlık nedenlerini inkâr eder duruma gelmişlerdir.

Türkiye burjuvazisi açısından, Ulusal Hareketin söz konusu talepleri devletin yeniden yapılandırılması çerçevesinde ele alınmaktadır. Zaten Abdullah Öcalan daha ilk yakalandığı zaman bunları açıkça dile getirmişti. Fakat devlet böyle bir “Kürt Reformu”na hazır değildi. Şimdi ABD ve AB emperyalizminin de desteğiyle bu “yeniden yapılandırma süreci” gündemleştirildi ve devam ettiriliyor.

Devrimcilerin böyle bir gerçeklik içinde “destekleyelim mi, desteklemeyelim mi” tartışması anlamsız kalıyor. Desteklesen ne olur, desteklemesen ne olacak? Açıkça söylemek gerekirse devlet ile Kürt Ulusal Hareketi arasında yapılan görüşmelerde ne desteklenecek bir şey, ne de karşı çıkılacak bir şey görüyorum. Sözelimi Kürt halkı açısından bazı demokratik ve kültürel kazanımların elde edilmesi ya da elde edilenlerin yasal güvence altına alınmasına karşı mı çıkacağız?. Hayır! Ya da Kemalist devlet geri adım atarak 80 yıldır yok saydığı Kürtleri bugün kabul ediyor ve onların bazı haklarını yasal düzenlemeler yaparak tanımak yoluna gidiyorsa buna karşı mı çıkacağız? Hayır! Peki karşı çıkmamak onu desteklemek anlamına mı geliyor? Hayır!

Kürt ulusunun ezilen bir ulus olmaktan kaynaklı tüm sorunlarına Marksist bir çözüm sunabiliyor muyuz, sunamıyor muyuz? Bunun için mücadele bayrağımız yukarılarda mı değil mi? Bütün mesele budur.

En genel anlamda Kürt ve Türk burjuvaları emperyalistlerin hakemliğinde anlaşmaya çalışıyor. Bırakalım anlaşsınlar. Bırakalım barışsınlar. Irkçılık, milliyetçilik atmosferi dağılsın... Biz sınıf savaşımına bakalım. Buna kafa yoralım... "Uluslararası barış, sınıflar arası savaş" diyelim.

Soru 4: Hayat ve mücadele ilerici-demokrat-devrimci-sosyalist ve Marksist cenahımızın program ve projelerini büyük ölçüde deneyip sınıadı. Bilim ve akıl dışı teori-pratikler yine büyük oranda açığa düştü.

Aşınan ve açığa vurulan bu türden politikalar karşısında kendilerini Devrimci, Sosyalist ve Marksist olarak adlandıran örgütlerimizin hiç biri ikna edici bir özeleştirme yapmadı. "Somut şartların somut tahlili"nden hareketle kendini yenileyemedi. "Marksizmin yorumu ve pratikte yeneden üretimi" denildiğinde, kafaların oldukça karışık olduğu anlaşılıyor. Marksist Sol Kadrolar da, yaşanan "Öndersizlik Krizi"ni henüz aşamadı. Oysa çok önemli sosyal muhalefet dinamiklerine sahip bir coğrafyada ve bölgede yaşıyoruz. Yerel, ulusal, sosyal ve evrensel diyalektik birliğini Sol "cenahımız" bir türlü değerlendiremiyor. Niçin?

Bu konu can alıcı ve yaşamsal bir öneme sahip. Buna kolektif bir yanıt bulabilirsek öyle zannediyorum önümüz açılacak. Kimsede olmadığı gibi bende de bu sorunun herkesi ikna edici bir yanıtı ne yazık ki yok. Ben de yanıt arayanlardanım.

Yaşam deneyimimden ve öğrendiklerimden hareketle şunları söyleyebilirim. Türkiye devrimci hareketinin düşünüş tarzında, dolayısıyla da siyaset yapışında, kullanılan araç ve yöntemlerinde sorunlar var. Önce buradan bakmamız gerektiğini düşünüyorum.

Bir kere öncellerimiz (gerek 1920 TKP'si, gerekse 1971 Devrimci Hareketi) Marksizmi bu ülkenin tarihsel ve toplumsal gerçekliğinde yeneden üretime sokmadan, başka ülkelerin pratik sonuçlarıyla aldılar. Bu ciddi yanılığara ve düşünüş bozukluklarına neden oldu. Sözelimi Komintern ne dediyse TKP'de onu dedi ve onu yapmaya çalıştı. Dolayısıyla TKP esas özne olmadı. Kah Kemalizmle uzlaştı, kah onun yedeği-

ne düştü. Düşünün ki Kemalist devletin Dersim'37-38 katliamını bile doğru değerlendirip tavır alamadı. "Dersim'de feodalizmin tasfiyesi" olarak değerlendirildi. Yani Kemalist devlet ilerici, Dersimliler gerici...

Bu değerlendirmeye neden olan düşünüş tarzı nereden beslenmektedir? Nasıl açıklayacağız bu durumu?

Birinci gedik buradan oluşuyor. Bir yanı dogmatik ve sübjektif düşünüş... Diğer yanı resmî ideoloji olan Kemalizm'den kopamayış...

Görüldü ve anlaşıldı ki Kemalizmden radikal biçimde kopamayan bir düşünüş sınıf savaşının hiçbir sorununa asla Marksist bir çözüm üretmiyor.

1970'lere kadar böyle düşündük.

1971 Devrimciliğinde de düşünüş tarzı öz olarak değişmedi. Yine dogmatizm ve sübjektivizmin hâkimiyetini görüyoruz. Bu kez beslenen merkezler farklı... Marksist düşünüşü kaynağından öğrenme yerine Uluslararası polemiklerden öğrenilen Marksizm... Bu da ikinci gedik...

Tablo bu olunca parçada düşünme (sübjektivizm), kalıplarla düşünme (dogmatizm), polemiklerden öğrenme (didişmecilik) 1971 Devrimci hareketinin düşünüşünde önemli bir rol oynadı. Sonraki yıllarda yaşanan yenilgilerle de "yenilgili düşünüş" gelişmeye başladı. Tüm bu nedenlerle iktidar perspektifinden uzaklaşmış, günü birlik düşünen ve kendini var etmeye odaklanmış (güdülenmiş demeyeyim) bir kadro yapımız var.

Tabii bu öznel cepheden görebildiğim. Birde nesnel cephede yaşananlar var. Sözelimi 12 Eylül yenilgisi, "Sovyet Sistemi" (modern revizyonizm)'nin çöküşü, yeni dünya düzeniyle liberalizmin ideolojik saldırıları, vb. vb... Bunlar da diş etkenlerden bazıları diyebilirim.

şunu anladım: Yaşamın her alanında resmî ideolojiden kopmadan devrimci ve sosyalist kalmak mümkün değil. Bırakalım kopmayı, pek çok kadronun ve devrimci çevrenin böyle bir sorunu hâlâ tespit etmemiş olmaları bile üzerinde önemle durulması gereken vahim bir durum.

Tüm bu vb. nedenleri bir arada değerlendirdiğimizde neden bu noktada olduğumuz anlaşılmış olacak.

"Öndersizlik Krizi" denilen şey de sözünü ettiğim düşünüş tarzının bir parçası ve aynı zamanda da sonuçlarından biri.

Soru 5: Ulusallık-sınıfsallık, sosyal dinamiklerini birbiriyle uyumlandırıp iktidara yürüyemeye aday bir hareket nasıl oluşturulur? Tutarlı-somut-amaçlı bir iktidar mücadelesine bağlı bir “demokrasi mücadelesi” neden verilemiyor? Kitleler sokağı deniyor. Kitlelere kurmaylık görevini yerine getirecek “öznel etmen” henüz üretilmedi. Kolektif akılı, bilinci ve eylemi örgütlemenin önündeki engel nedir?

Bir önceki soruya verdiğim yanıt kısmen bunu da kapsıyor. Ulusal soruna dair ezen ve ezilen ulus burjuvaları “demokratik çözüm” vb. söylemlerle reformlar yapsalarda bu ulusal çelişkiyi ortadan kaldırmayacaktır. Bu, hâlâ önemli bir dinamik olarak kalacaktır. Öte yandan emperyalizm ile ülke halkları arasındaki çelişki antiemperyalist dinamikleri diri tutmakta. Emek sermaye çelişkisi merkezdeki yerini koruyor ve git-tikçe şiddetleniyor. Kemalist devletin tek ulus, tek dil, tek din yaratma zorlamasının sonuçlarından biri de Sünni İslâm inancının dışındaki inançlar ve kültürler sorunudur. Bu çelişkinin beslediği ciddî bir dinamik vardır, Alevi ve diğer inançlar meselesi...

Genel ve stratejik bir Marksist program önemlidir. Ancak tüm bu dinamikleri örgütleyecek, dönüştürecek somut talepler, hedefli mevziler elde edebilen bir taktik program ve politika daha da önemlidir. Bunları başarabilmek için her türlü bireysel, grupsal ve kısa vadeli çıkarlardan arınarak yürüyebilmemiz gerekir. Yani, bir arada omuz omuza durarak, eleştiri ve önerilerimizi yaparak yürüyebilmeyi öğrenirsek birleşmenin önündeki engellerin önemli bir kısmı zaten pratikte aşılmış olacak. Kolektif akıl ve eylemi örgütleme sorununu çözmek için bu bir yöntem olabilir.

Kolektif bilinç ve eylem birliğini örgütleyememenin önündeki en önemli hastalıklardan biri de, övgüyü dostluk, eleştiriye düşmanlık olarak gören zihniyettir. Özellikle 1971 devrimci hareketi yenildikten sonra rekabetçilik, didişmecilik ve dar grupçuluk bir hastalık haline geldi.

Bir övgüden dost, bir eleştiriden düşman yaratan anlayış asla devrimci olamaz.

Soru 6: Burjuvazi dil, terim ve kavramaları çarpıtıyor. “barış” ve “barışsever” söylemeleri bir yandan hâkim gerici sınıf ve güçlerce, diğer yandan liberal, tasfiyeci, reformist vb. “sol”lar tarafından asıl amaçların-

dan bilinçle kaydırılıyor. Hakikatin ve doğruların kavgasını veren Marksist Kadrolar sürece nasıl bir müdahalede bulunacaktır?

Biliyoruz ki burjuvazinin şiddet ve yönetsel araçlarının yanında çok güçlü ideolojik aygıtları vardır. O, son çeyrek yüz yılda bunları daha etkili kullanarak başarılı sonuçlar elde etti.

Halk kitleleri bu ideolojik aygıtlarla aldatılırken, devrimci ve ilerici çevrelerde çeşitli yöntemlerle direkt ya da dolaylı olarak yönlendirilmeye çalışılmaktadır.

Yaşanan yenilgiler sürecini de iyi değerlendiren burjuva ideologları Marksizm'e karşı topyekun bir savaşım sürdürmektedir.

Buna karşılık dağınık olan devrimci cephe ise ideolojik mücadelenin gereklerini yerine getirememektedir. Bu konuda çaba sarf eden kişi ve çevreler olsa da bu, güçlü kolektif bir merkeze dönüşemediği için etkili olamamaktadır.

Dil ve kavramlar meselesi düşünüş tarzımızın bir ürünüdür. Nasıl yaşarsan öyle düşünür, nasıl düşünürsen öyle konuşursun. Bu anlamda kavramlar ideolojiktir ve ideolojik mücadelenin de önemli araçlarıdır. Burjuvazi bunun için sınıf savaşımının en temel kavramlarını tamamen karşısına almadan onları liberalize ediyor. İçini boşaltarak hem etkisiz hale getirmeye çalışıyor, hem de karşı saldırı aracı haline getirmeye çalışıyor. Öyle bir noktaya gelindi ki aynı saflarda bulunan insanlar bile bu en temel kavramlardan aynı şeyler anlamamaya başladılar. En büyük erozyon ve kaybın bu olduğunu düşünüyorum. Bu, bir düşünsel hiçleşmedir. Aklın ve bilimsel düşünüşün yok oluşudur. Bu nesnel gerçekliği tespit etmek önemlidir. Ancak bunu değiştirme mücadelesi daha da önemlidir.

Bu anlamda bugün en acil sorunun ideolojik mücadeleyi yeniden ve yeni bir tarzda etkili araçlarla sürdürmenin yaşamsal olduğunu vurgulayarak bitirmek istiyorum.

12 Kasım 2009

“Kürt Açılımının” Gerçek Yüzü

Ekonomik krizin Türkiyeli emekçilerin ve işçilerin, işsizliğin, yoksulluğun açlığın girdabına atıldığı, bir milyonun üzerinde çalışanın işine son verilerek çaresizlikle baş başa bırakıldığı dönemde, bundan önceki ekonomik krizleri istismar ederek halkı kandıran AKP hükümeti kriz karşında sıkıştığı köşeden kurtulmak için birden bire “Kürt sorununun” sözde çözümünü siyasî gündemin birinci maddesi haline getirdi.

Ekonomik krizin siyasî krize dönüşmesinden “ödü kopan” sosyalistler hemen ve vakit geçirmeden burjuvazinin suni gündemine dört ele sarılarak, “pişmiş aşı soğuk su katmama” titizliğiyle “Kürt sorununun barışçıl” çözümünün yoğun propagandasına girişmede zaman kaybetmediler.

Dünyanın dört bir tarafında kapitalizmin krizi karşısında işçiler ve emekçiler isyan halindeyken, kapitalist dünyanın “parlayan yıldızı” olarak lanse edilen Çin’de 100 binlerce işçi krizin yarattığı işsizliğe karşı isyan bayrağını açmışken, Güney Kore’de fabrikaları işgal eden işçilerin burjuvazinin amansız saldırılarına karşı günlerce direndiklerine dair haberler Avrupa burjuva gazetelerinin dahi manşetlerinden aşağıya inmezken, Türkiye’nin siyasî gündemine kapitalizme karşı mücadele girmiyor ve girmemesi için büyük gayret gösteriliyor.

ABD emperyalizmi, “savaşçıl dönemden barışçıl döneme” girdiklerini Güney Amerika ülkelerinde askeri darbeleri yeniden gündeme almasıyla gösteriyor. Buna rağmen, burjuva demokrasisinin “aşığı” “Türkiye sosyalistleri” burjuva demokrasisinin iki yüzlülüğünü ve sahteliğini görmezlikten gelerek “burjuva demokrasisi için mücadelelerine” büyük bir gayretle devam etmekten yılmıyorlar.

12 Eylül 1980 faşist rejiminin savunucusu burjuva siyasetçilerden, şeriatçılardan, emperyalist tekelci ve “İslâmcı” burjuvaziden “Kürt so-

rununun barışçıl çözümüyle” demokrasinin “genişletilmesini” umutla bekliyorlar!..

AKP hükümetinin, devletin ve tekelci burjuvazinin “Kürt sorununun” sözde çözümü için kollarını sıvamasının nedeni açıktır ama hiç kimse gerçeğin ne olduğunu açıklamak istemiyor.

Oysa ortada ne Kürt ulusal sorununun demokratik çözümü, ne de bu sorunun çözümüyle “Türkiye'nin demokratikleşmesi” var.

İster ezilen, isterse ezen ulusa mensup olsun, burjuvazi kendi sınıf çıkarı için Kürt halkının ulusal sorununu istismar ediyor ve onu egemenliklerinin bir aracına dönüştürmek istiyor.

Obama'nın başkan seçilmesiyle Orta Doğu'da ABD emperyalizminin politikasında biçimsel değişikliklerin ortaya çıkacağı belliydi. ABD'nin Irak'tan askerlerini çekmesinin gündeme gelmesi, Saddam İktidarına karşı cephe kuran Irak'ın Kürt feodal-burjuvazisiyle Arap egemenleri arasındaki petrol bölgelerine egemen olma çatışmasını yeniden su yüzüne çıkarıyor.¹

Türkiye'nin egemenleri de, Irak'la ABD arasında “sıcak” savaşın çıkmasından itibaren kuzey Irak'ın petrol bölgelerinin kontrolünü ele geçirmek için faaliyetlerini yoğunlaştırdılar. Bu amaçları uğruna politik taktiliklerini değiştirerek bıkmadan, usanmadan çabalarını sürdürüyorlar.

Türkiye burjuvazisi, Irak'taki çatışmalardan, mezhep ve ulusal çelişkilerden yararlanarak petrol bölgesine egemen olma sevdasına tutulan “yerli güçlerin” başında geliyor.

“Kerkük ve Musul petrol bölgeleri Osmanlıındı, emperyalistler hile ile bizden aldılar” lafları Türk faşistlerinin ve Osmanlının devamı olduklarını ileri süren dinci gericilerin “dilinden düşmez.”

Bunun için Turgut Özal, ABD ile birlikte Irak'a girmek için Türk ordusunun saldırıya geçmesini istiyordu. Ordunun bu işe yanaşmaması ve baskılar karşısında dönemin genelkurmay başkanının istifa etmesi, Turgut Özal'ın hevesini kursağında bıraktı. Turgut Özal “bir koyup, üç alacaktır” ama Saddam'ın gücünü gözünde büyüten Türk ordusu bu işe girişemedi.

Turgut Özal politikalarının devamı olduğunu ileri süren Tayyip Erdoğan ve Abdullah Gül hükümeti II. Irak savaşında, da aynı amaçla yola çıktılar.

ABD'nin Irak'ı işgal etmek için kuzeyden de askeri saldırıya geçmeyi planlaması, dinci hükümet için yıllardır rüyaları süsleyen Musul ve Kerkük petrol bölgelerine egemen olmanın adımıydı. Bunun için vakit geçirmeden ABD emperyalizmi ile sıkı bir pazarlığa giriştiler. ABD'den Kuzey Irak'ın egemenliğini kendilerine bırakılmasını ve Kürtlerin silahsızlandırılmalarını istediler.

Irak Kürtleri ile ittifak içinde olan George W. Bush hükümeti Türkiye'nin bu taleplerini reddetti. Bunun üzerine dinci hükümetin, ABD askerlerinin Türkiye güzergahını kullanarak kuzey Irak'tan Saddama karşı saldırıya geçme planını pratikte geçersiz hale getirdi ve TBMM'ye ABD'nin planını onaylatmadı.²

“Savaş meydanlarında büyük zaferler kazanan kahraman Türk generallerinin Irak'a kuzeyden girmesi ABD ordusuna çok zayıf verir” öngörülerinin tam tersine, ABD ordusunun sadece güney Irak'tan girerek çok az kayıpla Irak'ı işgal etmesi, Türk ordusu ve dinci hükümeti ABD'ye karşı tutumlarından dolayı bin pişman olsalarda, ABD emperyalizminin kendilerine duyduğu güvene “büyük darbe” indirmiş oldular.

Diğer taraftan, ABD'nin de, senelerdir kendilerine sadakatle hizmet eden dostlarını Kürtlere tercih etmesi, Türk generalleri ile devletin çok zoruna gitmişti.

Bunun üzerine ABD'ye rağmen Irak'a egemen olmanın yollarını aramaya giriştiler. Ellerindeki en önemli koz Irak'ta yaşayan Türkmenlerdi. Birden bire Türk devletinin “Türkmen sevdası” ortaya çıktı. Kürtlere karşı Türkmenleri örgütleyip bölgede siyasî güç olmanın yollarını aradılar ve Türkmenleri silahlandırmaya başladılar. Tabii ABD'den de unutamayacakları çok sert tavır gördüler ve o meşhur “subayların başına çuval geçirme” olayı patlak verdi.

Bu sefer “yasa dışı yolları terk edip” Türkmenlere parti kurdurtarak Irak Meclisi'nde söz sahibi olmaya yeltendiler, ama Türkmenlerin ço-

ğunluğu ise Türk devleti ile değil, Iraklı Araplar ve Kürtlerle birlikte hareket etmeyi tercih ettiler.

Dinci hükümet bu faaliyetlerini dahi yeterli görmedi. ABD ile aralarında çıkan çelişkileri gidererek “yeni dönemi başlatma” adına Kürdistan’ın dışındaki Irak’ın bölgelerine Türk askeri gönderme teklifini George W. Bush’a sundular. Bush’un, “Iraklıları ikna edin, bizim için sorun yok” demesiyle hemen kolları sıvayıp, TBMM’den Türk askerlerini Irak’a gönderme kararını çıkardılar. Ama Iraklı Kürtler, Sünni ve Şii Arapların hiç birisi Türk askerlerinin Irak’a girmesini (Osmanlı dönemine geriye dönülmesini), istemediler.

Türk devleti Irak’ın işgaline yönelik politik taktiklerin işe yaramaması karşısında, PKK’yi bahane ederek, Iraklıları ve özellikle Iraklı Kürtleri baskı altına almaya başladılar. “PKK’yi durdurun yoksa askeri saldırıya geçeceğiz” tehdidini savurmaya başladılar.

2007 genel seçimleri öncesi bu tehditlerini üst boyuta çıkardılar. Genelkurmay ve onları ateşli bir tarzda destekleyen faşist MHP ve CHP kuzey Irak’a saldırıya geçilmesi için yoğun bir kampanya başlattılar. Dinci hükümet ABD ile çatışmayı göze alamadığı için sesiz kalmayı tercih etti.³

2007 genel seçimleri sonrası bu “savaş çığırkanlığına” AKP hükümeti de katıldı. ABD ve Irak devleti “Tamam, sizin kuzey Irak’ı işgal etmek diye bir amacınız yoksa, PKK hedeflerine askeri saldırılarda bulunabilirsiniz” diyerek izin verdiler. Niyetleri “üzümü yemek değil, bağcıyı dövmek” olduğu için bu saldırılarından da bir sonuç alamadılar.

Bu arada ABD’nin Irak’tan askerlerini çekmesi gündeme gelemeye başlamasıyla Iraklı Kürtler ile Araplar arasındaki petrol bölgelerine egemen olma çatışmasını yeniden diriltti.

Kürt feodal-burjuvazisinin egemenliği altındaki kuzey Irak sözde Irak’ın federe bir bölgesi! Ama Kürt egemenleri merkezi devlete karşı hiç bir sorumluluk hissetmeden hareket ediyor. Uluslararası şirketler ile egemen oldukları bölgedeki petrol ve doğalgaz çıkarılması ve işletilmesi konusunda çeşitli anlaşmalar yapıyor. Şimdi bu faaliyetinin içine Kirkük bölgesinde almak istiyorlar.

Irak merkezi hükümeti de sözde federe Kürt devletinin bu politikasına karşı çıkıyor. Böylece aralarındaki çelişki giderek keskinleşiyor.

Bir yandan Sünni ve Şii Araplar arasındaki kanlı egemenlik mücadelesi, diğer yandan Kürt egemenlerinin petrol bölgelerine egemen olma sevdaları, Irak'ı 3 bölgeye bölünme aşamasına getirmiştir.

Bir dönem "Irak'ın toprak bütünlüğünden yanayız" görüşleriyle hareket eden Türk devleti şimdi Irak'ın bölünmesini teşvik ediyor. Türkmenlere dayanarak Irak'ta bir etkinlik sağlanamayacağını gördükleri için şimdi de Kürt egemenlerine yanaşıp petrol ve doğalgaz kaynaklarından pay alma peşinde koşuyorlar.

Kürt egemenleri de ele geçirmek istedikleri petrol ve doğalgazı Türkiye'nin dışında dünya pazarlarına sevk edemeyeceklerini görerak, onlar da Türk devletinin bu "sıcak ilgisini" boş çıkarmamaya çalışmaktalar. Esas olarak da Araplar ile Kerkük için girdikleri çatışmada Türkiye devletinin desteğine ihtiyaçları var. Bunun için kuzey Irak pazarlarını Türk firmalarına açıyorlar ve onları yatırım yapmaya çağırıyorlar.

Türkiye devleti ile Iraklı Kürt egemenleri arasındaki "sıcak gelişmenin" önündeki engel ise halledilmeyen Türkiye'deki Kürt ulusal sorunu. Bunun için Abdullah Gül, "Kürt sorununu çözmenin tam zamanıdır, konjonktür buna çok uygundur" laflarıyla "Kürt açılımını" gündeme taşıdı ve savaşa karşı "barış" sloganıyla kampanya başlattılar.

Bu politika aynı zamanda Obama'ın ve AB'nin istekleriyle de örtüşüyor.

Emperyalistlerin gölgesinde ve ona hizmet ederek uluslararası petrol şirketlerinden "komisyon" almaya çalışan "yerli güçlerin" bölgeye egemen olma politikaları sayesinde Kürt halkının ezilen ulus statüsünün tasfiye olacağı ve dolayısıyla Türkiye'nin "demokratikleşeceğini" ileri sürmek tamamiyla Türkiye'nin ve çağımızın gerçeklerinin inkarıdır.

Emperyalist ve gericiler arası çatışma ve uzlaşmalardan ezilen ulus sorunu nasıl çözülebilir? Bu çözüm ulusal baskı altında olan sömürülen ezilen ulusun işçi ve emekçisi için ulusal baskının dahi ortadan kalktığına dair bir gösterge değildir. Çünkü burjuva demokrasisi gerici-

leşmiştir ve tarihsel olarak miadını doldurmuştur. Bunun için burjuva demokrasisi toplumun demokratikleşmesine tekabül etmez.

Örneği: Ezilen Kürt halkının ayrı devlet kurma hakkı dahil olmak üzere kendi kaderini kendisinin tayin hakkının gerçekleşmesi demokrasi mücadelesinin temelinde toplumun demokratikleşmesiyle ancak mümkündür. Bunun ilk şartı Kürt halkının “Türk devletinin” çatısı altında yaşayıp, yaşamayacağına serbest iradesiyle karar vermesini sağlayacak demokratik bir ortamın doğması gerekir. Bu da ancak referandum yoluyla sağlanabilir. Böylesine demokratik bir ortam da proletarya diktatörlüğü altında ancak gerçekleşebilir.

Ama sözde demokrasi laflarıyla, toplumun demokrasileşmesinin gerçekleşmesi, ancak Kürt işçi ve emekçilerin ezilen ulusa mensup olmaktan kurtaracak olan ulusal hak eşitsizliklerinin ortadan kalkmasını sağlayacak zemininin doğmasıyla mümkün olduğu göz ardı ediliyor.

Ezilen ulus statüsünde olan ve zorla asimile edilen Kürt halkına demokratik referandum yoluyla ayrı devlet kurmak isteyip, istemediği dahi sorulmuyor.

Emperyalistlerin isteği doğrultusunda silahlı çatışma içinde silahlı güçler arasında uzlaşmalar ile “Kürt ulusal sorununun çözümü” isteniyor. Böyle bir çözüm (ister ezen, isterse ezilen ulusa mensup olsun), işçi ve emekçilerin sınıf çıkarına tekabül etmiyor.

“Kürt ulusal sorununu çözme” iddiasıyla uzun yıllardan beri silahlı veya silahsız mücadele yürüten siyasî hareketlerin hiç birisi “Kürt ulusal sorununu” Türkiye demokratik ve sosyalist devriminin bir parçası olarak görmediler. Cumhuriyetin kuruluşundan itibaren hep “ulusal sorunun” çözümünü emperyalist-kapitalist sistem içinde aradılar.

“Cumhuriyeti birlikte kurduk, şimdi bu cumhuriyeti demokratikleştirmemiz gerekir” lafları dillerden düşmüyor.

“Cumhuriyeti kuranlar” Türk feodal-burjuvalar ile Sünni Osmanlıyla çatışma içinde olan Kürt feodalleriydi. Şimdi burjuva demokrasisini dahi inkar eden egemen sınıfların bugünkü doğrudan uzantılarından “Türkiye’nin demokratikleştirilmesi” isteniyor!

Türkiye’de demokrasinin önündeki en büyük engel, gerici devlet, onun ordusu ve devletin savunuculuğunu gönüllü olarak üzerine alarak örgütlenen sivil faşistler, Türk-İslâm sentezinin unsuru dinci gericilerdir. Demokrasinin azıl düşmanlarından “Kürt ulusal sorununun” demokratik çözümü bekleniyor!

Dünya’nın hiç bir yerinde demokrasi düşmanı faşistlerin “demokratlaştıklarına” şahit olunmadı. Faşizme karşı mücadele edilmeden, onları mücadele ile geriletmeden demokrasi adına bir adım dahi atılmayacağı gerçeği herkesin gözü önündedir. Ve demokrasiye ihtiyacı olanlar ise faşizm tarafından ezilen, sömürülen sınıflardır. Yani hangi ulusa mensup olursa olsun işçiler ve emekçilerdir.

Kürt halkının ulusal sorununun çözümü bir devrim sorunudur. Bu gerçek inkar ediliyor. İşçi ve emekçilerin sınıfsal kurtuluşlarının dışında Kürt halkının ulusal sorununun çözümü aranıyor.

Emperyalist-kapitalist sistemin çıkarı için Orta Doğu’nun en güçlü devleti olarak yaşamını sürdüren, bundan dolayı emperyalist devletlerin desteğini alan Türk devleti bir anlamda bu güçlülüğünü Cumhuriyetin kurulmasından kısa bir dönem sonra Kürt halkını zorla asimile ederek “Türkleştirme” politikasından aldığı bilinmektedir. Türk devleti, varlığını bağımlı hale getirdiği bu politikasından zerre kadar geri adım atmaz. Geri adım onun için bir “intihar”dır. Şimdi Türk devletinden, onun gerici generallerinden, Türk devletini var eden Kürt halkını zorla asimile etmeyi amaçlayan politikasından vazgeçmesi isteniyor ve bekleniyor!

12 Eylül faşizminin hedefi işçiler, emekçiler ve onların devrimci öncüleriydi. 12 Eylül faşizminin “demokrasisi” aradan geçen uzun yıllara rağmen bir tuğlasını dahi yitirmeden dip diri ayakta duruyor.

12 Eylül öncesi faşizme karşı mücadelesiyle güçlenen ve işçi, emekçileri etrafında toplayarak eyleme sürükleyen sosyalist ve devrimci hareketlerin, Kürt ulusal sorununun çözümü için silahlı ve silahsız mücadele eden grubun dışındakilerin, eski güçlerinin çok gerisinde olması, Kürt halkının ulusal sorununun çözümünü faşist devlete ve faşizme karşı devrimin zaferinin dışında mümkün olmadığını objektif gerçekliği ortadan kaldırmaz.

Kürt halkının ulusal sorununun çözümünün Bolşevik devriminin sonunda ortaya çıkan benzer iktidarın kurulmasıyla gerçekleşeceği inatla görülmek istenmiyor. Marksist-Leninist ideoloji hedef alınarak, diyalektik ve tarihi materyalist düşüncenin yerine sömürücü sınıfların ve sistemi savunucu idealist filozofların düşüncelerine dört ele sarılıyor. Madde- nin tayin ediciliğinin yerine iradeciliğin tayin edici olduğunu öne süren görüşlere sahip çıkılıyor. Sınıfların varlığı ve sınıf çelişkileri inkar edilerek doğrunun ne olduğunun ortaya çıkması engellenmek isteniyor.

Siyasî gerçekler bir kez daha Türkiye işçi ve emekçi sınıfının kapitalizme karşı mücadelesinin dışında Kürt halkının ulusal sorununun çözümünün mümkün olmadığını gösteriyor.

Bunun için; ulusal sorunun çözümü için mücadeleyi sınıf temeline oturtmak gerekiyor. 12 Eylül faşizminin açlığını, yoksulluğunu daha da pekiştirdiği işçilerin yoksul emekçilerin var olanlarının dahi yok edildiği sosyal ve ekonomik hakları için mücadele edilmeden, Kürt halkının zora dayanan Türk devletinin faşist ve ırkçı asimilasyon politikasına karşı mücadele edilemez. Faşizme, sermayenin acımasız saldırılarına ve kapitalizme karşı sosyalizm amacıyla Türk ve Kürt ulusuna mensup işçiler ve emekçiler mücadeleye sokulmadıkça ve de bu mücadele esas alınmadıkça, ne Kürt halkının ulusal sorununun demokratik çözümü gündeme gelir, ne de Türkiye demokratikleşir. Ne Türk ve Kürt ulusuna mensup işçilerin emekçilerin birliği sağlanır, ne de faşistlerin ve gerici devletin ezen ulus ırkçılığıyla işçi ve emekçileri bölerek sömürme politikaları boşa çıkarılabilir.

Dipnot Açıklamaları:

- 1 Bilindiği gibi bir dönem Saddam'ın egemenliğindeki Irak ve ona karşı ulusal başkaldırıya girişen Molla Barzani önderliğindeki Kürt feodal-burjuva ulusal hareketi Sovyetlere bağlıydı. Sovyetler, Orta Doğu'da kendi egemenliğine zarar veren bu çelişkinin "barışçıl" çözümü için devreye girerek, dostu olan iki tarafın uzlaştırma yollarını aradı. Nitekim Saddam, Irak Kürdistan'ına çok geniş bir ulusal özerklik tanıyan planı kabul etti. Molla Barzani, Kerkük petrol bölgesini içine alan "Kürdistan sınırında" ısrar etti. Molla Barzani'nin bu tutumunu Sovyetler desteklemedi ve Saddam'dan yana tavır aldı. Talabani'de Sovyetleri dolayısıyla Saddam'ı destekledi. Sovyetlerin "Saddam yanlısı" politikasına karşı, Molla Barzani vakit geçirmeden ABD emperyalizmine yanaştı. ABD, Orta Doğu'da Sovyet egemenliğini zayıflatmak için "baba Barzani"yi destekledi. İran şahıyla birlikte Molla Barzani hareketine para ve silah yardımında bulundular. Türkiye'nin de desteğiyle M. Barzani Saddam'ın kuzey Irak'taki egemenliğini kırdı.
II. Arap-İsrail savaşında, batılı emperyalistlerin desteklediği İsrail'in savaşı kazanması ve bunun üzerine Sovyet yanlısı Abdülnasır'ın ölmesi, Sovyet yanlılarının Mısır'da darbe ile iktidardan uzaklaştırılmalarının ortamını yarattı. Bu vesileyle Sovyetlere karşı olan Enver Sedat iktidarı ele geçirecek, ABD'ye yanaştı. Enver Sedat'ın İsrail'le barış sürecini başlatması aynı zamanda Kürt ulusal hareketinin kaşısında müşkül durumda kalan Saddam'ın, ABD ve Şah'la uzlaşmasının zeminini oluşturdu. Saddam da ABD ve İran Şahıyla anlaştı. Bu anlaşma sonucu ABD ve İran Şah'ı M. Barzani'ye verdiği yardımı kestiler. Barzani de, Irak ordularının saldırısı karşısında dayanamadı, askerleriyle birlikte İran'a sığındı. Saddam, tekrar kuzey Irak'ı egemenliği altına aldı ve Sovyet yanlısı Talabani'yi de bir kenara attı.
Kürt ve Arap egemenleri arasında Kerkük petrol bölgesine egemen olma çelişkinin üstü örtülmesine rağmen bugüne kadar varlığını sürdürdü ve sürdürüyor.
Bunun için Irak'taki Kürt ulusal hareketi; ezilen bir ulusun kurtuluşunu amaçlayan bir siyasî hareket olmasından ziyade, petrol bölgelerine egemen olmayı amaçlayan burjuvalar arası egemenlik mücadelesiydi ve mücadelesidir.
- 2 Dinci hükümetin bu saldırgan politikası ABD emperyalizmine karşı duruş ve "halk temsilcilerinin direnişi" olarak lanse eden ve sosyalist geçinen reformistlerin tavrı da "takdire şayandı..."
- 3 Kürt halkı bunların "savaş yanlısı olmadığına" kanarak, 2007 genel seçimlerinde AKP'ye oy verdi.

Yenilgi ve Birlik

SORUN *Polemik* Marksist İnceleme, Araştırma, Eleştiri *Dergi*'mizin 36. ve 37. sayılarında, “‘Türkiye Sosyalist’ Hareketi’nin Bugünkü Durumunun Nedenleri 1-2” konu başlıklı Yavuz Yıldırım Türk imzalı iki yazı yayınlandı. Yazının başlığı ve içeriğinden de anlaşılacağı üzere Türkiye Sosyalist Hareketi’nin bugünkü durumunun nedenlerini geçmiş tarihsel, toplumsal birikimin deneyimleri üzerinden araştırılması olumlu bir yaklaşımı göstermektedir. Yazı tamamlandığında, yazıya ilişkin değerlendirmenin bir bütün olarak yapılması daha yerinde olacaktır. Ancak Yavuz Yıldırım Türk arkadaş (YYA) yazıyı devam ettirirken yazıya ilişkin olarak uyarılarda bulunmak, hem yazının yayınlanacak olan diğer bölümlerinde öznelliği azaltacağı umduğumdan, hem de bu türden yazıların bir türlü kendisiyle yüzleşemeyen ve “Muhasebesi Çıkarılmayan” Türkiye Sosyalist Hareketi’nin muhasebesinin yapılmasının önünü açacağı umudundan dolayı uyarma gereği duyulmuştur.

YYA’ın, içinden geldiği, rol ve sorumluluklar üstlendiği harekete ilişkin hem daha ayrıntılı, hem daha nesnel gerçekliğe uygun değerlendirme yapması beklenirdi. Oysa yaptığı değerlendirme beklentileri karşılamaktan uzaktır.

YYA’ın Türkiye Sosyalist Hareketi’nin 12 Eylül 1980 öncesine ilişkin yaptığı değerlendirmelerin büyük bir bölümüne katılmamak elde değil. YYA değerlendirmeleri yaparken içinden geldiği hareketi, “kuzguna yavrusu şirin görünür” misali, kollama yolunu seçmiştir.

Hiç kuşkusuz YYA genel doğruların farkındadır. Hatta yazısında: “Her şeyden önce ‘ideolojik ve siyasî çizginin’ doğruluğunu veya yanlışlığını ancak sosyal-pratik belirler” (**SORUN *Polemik Dergisi*** Sayı: 37, s.68) demektedir. Üstelik bu söylenenler, yazının “Faşizm karşısında Leninist örgütlülüğün yoksunluk” alt başlıklı bölümünde söylenmektedir.

Aynı YYA, yazısının *Dipnot Açıklamaları* bölümünde 9 numaralı açıklamasında: “Özellikle THKO’nun devamı olan TDKP bu devrimci dönüşümünü yaparak, Maocu-Sovyetçi kamplaşmasını dağitti, “3 dün-

ya” ve “tırmanan faşizm” görüşlerini ret ve mahkum etti. Mao Zedung düşüncesinin anti-Marksist olduğunu açıkladı. Bu tavır onların kitlelerin nezdinde prestij kazanmasına, siyasî olarak kitleleşerek, güçlenmesine yol açtı.” değerlendirmesinde bulunmaktadır.

İdeolojik ve siyasî çizginin doğruluğunun ve yanlılığının denendiği mihenk taşı toplumsal-pratik ise, ki öyledir de. Toplumsal pratiği en genel hayat olarak, daha özelinde hayatın her alanında sınıflar savaşımında taraf olma ve bu savaşımı yönetme olarak ele alınması gerektiği bilinen bir gerçektir. Kitlesele olmakla, sınıflar savaşımını her alanda taraf olarak yönetmek, burjuvazi tarafından zorunlu olarak muhatap kabul edilmek aynı şey değildir.

Türkiye coğrafyasındaki devrimci, sosyalist Marksist grupların kendi duruşlarını teorize eden, meşrulaştırmaya çalışan, kendi geçmişlerini aklayan, genel muhasebe yapmaktan kaçınmaya yarayacak saptamalarını, değerlendirmelerini, dar pratik duruşlarını görmek mümkündür. Benzer yönelimleri grupların birçoğunda farklı biçimlerde görebilmekteyiz.

En kitleselelerinden, kitlesi en az olan grupların dönem dönem değerlendirmelerinde ve pratiklerinde (bütünsel olmayan tekil lokal duruşlarında) yarım-doğruları sergilediklerini inkar edemeyiz. Bu türden yarım-doğrular ve yarım-duruşlar bütüne sentezlenemediğinde, ödenen bütün bedellere rağmen yanlışa süs olmaktan öte bir anlam taşımıyor. Bu tarzla yürütülen ideolojik, teorik, politik ve örgütsel çalışma, ancak vasat bilince sahip sempatizanları, taraftarları ajite etmeye ve varlığını devam ettirmeye yarıyor. Bu tarz, bütünün (sınıfın) değil parçanın (grubun) çıkarını temel alan, kolektivizmi değil sekterizmi güçlendiren bir duruşa hizmet ediyor. Oysa devrimcilerin, sosyalistlerin, Marksistlerin işçi sınıfının genel çıkarlarının dışında grupsal, kesimsel çıkarları söz konusu olamaz. Oluyorsa burada sorunlu bir durum var demektir.

Kuşkusuz biz bu değerlendirmeyi yaparken, devrimci duruşta ısrarcı, inatçı, kararlı olmak ile sekterizmi korumada ısrarcı, inatçı, kararlı olmak arasındaki farkı, ince çizgiyi gözden kaçırmıyoruz. Ve bu ince çizginin sekterizmi koruma ve güçlendirmeye yönelik ilerlediğinin farkındayız.

Sekterizmi koruma çizgisi bazen öylesine ağır basar hale gelmektedir ki, bunun doğal sonucu olarak gruplar arası rekabet ortaya çık-

maktadır. Gruplar arası rekabet, grupların kitleselleşme eğilimi gösterdiği dönemlerde fanatizmi ve inkarcılığı doğurmakta, fanatizm ve inkarcılık da gruplar arası çatışmaya zemin hazırlamaktadır.

Devrimci, sosyalist, Marksist gruplar sekterizmle, fanatizmle, inkarcılıkla hareket ettiklerinde “benmerkezcı” bir yönelime girmekte, sınıflar savaşımında kendilerini işçi sınıfının ve geniş emekçi kitlelerin yerine ikame etmektedirler. Kendilerini sınıfın bir parçası olarak değil sınıfın bir bütünü olarak görmekte, sınıfla kaynaşıp bütünleşmeden sınıfla kendisini özdeş olarak görmekte, sınıfın yerine kendisini özne olarak koymaktadır. Sınıfın yerine kendisi savaştığına göre, sınıfa, emekçi kitlelere düşen görev de bu gruba destek vermektir. Artık sınıfın ve emekçi kitlelerin grubun yayınlarını okuması, etkinliklerine katılması, maddî ve manevî katkılarda bulunması sınıfın ve emekçi kitlelerin temel görevidir. Ne yazık ki bu anlayış, Türkiye coğrafyasındaki devrimci-sosyalist-Marksist akımlarda egemen eğilim olarak varlığını sürdürmektedir.

Sınıfın yerine gurubu ikame etme anlayışı, özellikle 12 Eylül 1980 öncesinde, yenilgiye giden süreçte de önemli roller oynadı. Burjuvazi tarafından toplumsal muhalefetin terörize edildiği dönemlerde, kitlelerin can güvenliği, korunması sorunu gruplar tarafından aynı anlayışla algılandı ve uygulandı. İşçi sınıfı ve emekçi kitleler özne olarak değil, korunmaya muhtaç, inisiyatifsiz yığın ve nesne olarak görüldü. Oysa, bir insana yapılan saldırıda bile insan korunma içgüdüleriyle, savunma refleksiyle, kendiliğinden bile olsa karşılık verir, tepki gösterir. İşçi sınıfının, emekçi kitlelerin hem organizasyon deneyimini artırmak, hem sınıf inisiyatifinin kapasitesini artırmak, hem de özne olduğunun farkına, bilincine varmasına katkıda bulunmak amacıyla sınıfın özsavunma birlikleri oluşturulması çalışması yapılmadı. Eğer özsavunma birlikleri oluşturulmuş olsaydı, devrimci-sosyalist-Marksist grupları, işçi sınıfından, emekçi kitlelerden ayırmak, izole etmek bu kadar kolay olmayacağı gibi, 12 Eylül 1980 yenilgisi de bu kadar kolay gerçekleştirilemeyecekti.

Faşizmin elini kolunu sallaya sallaya geldiği unutulmamalı

12 Eylül faşizminin geleceğinin işaretleri çok açık olarak belli idi. Faşizmin geliş işaretleri belli olmasına rağmen, devrim için kendilerini tek adres olarak gösteren gruplar, ne tekil olarak ciddi bir karşı koyuşun hazırlığını yaptı, ne de ortak bir karşı koyuş için örgütler arası koor-

dinasyonu sağlayacak diyalog ve işbirliğinin zeminini oluşturabildiler. Hal böyle olunca, coğrafyamızda bulunan, kendilerini hareket-grup-örgüt-parti formunda tanımlayan grup yapılanmaları, faşizme karşı kitlesel karşı duruşu ve direnişi örgütleyemedi. Aynı zamanda birleşik-genel-kitlesel olarak anlamlı bir karşı koyuşu da sergileyemedi.

O döneme, bugünden ve bugünkü bilincimizle baktığımızda birleşik-genel-kitlesel karşı koyamama durumunu, tarihsel olarak bizim cenahın en büyük stratejik hatası ve siyasî ayıplarından biri olarak değerlendir-memiz mümkündür. Madem ki TDKP grubu “devrimci değişim ve dönü-şümü” gerçekleştirdi, bunun ideolojik-teorik-örgütsel-politik yansımaları-nı toplumsal pratikte görmemiz gerekirdi. Oysa toplumsal pratikte bütün gruplar tuzla buz olduğu gibi TDKP grubu da tuzla buz olmuştur.

Devrimci-sosyalist-Marksist akımlardan beklenilmesi gereken birleşik-kitlesel-genel karşı duruş ve direniş gelmeyince sermaye, serma-yenin devleti ve cunta rahat bir nefes aldı. Faşist-askeri yönetim gözaltına alma ve tutuklama furyasını başlattı. Faşist-askeri yönetim bir yandan kitlesel gözaltına almalar ve tutuklamalar yaparken, diğer yandan da yurtdışına çıkmaya çalışanların, kaçanların çıkışına göz yumdu. Çünkü, faşist-askeri yönetim yurtdışına çıkışların, devrimci-sosyalist-Mark-sist akımların sınıf ve emekçi kitlelerle olan organik bağlarının iyice kopacağını bildiği için, bilinçli olarak bir süreliğine de olsa sınır kontrolünü gevşek tuttu.

Anılan akımların sınıf ve emekçi kitle bağlarının iyice koptuğuna kanaat getiren faşist-askeri yönetim, açık faaliyet gösteren sendika, dernek, kooperatif, gençlik, kültür-sanat çalışması yürüten sınıf ve kitle örgütlenmelerine yöneldi ve bu kitle örgütlerini yasakladı, çalışmalarını durdurdu. Bu kurumların yöneticileri hakkında mahkemelerden tutuklama kararları çıkarılarak, belirtilen polis ve askeri merkezlere “teslim ol” çağrılarını yapıldı. Bu “teslim ol” çağrılarında uyararak polis ve askeri merkezlerde kuyruğa giren yönetim kurulu üyelerinin olduğunun bir çetelesi tutulsa, karşımıza uzunca bir liste çıkacaktır. Bu listeyi bir utanç listesi olarak da görmek mümkündür. “İyi gün devrimciliği” yapan ve burundan kıl aldırmayan bu yöneticilerin bir çoğu, “kötü gün devrimciliği” dönemi geldiğinde nasıl süt dökmüş kedi misali süklüm püklüm oldular.

Kitle örgütlerinin yöneticileri ile işçi sınıfı ve emekçi kitleler arasındaki bağı da kopardığından emin olan faşist-askeri yönetim, toplumu bir

bütün olarak toplama kampına çevirdi. İçerideki ve dışarıdaki cezaevini “zaptı rapt” altına aldı. Topluma monolitik bir anlayışı ve korporasyon örgütlenmeyi dayattı. Toplumu deli gömleği ile bağlar gibi bağladı.

Topluma giydirilen deli gömleğini yırtıp atmak için, faşizme karşı kitlesel bir karşı koyuşun, direnişin gerçekleştirilip, direnişin sürekliliği her alanda sağlanamayınca, hiç dişe diş direnilemeden çok acı bir yenilgi, fiziki tahribatlar ve yerleri çok zor doldurulabilecek insan -kadro kayıpları yaşandı. Anılan akımlar ve işçi-kitle hareketi, sınıflar savaşı-mında bir taraf olmanın dışına itilerek, ağır bir yenilgi yaşadılar. O dönemde hayatın içinde bulunan bu akımlar, tuttıkları mevzileri, hayatın içerisinde kapattıkları etkinlik alanlarını bir bir boşalttılar.

İşçi sınıfı ve emekçi kitleler, faşist-askeri yönetim tarafından örgüt-süz ve öndersiz duruma getirildikleri halde, organik ilişkili oldukları ile-rici akımlardan beklentileri vardı. Bu beklenti, devrimci hareketin zorla boşaltıldıkları yerlerin, toparlanma sağlanarak, yeni bir atılımla yeniden doldurulacağı beklentisi idi. Hayat, yaklaşık 2 yıl süren bu beklentiyi de boşa çıkardı.

1982 Anayasası'nın faşist-askeri yönetim tarafından zorla topluma kabul ettirilmesinden sonra, beklentileri karşılanamayan işçi sınıfı ve emekçi kitleler, anılan akımlardan ümitlerini kestiler, onlara olan görece güvenlerini yitirdiler, yenilgiyi kanıksamaya başladılar, geri çekildiler ve bireysel yaşamlarının içine hapsedildiler.

Yurtdışına çıkamayan, içerideki ve dışarıdaki cezaevinde kuşatılan, âdeta rehin alınan kadrolarının büyük bir çoğunluğu onurluca direnme-yi tercih etti. Bu direnişler dar kadro ve üye düzeyinde kaldı. Direnişler-de ödenen büyük bedellere rağmen, bu ödenen bedeller ve direniş ge-nel, birleşik, kitlesel bir direnişin önünü açmaya yetmedi. Doğanın, top-lumun, hayatın ve sınıflar savaşımının boşluk tanımadığı gerçeği, gere-ğini yerine getirmeyenlerin nasıl gereksiz hale gelebileceği gerçeği acı bir biçimle de olsa kendini gösterdi. Yine işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin savaşımının ve savaşımın yükselişinin toplumsal dinamiklere nasıl dina-mizm ve ivme kattığını; geriye çekilip yenilgisinin ise toplumsal dinamik-leri nasıl sönlendirdiği ve geriye çektiği de kendini gösterdi.

Nesnel gerçeklikte böyle bir durum söz konusu olduğu halde, grupların kendi yayınlarında 12 Eylül 1980 dönemine ilişkin olarak yaptıkları değerlendirmelerde yapay bir öznel gerçeklikle karşılaşılıyor.

Değerlendirme yapan grup, ya kendi grubunu değerlendirme dışı tutmakta ya da kendi gücünü ve etkinliğini abartma yolunu seçmekte, böylelikle inisiyatifi ele geçirdiğini direndiğinin havasını yaymaktadır. Grubun öznel gerçekliğinde durum buyken nesnel gerçeklik durumun böyle olmadığını göstermektedir. Bu gruplar iç ajitasyon ile dış ajitasyonu birbirine karıştırmaktadırlar. Taraftarlarını, sempatanlarını, ortalama yöneticilerini eğitmek, diri tutmak amacıyla öznel gerçekliğini abartma iç ajitasyon için belirli ölçülerde 'mazer' görülebilir. Ancak dış ajitasyon-propaganda-örgütlenme için bunun 'mazer' görülecek bir yanı yoktur.

Ders

Reformistinden, sosyalreformistine, enternasyonalistinden, ultra-enternasyonalistine, düzen içine konumlananından, devrimci duruşta ısrarcı olanına, liberalizme tapınanından, komünistine... kadar Türkiye coğrafyasındaki tüm ilerici akımlar, 12 Eylül 1980 yenilgisini ciddi ciddi değerlendirip çok yönlü bir muhasebe yapmak zorundadır. Yenilgiyi yaşıyanlar ne yenilgiden öğrenebilmiş, ne de geleceği kazanmada ders ve sonuçlar çıkarabilmiştir. Günümüz yenilgiden öğrenme günüdür. Yenilginin nedenini sadece faşizme yıkarak sorumluluktan kurtulamayız. Yenilgiyle ve yenilgideki sorumluluğumuzla yüzleştığımızda, muhasebe yapmanın da önü açılmış olur. Aşağıda kısaca sıralanan sorulara ilkeli, samimi ve dürüst olarak yanıt verme cesareti gösterdiğimizde birlikte hareket etmenin de önünü açmak mümkün olur:

1) Biz (Türkiye İşçi Sınıfı Hareketi, Türkiye Devrimci-Sosyalist-Marksist Hareketi) niçin yenildik?

2) Burjuvazinin 12 Eylül 1980 askerî faşist darbe girişiminin faşist diktatörlüğe geçişini engellemek elimizde mi idi? Bunu engellemek mümkün müydü? Darbe girişimine karşı koyup direnişi örgütlemek ve karşı saldırıya geçmenin koşulları var mıydı? Darbenin ardından 30 yıl geçmiş olmasına rağmen, niçin daha hesabı sorulamamıştır? 12 Eylül 1980'den sonra, 12 Eylül faşizminden hesap soran, kitlesel olarak direnen Kürdistan Ulusal Özgürlük Hareketi dışında bir hareketten söz edebilmek mümkün müdür? Bazı devrimci grupların lokalize, tekil, kadrosal eylemlilikleri (takiplerde çıkan çatışmalar, cezaevlerindeki açlık grevleri...) birleşik, kitlesel örgütlü karşı duruş, direniş, karşı saldırı (hesap sorma) yerine ikame edilebilir mi?

Birlik sorunu ve odak kayması

Türkiye coğrafyasında çözümlenmeyi bekleyen sorunlar, çözüm yöntemi üretebilmek için muhataplarını beklemektedir. Komünistler açısından bu sorunları kısaca şöyle sıralayabiliriz:

- 1) Komünistlerin Birliği sorunu,
- 2) Devrimci hareketle, Sosyalist hareketin birliği sorunu,
- 3) İşçi sınıfı hareketinin sendikal ve siyasal birliği sorunu,
- 4) İşçi sınıfı hareketiyle, sosyalist hareketin birliği sorunu,
- 5) İşçi Sınıfı Partisi'nin oluşturulması sorunu,
- 6) Marksizmin Türkiye coğrafyasında temsiliyet sorunu,
- 7) Proleter devrim ve devrimci işçi iktidarı sorunu,
- 8) Bilim-politika-sanat-estetik-etik birliği sorunu...

Bilindiği üzere, birlik ve ayrışma diyalektiği iç içe işleyen süreçleri içerir. Birlik ve ayrışmanın kilit noktasını, tekil-parçaların önerdiği platformlar değil, proleter devrim ve devrimci işçi iktidarına kilitlenme, odaklanma noktası belirler. Her dönem ve süreçte dikkat edilmesi gereken temel nokta budur. Gerisi teferruattır.

Birliği isteyen birliğin aracını da istemek zorundadır. Birliğin aracı, coğrafyadaki mevcut birikimin diyalektik birliğe göre içerilmesi, sentezlenmesi ve hareketin merkezileşmesi sonucu oluşur. Birlik, tikel-parçalı duruşların, dönem ve süreçlere doğrusal büyüme mantığıyla yaptıkları müdahaleleriyle yürütüldüğünden bir türlü gerçekleştirilememektedir. Grup biraz büyüdüğünde, birliğin adresi olarak kendi platformunu göstermekte, grup küçülmeye başladığında, güç ve eylem birliklerine yönelmektedir. Gruplar bu tavırlarıyla gittikçe *Leninist Parti Öğretisi*'nin dışına savrulmaktadırlar.

Tarihsel referanslarımıza (Leninist Parti Öğretisi'ne) baktığımızda, bırakınız proleter devrim öncesini, birlik sağlandıktan sonra bile, birliğin sürdürülebilmesinin, birlik ve ayrışma diyalektiğinin merkezinde proleter devrim ve devrimci işçi iktidarına odaklanma vardır. Proleter devrim ve devrimci işçi iktidarına odaklananlar Parti Birliği içinde, odaklanmayanlar Parti Birliği dışında kalmışlardır.

Odak kaymasının düzeltilmesi ve Komünistlerin Birliği'nin sağlanması için Marksistler gerekli duyarlılık ve etkinliği göstermelidir.

Leninist Parti Öğretisi'nin evrensel (Bolşevik Parti) ve coğrafi düzlemdeki (Tarihî TKP) devrimci yöntem, program vb. deneyimleri referans alınmadığı ve coğrafyamızdaki birikim Kongre yöntemiyle Komünistlerin sınıf partisinde birliği sağlanamadığı için birlik sorunu çözülememiştir.

Türkiye coğrafyasında politik gündemi belirleyen, politik denklemede bir güç olarak hesap edilen, sınıflar savaşını yürüten ve yönlendiren kolektif, donanımlı, kurumsallaşmış bir sınıf partisi yaratılmaması nedeniyle sınıf dışı akımlar sınıfın yerine kendi gruplarını özne olarak ikame etmişlerdir. Kendi gruplarını özne olarak gördükleri için de çerçevesi belirsiz "halk, kitle, gençlik" söylemiyle ajitasyon yarışına girerek odak kaymasına neden olmuşlardır.

Marksistler, kendiliğinden, ikameci, indirgemeci bir yöntemle çarpıtılarak oluşturulan odak kaymasını düzelterek, **Komünistlerin Birliği**ni gerçekleştirici etkinliklerini artırmalıdır.

Komünistler görev başına!

TC’de Yaşanan “Demokratikleşme” Sömürünün Artırılması İçindir

Sovyetler Birliği’nin çözülmesinden sonra, “soğuk savaş” piyonlarına ve bu dengenin tüm unsurlarına kapitalist hegemonların eskisi kadar ihtiyacı kalmadı. Emperyalistler yağmalamak istediği bölgeleri, aslında yine kendi ürünleri olan yerel despot ve faşizan örgütlerle kısıntı düzeyinde olsa bile artık paylaşmak istemiyor. Bu çerçevede Dünyada ve özellikle Yakın Doğu’da yeniden yaratılmak istenen statüko gereğince bir dizi yeni hamleler planlanmakta ve yapılmaktadır.

Avrupa’da başlayan, “adı temiz eller” olan eski “soğuk savaş” aygıtlarının (siz buna militarist antikomünist örgütler diyin) yeni sürece içkin örgütlenmesinin Türkiye ayağı tam gaz devam etmektedir.

Yalnız yaşananlar liberal çerçevede düşünen burjuva solcularının dediği gibi, “derin devletin” tasfiyesi veya buna benzer bir durum değil, aksine derinliğin başka yönde daha da gerilere götürülmesidir; yeni sürece kendini hazırlayan devletin tüm birimleriyle yeniden örgütlenmesidir.

Ortada ne antiemperyalist bir direnç gösteren bir odak, ne de uzlaşmaz iki farklı eğilim bulunmakta. Egemenler aktörleri değiştirirken adı çok öne çıkmışları ve işlevsizleşenleri ilk elden çıkarmakta, yıpranan imajlarını yeni bir yüzle değiştirme eğilimindedir.

Bu yeni imaj ve vitrin düzeltmeler de hiçbir işe yaramamıştır.

Bu çerçeve dahilinde Türkiye’nin, küresel emperyalist sistemin yeni planları içindeki yeri yeniden ve bir kez daha tanımlanıyor.

Yakın Doğu’da bir dönem sosyalist düşüncenin önünün kesilmesi için “yeşil kuşak” adıyla desteklenen radikal İslâm’a karşı şimdide

“ılımlı İslâm” var. ABD’den sipariş üzerine hazırlanan “ılımlı İslâm” ve onun yılmaz savunucusu Türkiye’de AKP’dir.

“Soğuk savaş” olarak adlandırılan sosyalist uygulamaların içten ve dıştan kuşatılarak çökertilmesi döneminde anti-komünist bir hatta bulunan ve söylevlerini resmî devlet ideolojisi Kemalizmle süsleyen, "modern, laik, demokratik Türkiye" sloganında özdeşlenen yapılanmanın artık yeni sürece yeni adımlara cevap veremeyecek olduğu anlaşıldı, en azından bir uyum sorunu olduğu kesin. Devlet resmî ideolojisini kendini her dönemde yeniden şekillendirme arayışındadır. Bu bazen abartılarak komu oyuna taşındığında sanki uzlaşmaz farklı klikler varmış gibi görünmektedir. Özünde ise, yeni döneme eski statükolar cevap vermediği için eskinin tasfiyesidir yaşananlar. Ve aralarında hiçte uzlaşmaz bir çelişki yoktur, hepside antikomünisttir. Medyaya yansıtıldığı kadarıyla “ergenokon”cular ile onları “tasfiye” edenler antikomünistlikte aynı yerde değil mi? Bunların alayı NATO’cu, IMF’ci, DB’cı, DTÖ’cü değil mi? M. Yazıcıoğlu’nun cenazesinde devletin tüm erkânının (buna genelkurmayda dahil) ve tüm siyasilerin bulunarak devlet töreni gerçekleştirmeleri kimin nerede olduğunu açıkça göstermiyor mu?

Bir burjuva devleti olarak ta en baştan beri TC devleti ideolojisini kaba antikomünizm propagandalarıyla belirledi. Anadolu’da Türkler hariç diğer emekçi halklara olan düşmanlığını “ulus devlet” inşası için hep önde tuttu. İçteki tüm örgütlülüklerde bu çerçevedeydi. Ancak Yakın Doğu’da yaşanan değişiklikler ile son 30 yıldır yükselen Kürt ulusal uyanışına karşı ve bu anlamda kurumlaşmış bir yapıyla da bir çatışma yaşamaması imkânsızdı. Kirlî ve haksız savaş boyunca yapılanlar artık çuvala sığmayacak duruma geldi. Tüm bunların üzerine emperyalizmin TC’ye biçtiği rollerdeki değişiklikler ve Türk burjuvazisinin altemperyalist hayalleri de eklenince mevcut kurum ve algılama biçiminde de bir değişiklik şart oldu. İşte bu süreçle egemen sınıflar hem eski durumdan kaynaklı beslediği yükten kurtulacak (fail’ meçhul cinayetler, keyf’ ve fiil’ infazlar, binlerce kayıp, kitlesel kıyımlar ama asla 12 Eylül değil. Çünkü kendisi de 12 Eylül’ün neoliberal ekonomik anlayışının devamıdır.) hem de kitleler nezdinde kendini temize çekecekti.

İşte yaşadığımız sürecin adı buyken, gelin görün ki sınıfsal konularına da uygun olarak bay ve bayan liboşlarımızca bu sürecin adı "de-

mokratikleşme!" Sanki demokrasi sınıflar üstü ve burjuva diktatörlüğünün adı olan devletten azade imiş gibi.

Marksistlerin ve burjuva düşünürlerinin (özellikle liberaller ve sosyaldemokratların) arasındaki bu okuma farkı zurnanın zırt dediği noktadadır.

Ne hazin ki bu süreci kendine sosyalist diyen / diyebilen Ufuk Uras'ın iddia ettiği gibi "solu bile temize çeken bir süreç olabilir" olarak yorumluyor. Burjuva parlamentarizminden devrim için faydalanacağına burjuva tadını hafif alan ufuğumuz liberalizmin bataklığına soldan fena halde bulaşmış bir durumda.

Yok sınıf çerçevesinden bakarsan olan biten ezberin tersidir. Liberallerin doğallığında bu süreci farklı okumaları, okumalarının gereği bazı kavramları da tahrip etmesi kaçınılmaz. Ne de olsa halk "cahil", o ancak "bizden öğrenir", "başıma ekşiyecek donanımlı bir Komünist Parti'de yok", "ee, sosyalizmden haberi olmayan küçükburjuvalar da ağzımın içine bakıyor", "devlet de trenin makasını Devrimci Marksizmi kirlenlere açıldığına göre...", o zaman "konuşurum arkadaş!" Tutana aşk olsun!..

Liboşların bu rahatlık sayesinde bir liberal kuşatma ve anlam çarpıtmasından söz edebiliriz. Bu kavram çarpıtması taktiği ne kadar yeni olursa olsun, ya da liberallerin iddia ettiği gibi "orijinal" olursa olsun, aslında hep aynı hikâye...

Türkiye'de aşağı yukarı "soğuk savaş" sonrası döneme damgasını vuran "demokrasi" ve "insan hakları" mücadelelerini sınıfsal, politik, ideolojik zemininden koparan liberalizm, entelektüel ortamda ve kısmen sol "cenah" üzerinde inkâr edilemez bir etki oluşturmakta.

Türkiye'de devrimci hareketin sınıfla buluşamamasını fırsat belleyen liboşlar, yıllardır kanla canla verilen "demokrasi mücadelesi"ni ve bu uğurda ödenen bedelleri görmezden gelerek, "AB ve ABD'den demokrasi geleceğini" söylemeleri ne derece aşağılık olduklarının kanıtıdır.

"Demokrasi" söylevinin sınıfsal niteliğini karartan, onun tarihsel politik arka planının gizleyen liberalizm, bu kavramları saldırı zemini olarak kullanmaktan hiç tereddüt etmedi.

Bundan sonra "demokrasi götürmek" bir işgal, emperyalist-kapitalist yağma anlamına gelecekti.

Oysa “soğuk savaş” sonrası bu tip kavramlar köklü bir değişime tâbi tutuldu. Öyle bir değişim ki artık “demokratik kapitalizm saldırısı”ndan bile söz edilebilir.

Ülkemizin görgüsüz liberalleri tabii ki bu kavramları dillerine dola-maktan geri durmadılar.

Bugünde “beyaz adamın demokrasi getireceği” yalanı bir kez da-ha liboşlar tarafından kavramların içeriği boşaltılarak önümüze sunuluyor. Burada içlerindeki ABD-AB sevgisini bir kez daha görmekteyiz. Çünkü bu “demokrasi sevdalısı” huylarını taptıkları ABD’den aldıkları kesin.

ABD’de demokrasi getirmeyecek miydi Afganistan’a, Irak’a?... ABD ve onun liberallerinin “demokrasi sevdalısı” durumları gözlerimizi yaşartmakta.

Son dönem, tüm emperyalist saldırılarının kılıfı “demokrasiden nasibini almamış” ülkelere “demokrasi götürmek” olmamış mıydı?

İlkel sömürgeci yöntemlerle, “demokrasi” adı altında ölüm götüren ABD’nin yarattığı akıl tutulmasının temsilcileri liberaller, aynı söylevlerle çok geri olan entelektüel ortam başta olmak üzere kitlelerin aklında bir terör oluşturmakta.

Egemenler ve onun kenar taşlarında tutunanlar, kavramları tarih-sel süreç içindeki gelişen ve doğru bir şekilde kullanılması gerek kavramları sömürücü-sömürgeci sistemlerinin devamı için yozlaştırmakta ve içini boşaltmaktalar...

Bu süreçte kavramların ideolojik arka planı gizlenmeye çalışılırken, kavramın azami bir şekilde kullanılması, arka planıyla ters orantıda iş-letiyorlar.

Ve bizlerde “demokrasi”, “insan hakları” vb. kavramların liberaller ve onun fikir babalarının ağızında nasıl bir boş takırtıya döndüğünü gör-mekteyiz,

Bir dönem sosyalizmin tüm değerlerine ve kavramlarına saldırmak ve yine tarihsel süreç içinde sınıf savaşımının ürünü olan kavramları kendi sınıf çıkarları içinde eriten liberalizm, ve bu niyetini “demokrasi”, “insan hakları” söylevlerinin arkasına gizleyerek kendine alan açmakta.

Bakıldığında AKP her zaman olduğu gibi iktidar olduğu süre zarfında bu aygıtın sağladığı gücü sonuna kadar kullandı. Fakat yukarıda da belirttiğimiz gibi döneme uygun devleti kutsayarak değil, onu neo-liberal sürece uyum için kullandı. İşte liberal solun temas kurmaya kılıfını uydurmaya çalıştığı nokta bu oldu ve buradan destekleme yolunu tuttu. Ee... ne de olsa liberal soldular, özgürlükçüydüler, serbest piyasa, enternasyonal ve tüy misali marksisttiler!

Liboşların ikinci temas noktası “Kürt sorunu” oldu. AKP’nin milliyetçi söylevi kullanmaması bu soruna milliyetçi değil de neo-liberal pozisyonuna yakışan tavır sergilemesi liboşlar tarafından memnuniyetle karşılandı. Çünkü söz konusu “Kürt halkının çıkarı” değil uygulanmak istene neo-liberalizmin çıkarıydı. İkinci kılıf bahanesi.

Bunun üstüne ABD Ankara Büyükelçisi CIA ajanı (eski) Mark Parris’in milliyetçiliğin başa belâ olduğunu söylemesi eşeğin aklına karpuz sokmaktan ziyade karpuzcu (liboşlar) ve eşek (.....) buluşmasını sağladı... Liboşların bu buluşmasının zemini kendini her alanda gösterdi.

Özellikle gözünü diğer emperyalist-kapitalist sisteme diken, onunla yeniden bütünleşme hayalleri kuran Anadolu sermayesinin önünün açılmasıyla kendini medya ve diğer alanlarda ifade edebilmesi sonucu bazı AKP denetimindeki gazetelerde köşe kapmaları bu alanın pisliğinin ne kadar büyük olduğunu gösterdi.

Bu köşe kapmalarında yeni “derin devlet” örgütlenmesinin bir ayağı olup olmadığı daha sonra açığa çıkacak. Ancak şunu kesinlikle söyleyebiliriz ki burjuva devletinin “derin”liğiyle varlığını ayakta tutabileceğini egemenler kendine “solcu” diyen bir çok çevreden daha iyi biliyor ve ona göre aktörlerini devreye sokuyor. Liberallerin “demokrasi” söylemleri sömürüyü derinleştirmeye ve gizlemeye yarıyor.

6 Nisan 2009-Ankara

Diller-Halklar-Ulusal Sorun*

Değerli konuklarımız, dostlar, yoldaşlar merhaba.

Sorun Yayınları Kolektifimiz'in düzenlediği Panel-Söyleşi etkinliğimize hoş geldiniz.

Bu etkinliğimizde duyurduğumuz gibi DİLLER-HALKLAR-ULUSAL SORUN gibi önemli bir konuyu konuşacağız.

Zaman sınırlı, bu süreci iyi kullanacağız. Sizler de sorularınızla söyleşiye katılacaksınız.

Konuşmacılarımızı sırasıyla tanıtalım:

Ali İhsan Aksamaz; Kendisini yayınlarımız arasında “Halkların Tarih ve Kültürleri” Dizisi’nden yayımlanan, Laz halkının dil, tarih, kültür ve ilerici gelenekleri üzerine kaleme aldığı ve “*Lazlar ve Doğu Karadeniz’de Resmî İdeolojiler Kuşatması*” isimli kitaplarından ayrıca, **SORUN Polemik Dergi**’mizde yayımlanan çeşitli makalelerinden tanıyoruz.

Yalçın Karadaş; Çerkes halkının çok yönlü sorunları üzerine emek veren kimliği ile tanınmaktadır. Onu da yine yayınlarımız arasında “Halkların Tarih ve Kültürleri” Dizisi’nden yayımlanan; *Çerkes Kimliği ve Türkiye’nin Sorunları* (bir haftada ikinci baskı yapmıştır kitabı) ve *100 Soru’da Türkiye’yi Anlamak* isimli kitaplarından ve çeşitli dergilerde ve **SORUN Polemik Dergi**’mizde yayımlanan makalelerinden tanıyoruz.

Mehmet Gül; Kendisi Dersimli hemşerimdir. 18 yılını içerde bırakan bir mücadele arkadaşımızdır. Onu da Devrimci ve Marksist bakış açısıyla yaşadığımız topraklardaki, özellikle de Dersim ve Amed halklarının dil, tarih, kültür ve ilerici gelenekleri üzerine yaptığı çalışmaları ve politik kimliği ile tanıyoruz.

Kolektifimiz’in emektar çalışanı olarak bendeniz de yaşadığımız coğrafyada “dünyalı” kimliğimizle, bu konu ve sorunlarımıza Devrimci ve Marksist bakış açısıyla nasıl baktığımıza ilişkin görüşlerimizi özetle de olsa aktarmak istiyorum.

Bu Panel-Söyleşi etkinliğimizde dile getirmeye çalıştıklarımız benim şahsi görüşlerim olduğu kadar, *Kolektifimiz*’in geliştirilip güçlü kılmak istediği ortak görüşlerimizdir, aynı zamanda.

Kolektifimiz nihai amacı sınıfsız, sınırsız, sömürsüz, eşitlikçi, özgür ve demokratik bir dünyayı gerçekleştirmek olan ve bu yolda mücadele eden herkesle yan yana durmayı, deneyim aktarımında bulunmayı, birbirinden öğrenerek birlikte yürümeyi uygun ve doğru bulmaktadır. Bu türden gerekçelerimizle kolektif akli, kolektif bilinci ve kolektif örgütlenmeyi bilince taşımak istiyoruz.

Böylelikle “dar grup kültürü” biçiminde yapılagelen ve büyük ölçüde açığa düşen “sol” örgüt anlayışlarını düşündürmek ve onların yeni nitelikler kazanması için etkilemek istiyoruz. Ayrıca, kapitalist sistemi aşmanın yol ve yöntemini döşemek için Sol “cenahımıza” devrimci bir aş yapılımasını, yaratıcı diyalogların gerçekleşebilmesi için bir iklim oluşturulmasını düşünüyoruz.

Tezlerimizin senteze kavuşabilmesi doğallıkla eleştirel katkılara açık ve muhtaçtır.

Etkinliğimizde yapmak istediğimiz de budur.

Bu türden etkinliklerimizle kitlelere verilmesi gereken ortak bir mesajı da vermiş oluyoruz. Onların nabzını tutmaya çalışıyoruz ve kitlelerden de öğreniyoruz.

Şu aşamada farklı formasyonlarda duran mücadele arkadaşlarımızla kolektif işler yapmanın yollarını araştırıyoruz. Bir yandan uzmanlık alanına giren konuları onlardan öğreniyor, diğer yandan insanın ve insanlığın sosyal / evrensel kurtuluşu hakkındaki yol ve yöntemleri araştırıyoruz. Düşünce-davranıştaki tezlerimizi senteze kavuşturabilmek amacıyla dışımızdaki yol arkadaşlarımızla kitlelerin önünde tartışmak imkânını buluyoruz. Çünkü hayat ve mücadele böyle yapılmasını öğretiyor.

Hayatı ve mücadeleyi kucaklamaya aday **Kurum ve Araç**larımızın işbaşı yapmasına; Sol “cenahımızın” yeni nitelikler kazanabilmesine; yaratıcı diyalog-istişari toplantı-panel-söyleşi-forum-konferans-kurultay ve benzeri etkinliklerimizle bu sürece katkı getirebiliriz. Yeni bir sosyalist siyasî kültürümüzün oluşabilmesine katkı getirmeliyiz. Yine hayat ve mücadele yaratıcı-geliştirici-ilerletici diyalog ve tartışmaların önünü açmak için sağlıklı bir iklim oluşturmayı da hepimize öğretiyor.

Bu yüzden diyoruz ki: Kolektif olmayan her şey bize yabancıdır.

Burjuva politikacıları tarafından gündeme güncel olarak giren ve kitlelere “yalancı bir meme” misali verilen bir “açılım” söz konusu ise,

Sol “cenahımızın” da “işte asıl *açılım* budur” diyerek sağlı “sol”lu burjuva politikalarına karşı bazı projeler üretmek zorundadır.

Kolektifimiz Çalışanları olarak ilerici-demokrat-devrimci-sosyalist ve Marksist cenahımızın önemli ve anlamlı bir açılım yapmaya ihtiyacı olduğunu düşünüyor ve bunu anılan-anılmayan çeşitli etkinliklerimizle bilince çıkarmaya çalışıyoruz.

Hâkim gerici sınıflar ellerindeki çok çeşitli araç ve uyguladıkları gerici politikalarıyla insanımızın yolunu şaşirtmektedir. Uluslarötesi tekelci sermayenin yerli bir ortağı, işbirlikçisi ve taşeronu rolleriyle günümüzdeki iktidar partisi AKP açılım-maçılım yapmayacaktır. “İç savaş” ve kriz şartlarında ve de yaşadığımız coğrafyadaki emekçi halkların talepleri karşısında daha çok baskı ve terör uygulayacaktır, uygulamaktadır.

TC devleti kurulduğundan beri yaşadığımız toprakların kadim emekçi halklarına faşist-faşızan bir politika uygulamaktadır. Bir yandan burjuva resmî tarih anlayışı, diğer yandan resmî ideolojiler (kemalizm) boşuna dayatılmıyor. Böylelikle (inkâr-imha-asimilasyon politikalarıyla) emekçi halklarımızın dil-tarih-kültür ve ilerici gelenekleri daha da tahrip edilmektedir.

Bu coğrafyanın kadim halklarımızın dil-tarih-kültür ve ilerici gelenekleri niçin tahrip edilmeye çalışılıyor? İnkâr-imha ve asimilasyon politikalarıyla emekçi halklarımız niçin Türkleştirilmek isteniyor? Çünkü onların tutarlı bir tarih ve sınıf bilinciyle hareket etmesi, bilimsel bilgi edinmesi, bilinçlenmesi, akıl ve mantık dışı yol ve yöntemlerle sosyal kurtuluş yerine burjuva ideolojilerin yörüngesine -tuzaklarına- düşmesi düşünülmektedir.

Onların mantığına göre; insan varlığını biçimlendiren etmenlerden dil-tarih-kültür ve ilerici gelenekler yok edildiğinde sömürü daha da kolaylaşacaktır.

Emekçi halklarımızın adadillerinde konuşması, eğitim ve öğrenim yapması ve bu dillerin yok olmaması için mücadele etmesi onların anarının ak sütü gibi helâl, en doğal, yasal ve meşru haklarıdır.

İnsanlarımızın adadillerinde rüyalarını görmesine, şiir ve şarkılarını adadillerinde söylemesine getirilen çeşitli baskı ve yasaklama politikası günümüzde artık geri tepmiş / teptirilmiştir. Bu amaçla çok büyük bedeller ödenmiştir. Hâlâ da ödenmektedir.

Uygulanan işçi ve emekçi halk düşmanı politikalar sayesinde finans kapitalin güçlenmesine çalışılmıştır. Bilimsel sosyal sınıf ve sosyolojik emekçi halklar gerçekliği yerine, ırk, milliyet, din, tarikat, cemaat örgütlenmesine geçilmiştir. Bu gerici politikalar 86 yıllık hâkim gerici sınıfların düzenine (cumhuriyetine) ne getirip ne götürmüştür? Bu konu ayrıntılı bir tartışma konusudur .

Bir anlaşma ve iletişim aracı olarak emekçi halklarımızın dil -lisan-konusundaki taleplerini desteklemek durumundayız.

Özellikle emperyalist-kapitalizme karşı emekçi halkların canlı desteğini almayı istiyorsak, anılan sorunların nasıl çözüme kavuşturulacağına ilişkin politika üretmek durumundayız. Onların bu haklı özgürlük, eşitlik taleplerine duyarlı olmayan ya da önderlik edemeyen bir Sol düşünülemez.

Emperyalist-kapitalistler; dili, tarihi, coğrafyası, kültürü, ilerici gelenekleri, mitolojisi, masalları, müziği, sanatı asimile edilip yağmalanmış halkları daha kolay sömürmekte ve kendi safına rahatlıkla çekebilmektedir.

Halkların sosyal / evrensel kurtuluş mücadelesinden koparılması bu türden kapitalist yabancılaştırma politikalarıyla daha da kolaylaştırılmaktadır.

Otun bile kökü varken, emekçi halkların asimilasyon politikalarıyla dil-tarih-kültür ve ilerici geleneklerinden -köklerinden- koparılması yalnızca sömürücülerin-sömürgecilerin işini kolaylaştırır. Kolaylaştırmaktadır.

TC'deki asimilasyon politikası uygulamalarıyla "arabesk bir toplum" yaratılmıştır. Köklerinden koparılan halkların sömürüsü daha kolaylaşmıştır böylece.

Göç eden ya da göçe zorlanan halklar, kapitalist yabancılaştırma politikalarının boy hedefi yapılmıştır.

Türkçeye "Ulusal Sorun" olarak uyarlanan ve aslında "Millî Mesele" ile "Milliyetler Meselesi" olarak adlandırılması gereken konu ve sorunlar dürüst ve ilkeli biçimde tartışılmamaktadır. Bir yandan burjuvazinin çok yönlü baskısı, diğer yandan bilimsellikten uzak "sol" tahliller ve yorumlar konunun saptırılmasında önemli bir rol oynamıştır.

Millî mesele ile milliyetler meselesi sömürücü-sömürgeci kapitalist avanta ve yağmalar düzeninde değil, siyasal ve sosyal devrimin gerçekleşmesiyle çözüme kavuşturulacaktır.

Kapitalizmi siyasal-sosyal devrim yoluyla aşmadan; üretim, mülkiyet, paylaşım ilişkilerine dokunmadan; ne millî meseleye, ne milliyetler meselesine, ne de demokrasi sorununa çözüm yöntemi üretilebilir.

Millî mesele ile milliyetler meselesi; 7 Kasım 1917'de, Proletarya Partisi'nin önderliğinde Çarlık otokrasisini yıkarak gerçekleştirilen Büyük Ekim Sosyalist Devrimi sayesinde çözüme kavuşturulmuştur. Sınıflar mücadelesi tarihimizdeki bu ilk uygulamayla Çarlık Rusyası'nın kabaca sömürdüğü emekçi halklar bazı önemli haklarını kazanmıştır. Böylece halkların dil-tarih-kültür ve ilerici gelenekleri Çarlık rejiminin sömürsünden kurtarılmıştır. Ekim'in yetiştirdiği kadrolarla emekçi halkların dil-kültür-tarih ve ilerici gelenekleri böylece sözlü tarihten yazılı tarihe geçip geliştirilmiş ve güçlendirilmiştir. Politikada, sosyal hayatta, ekonomide, edebiyat, sanat ve estetikte emekçi halklar pek çok kazanımlar elde etmiş, önemli bilim insanları ve sanatçılar yetiştirmiştir.

Sovyetler Birliği'nin bu deneyimi emperyalizmin çok yönlü çabalarıyla içinden ve dışından kuşatılarak çözülmüştür.

Bizim açımızdan Sovyet politikacılarının da bu konuda önemli hatalar yaptığını söylemek dürüst bir yaklaşım olacaktır.

Yaşadığımız coğrafyada, 1071'de Türklerden önce Anadolu'da Kürtler, Ermeniler, Dersimliler, Lazlar, Asuriler, Keldaniler, Süryaniler, Araplar, Elenler, Yahudiler ve diğer yerleşik-kadim halklar yaşamaktaydı.

TC devleti anılan ve de anılmayan tüm emekçi halkları inkâr-imha-asimilasyon politikalarıyla ezerek bir yandan finans kapitali güçlendirmiş, diğer yandan günümüzde emekçi halkların yaşadığı dram ve trajedilerin yaşanmasını sağlamıştır.

TC devleti önce önündeki en büyük sınıfsal engel oluşturan Tarihî TKP'mizin kadrolarını halletmekle işe başlamış, ardından Kürt, Kızıbaş-Aleviler başta olmak üzere taleplerini öne çıkaran, hak arayan, isyan eden, direnen her halkı "bölücü, anarşist, terörist ve vatan haini" olarak damgalamaya yeltenmiştir.

Kan, katliam, kirli ve haksız savaşlardan sonra günümüzde geriye ancak siyasal-sosyal-iktisadî-kültürel vb. açılardan A'dan Z'ye kadar çürümüş ve çözülmüş dejenere bir sistem kalmıştır.

Siyasî partileri, parlamentosu, sivil / asker bürokrasisi, sendikaları ve tüm kurum-kuruluşlarıyla bu sistem kendisini tarihsel haklılıklarıyla aşacak güçlerin sahnedeki yerini almasını bekler hale gelmiştir.

Haksız, eşitsiz, adaletsiz bu sistem “gerici reform” dahi yapamaz bir duruma gelmişse, tarihsel-sosyal haklılıklarıyla devrimci yoldan kendisini aşacak güçlerin işbaşı yapması da gündeme gelmiş demektir.

Sosyal muhalefet dinamikleri haklı talepleriyle, kütsel çıkışlarıyla, sokağı kullanmaya ve sistemi sorgulamaya başlamıştır. “Devrimci Durum”un bazı şartları oluşmaktadır. Fakat tarihsel bir zorunluluk olan siyasal-sosyal devrimi gerçekleştirecek “öznel etmen” henüz işbaşı yapmamıştır. Sol “cenahımız” işçi sınıfını politika dışı tutan, politikasızlaştıran burjuvaziye karşı emekten-emekçiden yana bir politika izleyememektedir.

Bu görevi yapmaya aday Devrimci ve Marksist Kadrolar ise, henüz “Öndersizlik Krizi”ni aşamadığından onlar da politika üretememektedir.

Marksistler halkları birbirine karşı konuşlandıran, emperyalistlerin çizdiği bugünkü sınırların, taş ve toprakların kavgasını değil, anılan halkların burjuvalarının hiç değil, yaşadığımız coğrafyadaki ve Bölgedeki tüm halkların proletaryasının, emekçilerinin, yoksul köylülüğünün sosyal / evrensel çıkarlarını ve kurtuluşunu gözettikleri için bu sorunlara kafa yormakta ve politika üretmeye çalışmaktadır. Din, ırk, renk, milliyet, cins gibi emekçi halkları birbirine karşı konuşlandıran tüm görüşler bize yabancıdır.

Sol “cenahımız” politikada ne ayrışıp bütünleşebilmiş, ne de yakalanması gereken ‘*Ana Halka*’yı yakalamayı öğrenebilmiştir. Ulusallık-Sınıfsallık dinamiklerinin diyalektik birlik ve bütünlüğü konusunda ne hazin politika üretememiştir. Bu yüzden de “DİLLER-HALKLAR-ULUSAL SORUN” gibi konuların tartışılması güncelliğini ve canlılığını korumaktadır.

Ezilen ve sömürülen-sömürgeleştirilmek istenen emekçi halkların kendi kaderlerini özgürce tayin etme ve ayrılma haklarını hiçbir geric güç engelleyemez.

Yeter ki, Sol “cenahımız” tutarlı bir tarih ve sınıf bilinciyle anlamlı ve ileri bir adım atsın. Bu şarta bağlı olarak emekçi halkların talepleri ancak iki adım sıçrama gösterecektir.

Dinlediğiniz için teşekkür ederim.

* Sırrı Öztürk’ün 31 Ekim 2009 günü 28. İstanbul Kitap Fuarı’nda *Kolektifimiz*’in düzenlediği Panel-Söyleşi etkinliğimizdeki konuşması. (S.P.)

CHP-TRT ve Lazca*

CHP'nin tek parti yönetiminin şekillendirdiği resmî ideoloji ve resmî tarih tezleri, Türkçe dışındaki anadilleri yıllar boyunca yok saydı. Bazı dönemlerde bu anadillerin konuşulmaları bile çeşitli baskı yöntemleriyle yasaklandı. Böyle olunca da bu anadiller, doğal kullanım alanlarında bile gerilemeye başladı, kullanıcılarının sayısı azaldı. Uygulanan baskıcı politikalar, bu anadilleri ölüme hazırladı. Bu asimilasyoncu politikalar bütün şiddetiyle günümüze kadar sürdü. Bu zaman zarfında Ubıhka öldü. Lazca ölümün eşiğine geldi. Konuşanlarının sayısı nispeten daha fazla olan “Kürtçe” ise ancak gelişemeyerek günümüze ulaştı.

Resmî ideoloji ve resmi tarih tezleri, yalnızca Türkçe dışındaki anadilleri yok etmek için elinden geleni yapmadı, Türkçeyi de şekillendirmeye çalıştı, deforme etti. Bugün baktığımızda, ortak anlaşma dilimiz Türkçeyi de kendi anadilini de düzgün konuşamayan ve yazamayan, ancak 200 kelimelik arabesk Türkçe dağarcığıyla günlük ilişkilerini sürdürmeye çalışan, düşünemeyen, üretemeyen ve birbirleriyle anlaşamayan geniş insan kitlelerini görüyoruz. Böyle bir durumda bugünkü MEB ders programlarıyla bile Türkçe eğitim-öğretimden söz edilebilir mi ki?!

Sürpriz: CHP'den İngilizce Kursu

Geçtiğimiz günlerde İngilizce kursu açan CHP'nin, İstanbul İl Başkanının düzenlediği basın toplantısında “İngilizce açılımımız hayırlı olsun. Biz dolu açılımlar yapıyoruz. Altı da dolu üstü de dolu.” diyebilmesi, “Millî Şef” CHP'si ile hâlâ aynı paralellikte durduklarını açıkça gösteriyor. CHP'nin tek parti yönetiminin şekillendirdiği resmî ideoloji ve resmî tarih tezleriyle oluşan siyasal yapı; Türkiye'nin diğer anadillerini yok etmeye çalışmakla, Türkçeyi deforme ederek konuşanlarının anlaşmaz hale gelmesini sağlayıp ikinci plana itmekle kalmamış, İngilizce

ile eğitimin de yolunu açmıştır. Bugünkü CHP'nin Türkiye'nin diğer anadillerinde kurslar değil de, İngilizce kursu açması, bu anadillere karşı vaktiyle işlediği suçlardan nedamet duymadığını göstermektedir. Günümüzde mağaza ve dükkânların tabelalarının İngilizce ve benzeri yabancı kelimelerle donatılmış olmasından ilk elden müsebbibinin de CHP olduğunu kim inkâr edebilir ki?!

Oysa; "Millet Mektepleri" ve "Köy Enstitüleri"nin eğitim-öğretim programları çerçevesinde ve Sovyet ülkesinin bu alandaki tecrübelelerinden de yararlanılarak Türkiye'nin diğer anadilleri için çözümler üretilebilirdi. Hem kendi anadilini hem de Türkçeyi çok iyi bilen, üreten ve kullanabilen bireyler yetiştirilebilirdi.

DSP-MHP-ANAP Hükümetinin hazırladığı "Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun"un (Kanun no: 4771; Kabul tarihi: 03.08.2002- Resmî Gazete: 09.08.2002- 24841) yürürlüğe girmesinin ardından, "Türk Vatandaşlarının Günlük Yaşamlarında Geleneksel Olarak Kullandıkları Farklı Dil ve Lehçelerin Öğrenilmesi Hakkındaki Yönetmelik" (Resmî Gazete: 20.09.2002- 24882) ve "Türk Vatandaşlarının Günlük Yaşamlarında Geleneksel Olarak Kullandıkları Farklı Dil ve Lehçelerde Yapılacak Radyo ve Televizyon Yayınları Hakkındaki Yönetmelik" (25.01.2004 -25357) de yürürlüğe girdi. Bu çerçevede de TRT'nin radyo ve televizyon yayınları ise, 7 Haziran 2004 Pazartesi günü Boşnakça ile başladı. Boşnakça, Arapça, Kırmancı, "Çerkezce" ve Zazaca TRT'nin sırasıyla yayın yapacağı anadillerdi. Anadillere ilişkin sorular en son 1985 nüfus sayımlarında sorulduğuna ve DİE'nin anadil sonuçlarını açıkladığı en son nüfus sayımı ise 1965'teki olduğuna göre TRT'nin kıstası neydi acaba!? Bu hiç öğrenilemedi.

TRT Neden Lazca Yayın Yapmıyor?!

Lazca, TRT'nin yayın yaptığı diller arasında yoktu! Lazcayı çeşitli zeminlerde savunan insanlar, TRT'ye farklı zamanlarda çeşitli şekillerde başvurarak, TRT'nin Lazca yayınlara ne zaman başlayacağını, TRT Lazca yayın yapamayacaksa sebebini soran ve TRT'nin Lazca yayın yapması konusunda yardım, öneri ve ortak projeleri aktaran dilekçe ve makalelerine rağmen, TRT'den hiç ses çıkmadı. 9 Temmuz 2009 tarihli basına yansıyan habere göre; TRT Genel Müdürü İbrahim Şa-

hin, 2004 Haziran'ından beri TRT'ye Lazca yayın konusunda yapılan başvurulara neredeyse beş yıl sonra cevap veriyor ve şöyle diyordu: "Lazlar için kanal açmaya gerek duymuyoruz. TRT 6 bir ihtiyacın ürünüdür. Doğu bölgesinde Kürtçe bilmeyen bir çok insan vardı ve onların böyle bir uygulamaya ihtiyacı vardı. Eğer Türkçe bilmeyen Lazlar ya da Çerkesler olsaydı onlar için de benzer bir çalışma yapılırdı. Ancak Lazların hepsi Türkçe de bildiği için böyle bir ihtiyaca gerek duymadık. Benden sonra yerime gelecek olan kişi gerek görürse böyle bir çalışma yapabilir..." TRT Genel Müdürü İbrahim Şahin'in söylediklerinden öyle anlaşılıyor ki, o kendisine söyleneni yapıyor. Bununla da yetinmiyor, ayak üstü istatistik sonucu veriyor! Bu söylediklerinden TRT Genel Müdürü İbrahim Şahin'in de CHP'nin tek parti yönetimi bürokrati gibi hareket ettiğini görüyoruz. TRT'nin Çerkesçe radyo ve televizyon yayın yaptığından da bihaber olduğunu görüyoruz. Konunun bir pedagojik sorun, bir insan hakkı sorunu, bir sosyal devlet sorunu ve demokrasi sorunu olduğunu anlamaktan yoksun bir kişinin "Millî Şef"ten kalan ezberini bozmaya niyetinin olmadığını da böylece görüyoruz.

Kendi Gücüne Güvenmek ve Başkalarına Sırnaşmamak

Resmî ideoloji ve resmî tarih tezleri, Doğu Karadeniz ve Güney Batı Kafkasya'nın yerli dili olan Lazca'nın yaşatılması ve geliştirilmesi ve kurumsal olarak gelecek kuşaklara aktarılmasını engellemekle kalmadı, Lazcanın geliştirilip yaşatılmasına yönelik bilgi ve tecrübe birikiminin ortaya çıkartılmasını engelledi; korkular oluşturdu. Bunun bir sonucu da günümüzde anadili Lazcaya yabancılaşan, onu aşağılayan insan tiplerinin yanı sıra, emperyalist ABD ve AB'nin ikiyüzlülüğünün farkına varamayan bir aydın tipi de türedi. UNESCO ağızıyla konuşmak, AİHS'ne sığınmaya çalışmak Lazca'yı yaşatmayacaktır.

Türkiye'de, "Sağ" her zaman resmî ideoloji ve resmî tarih tezlerini savunmuştur. "Sol" eskiden, somut öneri ve projeler yerine, bu sorunun "Sovyet deneyiminde olduğu gibi, devrim ile çözümleneceğini" savunurdu. Böylelikle "Sol" da pratikte tıpkı "Sağ" gibi, CHP'nin tek parti yönetiminin şekillendirdiği resmî ideoloji ve resmî tarih tezlerinin pekiştirilmesinden öte bir davranış sergileyemedi. Görülüyor ki, Lazca ne "iktidar"ın ne de" muhalefet"in umurunda! Üstelik Lazcanın devrimi bekleyecek kadar ömrü yok! Açıkça görülen bir şey var: Lazca ölüyor!

Tılsım Kolektif Üretimde

Sovyetler Birliği'nde 1920'li yıllarda başlayan ancak 1940'lara varmadan engellenen, Lazca anadil dersleri ve Lazca gazete ile temelleri atılmış olan ve Lazca'yı konuşmanın yanı sıra yazılı edebiyatı da olan bir dil haline getirme tecrübesi ile birlikte; Lazca şiir, Lazca gramer denemesi, Lazca tiyatro eseri, Lazca masal, Lazca anı çalışması ve Lazca roman alanında ilkleri sessizce üreten Münir Yılmaz Avcı, 2006 yılından bu yana internet üzerinden Lazca yazılı yayın yapan www.kolkhoba.org; Lazca üreten, emperyalist kuruluşlara ve resmî ideolojilere sınışmayan, şımarmayan ve yaptıklarıyla böbürlenmeyen herkesin bilgi, birikim ve deneyimleri bu alanda önemli bir başlangıç noktası olacaktır.

Konuyla ilgili insanların söyledikleri hamaset dolu lâflarının içini bir proje etrafında doldurmak üzere bir araya gelmeleri ve neyi nasıl yapacakları konusunda işbaşı yapmaları gereklidir. Öte yandan; bu anadillerinin yaşatılması ve geliştirilmesine ve gelecek kuşaklara kurumsal olarak aktarılması noktasından hareket edecek her farklı anadilden herkes bir araya gelmeli ve bir "Dillerin Kardeşliği" projesini oluşturmak ve hayata geçirmek için ortak hareket etmelidir. Lazca gibi anadillerin yaşatılması mücadelesi ve "Dillerin Kardeşliği" projesinin hayata geçirilmesi; dünyayı tek dile götürmeye çalışarak robotlaştırıp sömürmek isteyen emperyalist-kapitalizme karşı da bir duruşun ifadesi olacaktır.

* 28. İstanbul Kitap Fuarı'nda *Sorun Yayınları Kolektifi* tarafından 31 Ekim 2009 tarihinde düzenlenen "Diller-Halklar-Ulusal Sorun" başlıklı Panel-Söyleşide yaptığı konuşma metni. (**S. P.**)

Turgay Ulu

Hasan Bülent Kahraman

Küba'yı Karalıyor

-Eleştiri-

Sabancı Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak çalışan, *Sabah* gazetesinde köşe yazarlığı yapmakta olan Hasan Bülent Kahraman (H.B.K.), *Birikim* dergisindeki yazılarından ve çeşitli sanat, siyaset vb. konularda yazmış olduğu kitaplarıyla tanınıyor.

H.B.K., yakın zaman önce bir Küba gezisi yaptı ve Küba ile ilgili gözlem ve görüşlerini *Sabah* gazetesindeki köşesinde ve *Varlık* dergisinde yazdı. Aslında H.B.K.'in bakış açısından haberdar olanlar için, onun bu yazılarını hiç okumadan da Küba hakkında neler söyleyebileceğini aşağı yukarı tahmin etmesi güç değildir.

H.B.K., *Varlık* dergisinde Küba hakkında yazdığı yazıda genellikle dünyadaki Küba karşıtlarının söylediklerine benzer şeyler söylüyor. Açlıktan söz ediyor örneğin. Küba nüfusunun kötü bir açlık yaşadığını söylüyor. Kübalıların yaşam standartlarının çok düşük olduğunu, yolsuzlukların olduğunu, fuhuşun olduğunu söylüyor H.B.K., internetin yasak olduğunu, Küba hapishanelerinde onlarca gazetecinin bulunduğunu ve gazetecilerin Küba rejimine karşı muhalif yazılar yazamadığını söylüyor yazar.

H.B.K., bu eleştirilerini (daha doğrusu kara çalmalarını) sıralarken, hiçbir şekilde emperyalistlerin Küba'ya uyguladıkları ambargo ve diğer saldırılardan söz etmiyor. Küba'nın yaşamakta olduğu sıkıntılarda emperyalistlerin uyguladıkları baskıların payının ne olduğunu hiç hesaba katmıyor H.B.K.

H.B.K., Küba gezisi vesilesiyle eski bir takım çelişkilerden de yararlanarak Küba'yı olumsuzlamayı fırsat bilmiştir. Che ile Castro arasında yaşandığı iddia edilen çelişkileri yazmıştır. Ayrıca hiç ilintisi yokken, Nazım Hikmet'in satırları alt alta *yazarak* şiir yazdığından söz ediyor. Nazım'ın o dönem, Küba ile Sovyetler Birliği arasında yaşanan çelişkilere söz etmediğini söylüyor.

Küba karşıtları şimdiye kadar Castro'dan hep "diktatör" diye söz ediyorlardı. Çok yaşlandığı halde iktidardan inmek istemediğinden söz

ederlerdi. Artık Castro fiilî liderlikten çekilmiş durumda. Görüldüğü gibi Küba'da hiçbir değişiklik olmadı. Pusuda bekleyen Küba karşıtlarının beklentileri boşa çıktı. Küba karşıtlarına göre, Fidel Castro liderlikten bir şekilde çekildiğinde Küba çökecekti. Ama çökmedi işte. Küba'ya giden tüm gözlemcilerin aktarmak zorunda kaldıkları bir gerçeklik var ki, bunu H.B.K. da yazmak zorunda kalmıştır. Küba'nın sokak ve caddelerinde Fidel Castro'yu temsil eden hiçbir simgeye rastlanmamaktadır. Her taraf Che'nin resimleriyle süslenmiş. Fidel ise yalnızca Che'yi gösteren resimlerin içinde sınırlı biçimde görünmektedir. Muhtemelen Fidel'in ön plana çıkarılmaması kendi tercihidir. Böylece Küba karşıtlarının "kişi fetişizmi" diye dillerine doladıkları dogmatik söylemleri boşa çıkartılmış oluyor.

H.B.K.'ın bu Küba yazılarından haberdar edilen Kübalı birkaç yetkili H.B.K.'a cevap verdiler. Kübalı yetkililerin yazdıklarına göre, H.B.K.'ın Küba hakkında verdiği bilgilerin birçoğu gerçeği yansıtmıyor. Bazı bilgileri verirken H.B.K.'ın açıktan yalan söylediğini yazdılar. Meselâ Küba'da internet gazeteciliği aracılığıyla rejim eleştirisi yapan bir yazardan söz ediyor yetkililer. Bu muhalif yazar Küba hakkında istediği gibi eleştiri yapabiliyor ve internetten bu eleştiriler milyonlarca insan tarafından takip edilebiliyor. Küba hapishanelerinde olan gazeteciler, gazeteci oldukları veya rejimi eleştirdikleri için değil, Amerika'dan maaş alarak Küba güvenliğine karşı tehdit oluşturdukları gerekçesiyle hapse atılmışlardır. Üstelik bu gazeteciler parayla bu işi yaptıklarını kabul etmektedirler.

H.B.K.'a cevap yazan Kübalı yetkililer, açlık ve yoksulluk konularında gerek AB'nin gerekse de BM'nin verdikleri bilgileri dahi doğru yansıtmamakla eleştirdiler. Özellikle eğitim ve sağlık konularında Küba'nın birçok Avrupa ülkesinden ileride olduğunu her kes kabul etmektedir. Kimse Küba'da sorunların olmadığını iddia etmiyor. Tabii ki sorunlar vardır. Olmaması düşünülemez. Emperyalizm tarafından kuşatılmış bir Küba'dır söz konusu olan. Ancak H.B.K.'ın yansıttığı düzeyde bir açlık ve yoksulluk yoktur. Her Kübalı gündelik olarak gerekli olan vitaminleri içeren gıdaları almaktadır. Yolsuzluk, fuhuş gibi sorunların olduğunu Küba'nın kendisi bazen açıklamaktadır zaten. Bu sorunların dışarıdan gelenler vasıtasıyla yaratılmaya çalışıldığı tespit edilmiştir. Küba hükümeti tüm bu konularda çeşitli tedbirler almak durumunda kalmıştır. Meselâ dövizin iç piyasada kullanılmaması gibi bir tedbire başvurulmuştur.

Ya da Küba'ya gelen turistlerin kullandıkları araba ve diğer mekânların işleyişi ayrıca düzenlenmiştir. Kübalılar kendi içlerinde farklı türden araba veya otelleri kullanmaktadırlar. H.B.K. buradaki özveriyi görememektedir. Kübalılar ülkelerine ekonomik gelir kazanabilmek için kendileri dışında süren, turistlerin yaşadıkları o lüks yaşama imrenmemektedirler. Buna göre nispeten daha mütevazı olan bir hayatı tercih ederek mutlu olmaktadır. H.B.K. meseleye salt ekonomi gözüyle bakmaktadır. Kültür ve üst yapısal durumu hesaba katmamaktadır.

Açlık ve yoksulluk sorunu dünyanın birçok yerinde yaşanmaktadır. Ürün fazlalığını ne yapacaklarını düşünen burjuvalar, bu sefaletin yaratıcıları iken, H.B.K. bunu görmezden gelerek Küba rejimini günah keçisi ilan ediyor. Kendisinin yaşadığı Türkiye coğrafyasındaki yoksulluk ve sefaleti görmüyor mu acaba? Burada yaşanan sefaletin nedeni de Küba rejimi olmasın sakın(?)

İddia edildiği gibi Küba'da internet yasağı yoktur. Küba, Amerika'nın uyguladığı enerji ambargosundan dolayı daha az enerjiyle çalışan bilgisayarlar kullanmaktadır. Elektronik aygıtların kullanımında getirilen sınırlamaların nedeni enerji yetersizliğidir.

Demokrasi konusunda ise Küba hangi ülke ile kıyaslanırsa kıyaslanırsa kötü durumda değildir. Elbette ki Küba'nın bağımsızlığını ve düzenini sabote etmeye çalışan güçlere karşı müeyyideler uygulanacaktır. "Demokratik" geçinen Avrupa ülkelerindeki güvenlik uygulamalarının yanında Küba'nın uygulamaları deveye kulak gibi kalır. Seçimler, halkın yönetime katılımı, gelir dağılımının eşit dağıtımı vb. konularda, mevcut dünya sistemi içinde Küba'nın durumu kötü değildir. Küba'nın sömürmekte olduğu bir ulus ve ya coğrafya yoktur. Çevre kirliliği, silahlanma gibi dünyanın yaşadığı hayatî sorunlarda Küba'nın payı hesaba katılmayacak durumdadır.

Tüm zorluklara rağmen Küba, birçok ülkeye ücretsiz doktor göndermekte ve çeşitli hastalıkların tedavisinde aktif roller üstlenmektedir. Küba'da kullanılan arabalar ve diğer araç gereçler biraz eskidir. Fakat Küba gerek araçlar ve toplu taşıma yollarının inşasında yeni projeler geliştirmektedir. Küba'nın kendini yenilemesinde müttefiki olan Venezüella, Bolivya vb. ülkelerin büyük katkısı olmaktadır. Toplu taşıma yollarının ve araçlarının yapım çalışmalarının tamamlanması durumunda, Küba önemli ölçüde bu konuda rahatlayacaktır.

Latin Amerika kıtası, kendi ayakları üzerinde durabileceği kaynakları ve ilişkileri yeniden örmektedir. Dünyadaki sosyalizm denemelerinin geriye düşmesinden sonra Latin Amerika'da gelişen sol dalgada Küba'nın belirleyici bir rolü vardır. H.B.K. bu gerçeklikleri görmezden gelir. Çünkü o sosyalizmi "totaliter" rejim olarak değerlendirmekte, bunun karşısında da ne olduğu belirsiz bir "özgürlükçülüğü" savunmaktadır.

H.B.K., *Varlık* dergisinde yayınlanan Küba üzerine yazısında Küba'da çok acınılacak, çaresiz ve sefil bir hayat varmış gibi söz ediyor. Oysa Küba'ya Türkiye'den, başka birçok sanatçı ve yazar da gitti. Gidenler içinde Küba'yı bu kadar olumsuzlayanına rastlanmadı. Üstelik gidenler arasında politik olmayan veya sağcı kişilikler de vardı. Onlar bile Küba'yı bu kadar olumsuzlayan şeyler söylemediler. H.B.K., sadece Türkiye'de çok sıkça yaşanan yardım dağıtımı kuyruklarındaki sefalet ile kıyaslasa bile Küba'nın durumunun o kadar da kötü olmadığını rahatlıkla görebilir. Türkiye'de yaşanan şeriat, darbe, etnik çatışma, işkence, vb. türden sorunların Küba'da esamisi bile okunmaz. Küba'nın bu kadar zorluğa ve dünya dengelerindeki durumun bu kadar aleyhte olmasına rağmen ayakta kalmış olması ve sosyalizm mücadelesi verenlere aşılacağı umut burjuva aydınlarını şaşırtmaktadır. Belki de Küba gerçeği karşısında burjuva aydınlarının hırçınlıklarının nedeni budur.

Gerek Küba'nın değerlendirilmesi, gerekse de dünyada olup bitenleri değerlendirme noktasında aydınların bakışı hiçte adil ve tarafsız değil. Hiçbir ulusu, halkı, coğrafyayı sömürmeyen; sağlık, eğitim gibi elinde bulunan tüm olanakları dünya halklarının hizmetine sunan Küba gibi ülkeler "diktatör, terörist, tehlike vb." ilan edilirken; dünyanın her yerinde sömürü, baskı, savaş, çevre kirliliği, enerji tüketiminde, nükleer silah üretme ve kimyasal bombaları halkların üzerine yağdırmada sınır tanımayan Amerika, İngiltere vb. emperyalist ülkelere kimse bir şey söylemiyor. Hatta Amerika'nın Irak işgali "demokratikleşme ve ilerencilik" olarak değerlendirilmektedir.

H.B.K., "Küba'da açlık ve yoksulluk var" diyor. "Küba'da özgürlük yok" diyor. "Küba'da diktatörlük var" diyor. Tüm bu eleştiriler karşısında, "Küba'daki sistem mükemmeldir, Küba'nın hiçbir sorunu yoktur" diye yanıt verilemez. Sonuçta Küba da sınıflı bir toplumdur ve Küba'da da bir devlet aygıtı vardır. Sınıflı toplumlar hiçbir zaman baskısız olmaz. Sınıf ve devlet varsa baskı da şu ya da bu şekilde olacaktır.

Bu koşullar içinde, Küba'yı bir sınıfsız toplumla kıyaslayarak eleştirmek doğru bir yöntem olmaz. Ancak Küba'yı diğer kapitalist sınıflı toplumlarla kıyaslayabiliriz. Çünkü mevcut durumda, dünya üzerinde sınıfsız bir toplum bulunmuyor. Dolayısıyla, Küba'yı olmayan bir şeyle kıyaslamak doğru bir yöntem olmaz. Küba, şu anda dünya üzerinde bulunan ve en demokratik kabul edilen herhangi bir ülkeyle kıyaslandığında bile fazlaca eksi puan almaz.

Küba'ya mevcut gerçeklik içinde bakıldığında ilk görülmesi gereken şudur ki; Küba her tarafından, emperyalist haydutlar tarafından kuşatılmıştır. Küba'daki yoksulluğun nedeni ürün bolluğu değildir. Fakat emperyalist-kapitalist sistemin yaşadığı krizlerin nedeni ürün bolluğudur. H.B.K. gibi "aydınlar" neden bu basit gerçekliği göz önüne getirmezler acaba? Küba, kendisine uygulanan tüm ambargo ve kısıtlamalara rağmen belli bir yaşam standardı tutturmuş ve kendi yağıyla kavruarak yaşamını devam ettirmektedir.

Her nedense, emperyalist sömürgeci Küba'ya karşı gerçekleştirdikleri saldırı ve komplolar eleştirilmez. Fakat bu saldırıları yapanları yakalayıp cezalandıran Küba, hemen "diktatör" ya da "terörist" ilan edilir.

Küba Kendine Özgü Bir Yol Bulmuştur.

H.B.K., *Varlık* dergisinde çıkan yazısında Küba'yı mevcut dünyada yer alan herhangi bir ülkeyle kıyaslayarak değerlendirme yoluna gitmemiştir. Küba'yı bilinen ve artık bir totoloji haline gelmiş olan Sovyetler ve Çin gibi eski sosyalizm denemelerinin gerçekleştiği yerleri değerlendirdikleri gibi "diktatörlük" olarak değerlendirip bir kenara atmaktadır.

Ancak Küba, diğer sosyalizm denemelerinin bire bir taklidi değildir. Özellikle üstyapı konusunda diğer deneyimlerin eleştirisi üzerinden bir inşa içinde olmuştur Küba. Diğer denemeler birbirlerine benzer bir şekilde geriye düşüş yaşadığı halde Küba, kendi yağıyla kavruarak ayakları üzerinde direnmeyi başarmıştır. Ayrıca yeni denemelerin gerçekleşmesinde önemli bir dayanak olma işlevini sürdürmektedir.

Mevcut koşullar altında Küba'nın savunulması karşısında, diğer denemelerin akıbetinden yola çıkarak şöyle telkinlerde bulunanlar olmaktadır: "Şimdi Küba'yı hararetle savunuyorsunuz. Yarın öbür gün Küba yıkılırsa ne diyeceksiniz?" Bu bakış açısı hem idealist bir bakış açısidir. Hem de sosyalizme olan güvensizliğin bir göstergesidir. "İleride Küba'nın çökme ihtimali var" gibi bir olasılıktan yola çıkarak, mevcut koşul-

lar altında Küba'yı savunmamak olur mu hiç? Küba'yı savunmak için Küba'daki her şeyin eksiksiz olması gerekmez. Elbette ki Küba'nın bir yığın eksiklikleri ve sorunları vardır. Küba'yı savunmak demek, Küba'yı hiçbir şekilde eleştirmemek anlamına gelmez. Tüm sosyalizm denemeleri için de aynı şey geçerlidir. Sosyalizm denemelerinin doğruları sahiplenilir, yanlışları da eleştirilir. Yeni olarak girilecek sosyalizm denemelerinde bu deneyimlerin değerlendirilmesi birer yol gösterici işlev görür.

Hem Küba, hem de genel olarak Latin Amerika kıtasında gelişen sosyal mücadeleler kendi yerel dinamiklerine dayanma özelliği taşımaktadır. Küba devrim mücadelesi klasik teorik öngörülerin çizdiği bir hattan ilerlemedi. Daha karmaşık bir yol izledi. Fidel Castro ve arkadaşları kır mücadelesini başlatmadan önce normal legal bir parti içinde faaliyet yürütüyorlardı. O dönem Küba'da faaliyet yürüten Komünist Partisi ise bürokratik bir yapıdaydı. Fidellerin kır mücadelesini başlatması aynı zamanda bürokratik komünist partisine karşı duyulan tepkinin bir ürünüydü. Fidellerin kır mücadelesini başlatması aynı zamanda oranın konjonktürüyle uyumluydu. Uzun bir süre Fidel ve arkadaşları kendilerini "Komünist, Marksist-Leninist vb." sıfatlarla tanımlamamışlardır. Küba Komünist Partisi, Küba Devrimi'nden 17 yıl sonra I. Kongresini gerçekleştirmiştir.¹ Belli bir aşamadan sonra artık bu kavramları kullanmayı uygun görmüşlerdir.

Küba, diğer sosyalizm denemelerinin yaşandığı ülkelerle gerekli ilişkiyi kurmuştur. Fakat hiçbir zaman kendi özgücüne dayanma perspektifini yitirmemiştir. Diğer deneyimleri eleştirel bir gözle incelemiştir. Küba'nın bu tutumu kendi varlığını devam ettirmesi açısından büyük avantajlar sağlamıştır.

Che, Sovyetler Birliği, Yugoslavya vb. ülkeleri gezerken önemli bir tespit yapıyordu. Bu denemelerin altyapı kurumlaşmasında önemli bir ivme yakaladıklarını fakat üstyapısal olarak önemli zaafı olduğunu söylüyordu. Donanımlı insanı yetiştiremediği zaman en kusursuz olarak inşa edilmiş bir altyapı, o sistemdeki düşüşü engellemeye yetmiyor. Tersinden düşünüldüğünde, nitelikli insanı yetiştirmiş bir sistem belli altyapısal yetersizlikleri olmasına rağmen varlığını sürdürmede daha başarılı olmaktadır.

Küba'nın diğer ayırt edici özelliklerinden biri de; açık bir işleyişe sahip olmasıdır. Fidel Castro'nun yerine gelen Raul Castro yakın dönem

içinde Küba'nın ekonomik kriz dolayısıyla zor günler yaşayacağını kitlelere açık açık söyledi. Saklanan veya yasaklanan gerçeklerin geçmiş dönemde Küba'nın başına belâ olduğu görülmüştür. Meselâ, Amerika'nın Florida adasına kaçışları yasaklamanın kalkmasından sonra azalma göstermiştir. Eskiden çıkış yasaktı. Daha sonra yönetim "isteyen kalsın isteyen gitsin" türünden bir politika izleyince kaçışların o kadar da cazip bir şey olmadığı görülmüştür. İnsanlar Amerika'daki yaşamın çok ta özenilmesi gereken bir yaşam olmadığını anlamışlardır. Denetim ve yasaklamaların aşırıya vardırılması insanlar üzerinde olumsuz etkiler yaratmaktadır.

Küba kurumlarında belli dönemlerde bürokratlaşma veya yolsuzluk gibi sapmalar olsa da bunlar çeşitli müdahalelerle düzeltilmektedir. Fidel Castro henüz görevinin başındayken bir dönemi kastederek, "bu süreçte bazı yeni zenginlerimiz türedi" diyerek durumu tespit etmiş ve gerekli müdahaleleri yapmıştı.

H.B.K., Küba konulu yazısında; Küba'da açlık ve yoksulluğun olduğundan söz ediyordu. Oysa Küba'da yaşayan her fert gerekli olan günlük gıdasını almaktadır. Belki yiyecek çeşitliliği çok fazla değildir. Ancak diğer kapitalist ülkelerde her kes aynı şeyleri tüketebiliyor mu? Hiç değilse Küba'da, olan da olmayan da her fert için geçerlidir. Kimisi lüks yaşarken kimisi yoksul yaşamıyor. Gene de beslenme, sağlık, eğitim, konut gibi temel insan ihtiyaçlarının karşılanması açısından Küba'nın diğer ülkelerle kıyaslanınca çok kötü durumda olmadığını hatta birçok ülkeden daha ileri durumda olduğunu burjuva yazarlar bile kabul etmişlerdir.

Türkiye devrimci hareketinin de siyasal-sosyal devrimlerini gerçekleştiren ülkelere olan bakış açısını artık değiştirmesi gerekmektedir. Bu güne kadar devrimci gruplar genellikle bir ülkeyi, sistemi veya herhangi bir sosyal olguyu değerlendirirken, kendilerinin benimsedikleri çizgiye uyup uymadığına bakarlardı. Bu çizgi de daha çok, o grubun kendisini yakın gördüğü Çin, Sovyet, Arnavutluk veya başka bir ülke oluyordu. Küba olgusu da gruplar tarafından bu türden bir bakış açısıyla değerlendiriliyordu. Çoğunlukla da Küba ve Latin Amerika² deneyimleri, bilimsellikten, nesnel gerçekliği yansıtmadan küçükburjuva sol bir çizgi olarak görülüp olumsuzlanıyordu. Fakat ne gariptir ki, teorik olarak Marksist-Leninist çizgiyi en radikal biçimde savunan sosyalizm denemeleri, ciddî hiçbir direnişle karşılaşmadan geriye düştü. Küçükburjuva

sol olarak görülen -tanımlanan- Küba ise halen varlığını sürdürmek için direniyor.

Aristocu mantığa çarpıcı bir örnek vermek gerekirse, *İşçi-Köylü* gazetesinden okuduğumuz bir köşe yazısını verebiliriz. Söz konusu köşe yazısında Hugo Chavez değerlendiriliyordu. Yazıda Chavez'in uyguladığı sağlık, konut, eğitim vb. politikalar kısmen olumlaniyordu. Fakat yazının sonunda bu kısmî olumlu işlerin Chavez'i başarıya götürmeyeceğini yazıyordu. Chavez'in eninde sonunda başarısız olmaya mahkûm olduğunu söylüyordu. Chavez'in başarısız olmaya mahkûm olacağına neden olarak da, Chavez'in çizgisinin "Marksist-Leninist-Maoist" olmasını gösteriyordu. Elbette ki Chavez'in eleştirilecek çok şeyi vardır. Ki, zaten Venezüella Komünist Partisi³ Chavez'i eleştirmektedir. Ancak genel bir tutum olarak Chavez, Venezüella Komünist Partisi tarafından desteklenmektedir. Bir deneyimi değerlendirirken onun, bizim doğru olarak kabul ettiğimiz bir modele uyup uymamasına göre tutum belirleyemeyiz. "Somut şartların somut tahlili" lafı boşuna sarf edilmemiştir. Eksik ve yanlışlarını eleştirmek bir görevdir. Fakat meselâ Küba'nın gelecekte geriye düşme olasılığı olduğu gerekçesiyle desteklenmemesi, normal akıl sınırlarını zorlayan bir mantık olur.

Türkiye devrimci hareketi artık sosyal olguları mevcut dünya gerçekliği içinde ele almak zorundadır. Yaşanmış sosyalizm denemeleri de bugünkü dünya gerçekliğini doğru kavrayabilmeye yardımcı olacak bir birikimdir.

Devrimci hareketin 1970'lerde herhangi bir coğrafyadaki Komünist Partinin çizgisini ölçek alması ve sosyal olguları bu ölçeğe göre değerlendirmesi diyalektiğin temel mantığına aykırı bir tutumdur. Devrimci hareketin bu bakış açısını bugün bile halen büyük ölçüde sürdürmesi, hareket ve değişim yasalarını görmemesi anlamını taşır.

30 Temmuz 2009

Dipnot Açıklamaları:

- 1 Ayrıntılı bilgi için bakınız: *Küba Komünist Partisi I. Kongresi ve Küba Anayasası*, Sorun Yayınları, 1978
- 2 Ayrıntılı bilgi için bakınız: *Latin Amerikalı Marksist Josê Carlos Mariátegui*, Sorun Yayınları, Mayıs 2005
- 3 Ayrıntılı bilgi için bakınız: *Latin Amerika'da Neler Oluyor? Venezüella Komünist Partisi*, Sorun Yayınları, Ekim 2009

Yalçın Karadaş

-Eleştiri-

Biri Bizim Kim Olduğumuzu Bizden İyi Bilir mi? Hırsın ve Ezikliğin Geldiği Son Şoven Sınır...

Çocukken resimli romanlara bayılırdım. Hatta bir ara ilkokulda iken 1000 adet resimli roman biriktirmiştim. Bir gün Anacığım onları kapının önünde mahallemizin tüm çocuklarının ortasında yakınca biraz duruldum.

En çok da Tarkan'ı severdim. Orada beni çeken bir şeyler vardı.

Neyse bunları neden yazdığımı geleyim:

Geçen hafta Beyoğlu'nda her zaman uğrayıp, yeni çıkan kitapları %20 indirimle aldığım kitapçıya gittim. Yeni kitabımın da kendilerine geldiğini söyledikten sonra, "sizin Çerkesler ile ilgili bir kitap gelmişti; sanırım satıldı." diyerek bana kitabın adını verdi. Yayınevini sordum ve aldığım yanıt nasıl bir şaheser olabileceğini düşünmeme vesile oldu.

Selenge Yayınları! Irkçı-Şoven Türkçülüğün doruklarında gezenlerin yayınevi.

Kitabı buldum ve aldım; adı: KİM BU ÇERKESLER. Yazarı Kafkasyalı ve/ancak kendini "Türk" olmaya koşullamış, ilaveten "asıl ve en asil ve saf Türk" kategorisine Kıpçaklar dışında kimseyi layık görmeyen birisi. Ona göre Türkler Avrupai tipin gerçek temsilcileri ve diğer Mongoloidlerin Türklükle ilgileri alakaları yok. (Biraz eskide kalmış yani anlayacağınız.)

Keşke bazen tersini de düşünse, "Biz neden Kafkasyalılara tıpa tıp benziyoruz da Türkiye Türkleri hariç diğer Türki halkların çoğu neden bizden farklı?"

Orta Asyalılar, çekik gözlüler kızacak olsa da biz konumuza dönelim; bu onların sorunu. Kimin gerçek ve en hakiki Türk olduğunu onlar bizden iyi bilirler ve bizi de ilgilendirmez zaten.

Biz kimin “insan” olduğu ve “insanlığa kattıkları” sosyal değerlerle, kùltùrlerle ilgiliyiz; tiplerle, ırklarla değil.

***Son yıllarda, Sovyetler'in çözümlmesiyle
neler olduğuna da kısaca bakmalı öncelikle:***

Kabardey-Balkar Cumhuriyeti'nde Balkar STK'ları aşırı milliyetçi taleplerle ortaya çıktılar. Karaçay-Çerkes Cumhuriyeti'nde Karaçay etniği sayısal üstünlüğünü sürekli kötüye kullanıyor ve bitmeyen bir provokasyon tahrik ediliyor tüm Kafkaslar'da.

Sonra aynı günlerde bizim de eleştirisini yaptığımız “Kafkasya Gerçeği” gibi kitaplar aynı bu vb. yayınevlerinde piyasaya sunuluyor.

Kesinleşmemiş nazariyeler, farz etmeler ve dilekler “kesin” kelimesi de iğdiş edilerek ideolojik saptırmalara âlet ediliyor hızla.

Çevirmenlerinin bile zaman zaman müdahale etmek zorunda kaldığı saçmalamaları yazanların da sözde “bilim adamı” unvanlı olduklarını görüyoruz.

Geri zekalıların ideolojisi olan ırkçılık, adının önünde akademik unvanlar olan her boydan soytarının elinde ortalığı kırıp geçiriyor; binlerce yıldır birlikte yaşamış halklar karşı karşıya gelsin diye ciddi zorlamalar var.

Bizim konumuzda ise her şey Çerkesler'in Anavatan ve diasporada her tür engellemeye karşı hızlı uyanışı ve Abhaz, Oset halklarının küçük devletlerinin birilerince tanınmasıyla başlıyor, yahut hız kazanıyor desek yanlış olmaz.

Birileri panik halinde...

Kitap bilimsel bir dille yazılmış ve aynı bizim Adige asıllı Karaçaylaşmış (pek çok Adigeleşmiş Karaçay olduğu gibi, doğal olarak ve saygı duyarak Karaçaylaşmış Adige bir ailenin çocuğu) kardeşimizin kitabı gibi, kanırta kanırta “tüm Kafkasya ve Dünyaya medeniyet, mimarlık, estetik, moda, savaş sanatı, dil hediye etmiş olduklarını; kısacası aklınıza ne gelirse her şeyin sahibinin hem de “aslen göçebe” olan “Kıpçak Türkleri” olduğunu ispata zorlanıyor.

Göçebeler yerleşik halklara medeniyet öğretiyor!

Daha ilginç “bunlara biz alıştık artık” deseniz de öylesine zorlama ve kanırtmayla bir şeyi ispat derdinde ki bu kitap aklınız kolay alamayacağı için, yardımım olsun diyerek bold (siyah) yazı kullanıyorum: “Çerkesler Türktür ve Adigeler Çerkes değildir!!!”

Yazara katılıyorum; ama gülmekten katılıyorum!

Hemen aklıma bizim Çerkes kimliğini reddetmeye kalkacak yarı-aydınlarımız ve kendi kabilelerine tapınan şovenlerimiz geldi. Alın işte Çerkes üst kimliğini beğenmiyorsanız birileri bu kimliği sahiplenmeye dünden hazır.

Neden peki “Çerkes” kavramını Türkleştirmeye böylesine bir yırtınma?

- *Sözde ispata baz olan “Çerkes” kelimesi Türkçe ya da Japonca, Arapça, Yunanca ya da Rusça olsa ne olur? Ne değişir?*

- *Çerkesler’in bir dönem isimleri genellikle Kıpçak dilinden gelmiş olsa ne olur? Ne değişir?*

- *Çerkeslerin içinde, özellikle Kabardeyler arasında önemli sayıda Türk veya başka orijinli halk asimle olmuş olsa ne olur? Ne değişir?*

- *Türkler veya Ruslar yahut İngilizler, hasılı herhangi bir modern Dünya ulusu içinde onlarca farklı halkın olmasından doğal ne var?*

- *Türkler’in İslâmiyet sonrası aldıkları şahıs isimleri onların Arap olduklarını gösteriyor ise, Çerkesler de yazarın bu mantığıyla taşıdıkları isimler nedeniyle pekala Kıpçak Türkü olabilir.*

Bu saçma seçmeleri yazmamın nedeni, yazarın, önsözcü akademisyenin ve yayınevinin aynı Tarkan çizgi roman mantığı ile, hem de bilimsellik zorlaması ile hareket etmeleri.

Bilirsiniz Tarkan çizgi romanlarında Kafkas halklarına (birileri kızsız da Çerkeslere) ortak değer olmuş Nart Destanları’ndan ve masal ile söylencelerinden epey alıntı var idi. Bunlar arasında “Müthiş Azok”, “Prenses Goşha” ve “Kötü Alanlar” olduğunu anımsayanlar olacaktır. Ekonomik veya başka gerekçelerle Rahmetli hemşerimiz Abhaz asıllı Sezgin Burak bu şekilde enteresan bir çizgi roman kahramanı ortaya çıkartmış, sonra vicdanı sızladığından ya da baskılarla olsa gerek onu Kafkasya’da doğduğu günlere götürmüş, ama sonuçta Hun hükümdarı Attila’nın öncü savaşçısı “Türk Silahşörü” imajını değiştirememişti. Sistem ve ortam Çerkes olmasına izin vermiyordu belki ne bileyim.

Bazı kavramlar ve halk isimleri tarihin belli dönemlerinde asıl sahibi dışındaki halklara da genelleme yapılarak, dışarıdan verilmiştir. Çerkes, Türk, Tatar, Rus vs. bu anlamda tipiktir ve net kavramlar değildir. Ama bu durum Çerkes’in Çerkes, Türk’ün Türk olmasını değiştirmez. Yazarımız gibileri sıkça da, kanırsa da olmaz.

Yazar, kızımın da adı olan ve aslı "guaşe (Adigece ve Abazaca prenses) ve wuney (eve ait) sözcüklerinden ibaret olan 'evin prensesi' anlamındaki Goşenay adını bile eski Türkçe yapıp, "goşa" kelimesinin Türk dilinde (bilmediğimiz hangi Türk diliyse bu Adigece kelimeyi barındıran) prenses olduğunu zikredip, buradan yola çıkarak Temruk'un da Türk olduğu; dolayısıyla Adıgeleri Türklerin yönettiği vb. felâket komik tezleri ispatlara girişmiş.

Okudukça anlıyorum ki, şaka sandığım zırvalara bilimi ters yüz ederek, istediklerini cımbızlayıp, istemediklerini yok sayarak gerçekten inanmakta yazarımız. Bunları ispat derdinde iken kendisi gibi senaryolarla herkesi Çerkes yapanların yazdıkları ve tezlerini de kullanmakta sakınca görmüyor.

Yarım yamalak bilgilerle yüzlerce yıl önce yazılmış ne kadar atmasıyon, yanlış ve kasıtlı evrak varsa onları da yazdıklarının bilimselliğini sağlamak için kullanmayı sürdürüyor.

Yok aslında birbirimizden farkımız!

Sormazlar mı adama, peki "Türk" kelimesi nece (yazarın deyimini kullanayım dedim)? Yoksa Türkler de aslen Çinli olmasın?!..Yazarın kafadan gidersek canınızı çok yakabilir sonuçlar alabilirsiniz. İşin kötüsü Çinliler de gittikçe güçleniyor!?

Ne olacak şimdi?

Şovenliğin, aşağılık kompleksinin ve yüzyılların getirdiği ezilmenin travmasını Dünya'da onuruyla, minicik toprağında sürdürmeye çalışan bir kardeş halkın sırtından tatmin etmeye çalışmak nedir?

Dünyanın "en" ve de "en böyyük" halkısınız madem bu ne komplekstir böyle? Binlerce yıldır Çerkes'in kim olduğunu sen, senin dedelerin, senin köylün, Çerkesler ve komşuları olan herkes, tüm Dünya bilmesine karşın ne oldu da bu ada birden bire sahiplenme hırsına kapıldınız? Balkar kardeşlerimiz (gerçekten bizim öz kardeşlerimiz olduğu gerçeğini de bir gün öğreneceksiniz) sorduğunuzda Çerkes kime derler size söyleyecektir -ki söylüyorlar da- kitabınızda da yazıyorsunuz: Kabardeyler ve diğer Adıgelere Çerkes der Balkar ve Karaçaylar. Eskiden tüm Kafkasya yerlilerine Çerkes dendiğini de hatırlatırım. Orada anlatılanlar ne yazık ki Kıpçak Türkü değildi!

-Bir yerlerden talimat mı aldınız?

-Bir şeyler istediğiniz gibi gitmiyor mu? Anavatanımızda en büyük Adige boyu olarak varlığını sürdüren ve her geçen gün güçlenen Kabar-deyler sizi çok mu korkutmakta?

-Diyasporada Türk adını taşıyan tek Dünya devletinde -ki Adigeler'in de devleti- Çerkesler'in dimdik durmaları ve her şeye karşın bilinçlenmeleri canınızı çok mu sıkıyor?

Bizde de epey bolca olan bu şoven tiplerin anlayamadığı soruyu yinelemek gerek:

Dünya kurulduğundan beri kaç bin yıl geçtiğini, kimin kimle karıştığını, dillerin ve kültürlerin, birilerinin ısrarla ve affınıza sığınarak "salakça" vurguladıkları ırkların nasıl harman olduğunu; tek etnikli bir halk (birakin ulusu), tek ve saf bir ırk, tek ve saf bir dilin dünyada bulanamadığını ve bulunamayacağını size nasıl anlatmalı?

Kültürler ve dillerin binlerce yılda etkilenmelerle sürekli alışveriş içinde olduklarını, bir yemeğin bir giysinin ya da bir savaş silahının kolaylıkla ve kestirmeden safsatalarla tek bir etniğin malı olamayacağını ne zaman anlayacaksınız?

Yüzlerce yıldır Kabar-dey Adigelerine şartlar öyle olduğundan haraç vermiş olmanızın intikamını bugün mü almaya çalışıyorsunuz? Biz kimseden intikam almaya çalışmıyoruz ama.

Bir de son yılların modası olan bu "Kafkas Türkleri" muhabbetine çevirmen ve yön gösteren olarak müdahil olan "zırvacı şovenlerden", sözde akademisyenlerden söz etmeli.

Her laflarında bilimden bahsedip, "aslında halkları aşağılamak için yazmıyoruz" diyerek, yüzlerce yıldır birlikte yaşadığınız ama hâlâ asimile edemediğiniz, sayınızla ve devletinizle ezemediğiniz insanlara hakaret ve iftiralar nasıl bir bilimsellik oluyor?

Çevirmen akademik Dr. unvanlı TC vatandaşı önsözde "Küçük halkların büyük fantazyaları" başlığı içinde Çerkesler başta olmak üzere, konuyla hiç alakası olmayan Kürt ve başka ezilen Dünya halklarına öylesine pervasızca, şovence ve çapsızca saldırmış ki, okurken tüyletim diken diken oldu.

Küçük olan halklar değil, sizin gelişmemiş beyninizdir. Fantazyanın dik alasını yapan da bizzat sizsiniz.

Bu ne nefret, bu ne hırs ve bu ne tatminsizliktir böyle!?

Bu vb. utanmazca yazıları yazanlar, aradan yıllar geçip de karşı karşıya getirmeye çalıştığı Balkar ve Karaçaylarla Kabardey ve Osetler'in neredeyse aynı halk oldukları ortaya çıktığında; Balkar, Karaçay vb. Türki dil konuşanların da, nefret söylemlerinden bolca nasibini alan Oset kardeşlerimizin de "*dil değişimi geçirmiş, yabancı halklarla karışmış yerli Kafkasyalılar*" olduğunu anladığında nasıl bir ruh haline ve yıkıma uğrayacağını görmek keşke bana nasip olsa

Özet ve Sonuç

Tüm Dünya halkları gibi ve hepsinden önce Türkler, Çerkesler'in kardeşleridir ve bu türden sapkın şovenlerin aramıza düşmanlık sokmalarına izin veremeyiz. İster Türk olun, İster Kıpçak ya da başka bir halk Kafkasya'da kardeşleriniz olan tüm halklarla -başta Çerkeslerle- bir arada barış, sevgi ve dostluk içinde yaşayabilirsiniz. Biz de bu ülkede ve dünyanın her yerinde Türk, Kürt, Laz, Gürcü, Arap vs. kardeşlerimizle el ele ve omuz omuza, onurumuzla, özgür ve eşit olarak, karşılıklı saygı ve sevgi içinde, barışla beraber yaşayacağız.

İlelebet!

Bilim maskesi takınarak, araştırma yapıyoruz edasıyla hakların arasına soysuzca çomak sokmayın!

Barıştan başka yol yoktur insanlığa.

(Yalçın Karadaş (Anzor KEREF) Sıradan bir Dünyalı, Bir Kafkasyalı, Türkiyeli, Çerkes, Adıge, Abaza, Oset, Çeçen, Karaçay, Dağıstanlı)

Okura not: Bu tür kıskırtıcı, şoven, barış düşmanı kitapları alıp, birilerine para kazandırmayalım diyerek aslında kitabın tam adını yazmak istemedim. Almayın ve para kazandırıp, cesaretlendirmeyin böylelerini. Okumak isteyene -kitabı geri alıp başkasına da vermek şartıyla- ödünç verebilirim. Okurken kitabı yırtmamaya aman dikkat! Bize yakışmaz...

16 Ekim 2009, İstanbul

İşçi Edebiyatındaki Kirlilik ve İsim Sömürüsü

Sosyalizm işçi sınıfının ideolojisidir. Bu açıdan Sosyalizmin asıl sahibi işçi sınıfıdır.

Sınıfsız, ideolojisi olmayan sendika, örgüt / parti, sanat-edebiyat ve estetik gibi bilim dışı ve akıldışı düşünce-davranışı propaganda edenler kimlerdir?

Burjuvazi ile küçükburjuvazi işçi sınıfının bilimsel bilgi edinmesini, bilinçlenmesini ve kendisi için sınıf olma mücadelesinde kendi örgütlerini oluşturmasını ve iktidara aday olmasını istemez.

Burjuvazi tarihsel-sınıfsal deneyimleriyle sömürücü-sömürgeci kimliğini gizlemeye çalışmakta kendince “haklıdır.” Sınıfsız, sömürsüz, sınırsız, özgür ve eşit bir toplum idealinin mutlaka gerçekleşeceğini de farkındadır.

Gerici bir sınıf olan burjuvazi işte bu “farkında olma” bilinciyle artı değer sömürüsünün devamı için ideolojik-politik-örgütsel çok yönlü araçlarıyla insana ve insanlığa saldırmakta ve hegemonyasını sürdürmektedir.

Küçükburjuvazi ise, iki arada-bir derede, geleceği olmayan gerici bir sınıf ya da katmandır.

Küçükburjuvazi, işçi sınıfının sınıf kapasitesini reddeder. Oysa kapitalizmi aşacak kapasiteye sahip biricik sınıf işçi sınıfıdır. Bu kapasite bilinçli olarak inkâr edilerek, işçi sınıfı, sosyal dinamiklerin basit bir bileşeni ve nesnesi durumuna indirgenmektedir. Küçükburjuvazi, işçi sınıfının sınıf kapasitesini ortaya çıkararak özne olmasını asla istemez.

Küçükburjuva “sol” siyasî akımlar proletaryayı yok sayarak, sendikalarda, kitle örgütlerinde ve örgüt / partilerinde vekaletsiz, destursuz “işçi sınıfı adına” hareket etmek ister.

“Devrim aşkına” kurdukları örgütlerini “öncü parti”, “önder parti”, “kitesini arayan parti” olarak tanıtmaya çalışmaları ideolojik-politik-sınıfsal kaypaklıklarının bir sonucudur.

Burjuvazi tarihsel olarak edindiği sınıfsal bilinçle proletaryanın yeni nitelikler kazanmasını ve iktidara gelmesini istemez. Çünkü bu doğasına aykırıdır.

Burjuva basın-yayın faaliyetlerinde işçi sınıfı ve emekçiler iki yüzölçüm demagojilerle-yalanlarla bunun için uyutulmaya çalışılır.

Sanat-estetik-politika bütünlüğü denildiğinde: Küçükburjuvazi kendi sınıfsal konumuna uygun hamaseti, örgütsüz ajitasyonu, magazinleşmeyi, halk ve işçi dalkavukluğunu öne çıkarır. İşçi sınıfının hayatı ve can alıcı sorunlarını magazinleştirir, yüzeysel bir yorumla özünden saptırıp sansasyona taşır. Sorunların özüne değinmez. Değinemez.

Küçükburjuvazi Devrimci Hareketimizde taş üstüne taş koyan örgüt, kadro, dergi ve gazetelerimizin isimlerini-sıfatlarını taklit etmeyi ya da çalıp kullanmayı çok sever. Kendisi köksüz olduğu için çeşitli mistifikasyonlarla kendine kök üretmeye çalışır.

Küçükburjuvazi, sınıflar mücadelesinin ateşinden gelen kadroların düşünce-davranış çizgilerinden -ihanetlerini açığa vurduğu için- hoşlanmaz. Tarihsel ve sınıfsal açılardan yararlanmamız gereken işçi sınıfı hareketlerini, emekçi halk hareketlerini, direniş, isyan, başkaldırı ve hak arama gibi tarihsel geleneklerimizi özünden saptırıp hamasetle anmayı da sever.

Küçükburjuva avantürüye bir zamanlar “1973 Atılımı” diyerek Harici Büro’yu “TKP” olarak ilan etmede bir sakınca görmemişti. Bu türden bir örgütlenmeyi *Kolektifimiz Çalışanları* dışında kimse de çıkıp sorgulama ihtiyacını duymamıştı. Anılan “TKP”den kaç adet komünist çıkmıştı? Komünist geçinenler günümüzde ne yapıyordu?

Siyasî mülteci İsmail Bilen sayesinde komünistliğini ilan edenler günümüzde şoven ve sosyalşoven kimlikleriyle ihanetlerini gizlemeye çalışmaktadır. Neler mi yapmaktadırlar? “TKP”nin genel sekreteri Nabi Yağcı liberal “sol” servis gazetelerindeki yazılarıyla AB ve AKP sayesinde toplumun demokratikleşeceğini savunuyor ve soyadına çok uygun rollere soyunuyor?! “TKP”nin ideolojik-teorik sorumlusu Zülfikar Dicleli aynı gazetede röportajında burjuva partileriyle halvet olduktan sonra; “emperyalizm yoktur” diyor?! “TKP”nin öteki sorumlularından Veysi Sarısözen İsmail Bilen yetiştirmesi entrikacı kimliği ile bu kez Roj TV’de, *Güncel* gibi Kürt gazetelerinde, Kürt hareketine yol ve erkan gösteriyor?! “TKP”nin çapsız politikalarını DİSK’e ve öteki kitle örgütlerine ta-

şıyan ve girdiği her yeri veba mikrobu misali kurutan; sahte işçi önderleri, sendika bürokratları, hukukçular, uzman kılıklı avantüryeler ise, düzene uygun pozisyonlarıyla yeni bir İsmail Bilen'in gelip "TKP"yi diriltmesini bekliyor?! SSCB'ye olan saygısıyla "TKP"ye tutunan kimi örgütsüz ve samimi işçiler ise ideolojik-ruhsal travmalarını nasıl atacağını düşünüyor?!

Devrimci ve Marksist Kadrolar birilerinin sınıflar mücadelesi tarih ve devrimci geleneklerimize verdiği zararların muhasebesini yapmaya ve giderilmesi yolunda adım atmaya başladığında ise, küçükburjuva avantürye bu kez, sip partisini tekape olarak ilan ederek burjuvaziye isim tescilini yapmaya kalkmıştır?!..

Tarihî TKP'mizin sömürsü 89 yıldır hiç bitmedi.

10 Eylül 1920 TKP'si ile 1944 TKP'sinin program, oluşum vb. düşünce-davranış çizgileriyle nitelikleri neydi? 1973 Atılımı "TKP" ile ne-zuhur SİP "TKP" nasıl bir örgütlenmeydi?!

Küçükburjuva avantürye bu soruların cevabını ne arıyordu, ne de verebiliyordu.

Kimileri de TKP adına yeni takılar ekleyerek alfabede kullanılmamış harf bırakmıyordu?!...

Küçükburjuva avantüryeler örgüt kurdu ve parti çağrışımı yaptı. Fakat bir türlü **PARTİ** olamadı. Olabilir miydi? Asla!

İktidar perspektifli **PARTİ**; çağrışımla, isim, sıfat çalıp gelenek sömürsü yaparak kuruluyordu, oluşturuluyordu.

Ne hazin, binbir idealizasyon ve mistifikasyonlarla kurulan sahte ve naylon komünist örgütlere biat edenler de çıkıyordu.

* * *

Kasım 2009'da yayın hayatına başlayan **İŞÇİ BİRLİĞİ**-İşçi-Kitle Gazetemize isim ararken küçükburjuvazinin "vukuatını" anmadan edemedik.

1944-TKP'nin Dr. Şefik Hüsnü Değmer adına tescili yapıp imtiyaz hakkı alınan *Aydınlık Dergisi* TKP ile sınıflar mücadelesi tarih ve devrimci geleneklerimizle organik hiç bir bağı olmayan nasyonal solcu (faşist) bir örgüt tarafından "rahatlıkla" kullanılmaktadır?!

1969-MDD akımının *Türk Solu* Gazetesi'de, günümüzde gerici-nasyonal solcu "Aydınlık" çevresinden ajanlık suçlamasıyla tasfiye edilen "ulusalci" faşistlerce yine "rahatlıkla" kullanılmaktadır?!

1973'lerde, Harici Büro'nun kendisini "TKP" olarak ilan ettiği "Atılım" gazetesi de, kendisini önceleri M-L olarak ilan edip günümüzde "ezilenler" ajitasyonu ile ESP olarak açık parti alanına girenlerce yine "rahatlıkla" kullanılmaktadır?!

"Alinteri", "Emek", "Emeğin Kurtuluşu", "Proleter" ve benzeri tarihsel devrimci organlar da kimilerince "rahatlıkla" kullanılmaktadır?!

Kimse de bu türden keyfilik ve kendiliğindenlik karşısında ne sesini çıkarmakta, ne de bu sorumsuzluğu sorgulamaktadır?!

Bu unsurların sosyal meşruiyeti, devrimci yasallığı olan ve tarihsel deneyimlerimizde bazı rollerle görevler üstlenmiş gazetelerin isimlerinin kabaca ve de hak etmeden kullanıldığını görüyoruz.

İşçi Birlikleri-Köylü Birlikleri 1970 - 15 / 16 Haziran Direnişi öncesi hareketi tabanda örgütleyen, Direnişi yönetip yönlendiren, işkencede-poliste-duruşmalarda sosyalizmin onurlu sesini yükseltip Direnişin haklılığını savunan tarihsel-sınıfsal geleneğimizin örgütsel araçlarıydı.

Bu sürecin kadroları olarak tutarlı bir İşçi-Kitle Gazetesinin kolektif çabaları ve yeni yol arkadaşlarımızla yeniden üretilmesi gündeme gelmiştir.

Geleneğimizin tarihsel-sınıfsal anlamı büyük olan isim ve sıfatlarını kullanmak **İŞÇİ BİRLİĞİ** Gazetemizi kolektif biçimde üreten kadroların hakkıdır diye düşünüyoruz.

Tarihsel-sınıfsal haklılık, sosyal meşruiyet ve devrimci yasallık sosyal pratikte iş yapılarak kazanılır. Burjuva yasallığına tapınıp dilekçe verilerek kazanılmaz.

Ama gel gör ki, günümüzde küçükburjuva avantürye "sol" siyasî akımlar tarihimizdeki tüm devrimci örgüt, parti, gelenek, sendika, gazete, dergi vb. tüm isim ve sıfatları destursuzca çalıp kullanmaya cüret etmiş / edebilmiştir!?. Bununla da kalmamış Sol "cenahımıza" büyük bir kirlilik bırakmıştır.

Bu kaba sömürü ne zamana kadar sürecektir? Sürmeyecektir. Çünkü hayat ve mücadele acımadan böylelerini açığa vurmuştur.

İŞÇİ BİRLİĞİ Gazetemizin *Çalışanları*, anılan sürecin organik uzantısı ve bileşeni olarak **İŞÇİ BİRLİĞİ** adımızı bilinç ve kararlılıkla kullanırken bu geleneğimizi kurda kuşa yem ettirmeyecektir.

SORUN Polemik

Simon, Sonia ve İvan: Emperyalizmin Tutsakları

Kolombiya Devrimci Silahlı Güçleri'nden (FARC) üç gerilla; Simon Trinidad, Sonia ve İvan Vargas ABD hapishanelerinde tecrit koşulları altında tutuluyor.

Zengin bir aileden gelen bir ekonomi profesörü ve üst düzey bir bankacıyken halkının yaşadığı yoksulluğa duyarsız kalmayıp FARC'a katılan, bölge komutanlığı rütbesine kadar yükselen Simon Trinidad, 2004 yılının Ocak ayında tedavi olmak için gizlice girdiği Ekvator'da yakalanmış, derhal Kolombiya'ya teslim edilmişti. Kolombiya hükümeti ise 17 Aralık 2004 tarihinde Simon Trinidad'ı uyuşturucu kaçakçılığı suçundan yargılanmak üzere ABD'ye göndermişti. Bu ülkede görülen mahkeme Simon Trinidad'ı altmış yıl hapse mahkum etti.

FARC'ın 24. Cephe komutanı İvan Vargas ise 2004 yılının sonunda Kolombiya ordusu tarafından yakalandıktan sonra 3 Kasım 2007'de ABD'ye teslim edildi.

Benzer bir durumu, 9 Mart 2004'te ABD'ye teslim edilen ve yirmi yıl hapsi istenen FARC gerillası Sonia da yaşıyor.

Simon Trinidad, Colorado'daki "üst düzey güvenli" hapishane-den şunları yazıyor:

"İdeallerimiz ve bizi savaşımaya iten, varlığımıza anlam veren ilkelimiz için ödememiz gereken bedel buysa, hapishaneye hoş geldik, sefa geldik. Fiziksel özgürlüğe sahip olan yoldaşlar, sömürenlerin ve sömürülenlerin kalmadığı, üretim araçları üzerinde özel mülkiyetin olmadığı toplumu kurma hayallerimizi gerçekleştireceklerdir."

Kendi yasalarını dahi hiçe sayan Kolombiya hükümeti tarafından ABD'ye teslim edilen bu üç gerilla tek başlarına, yerin yetmiş metre altında, yirmi dört saat boyunca aydınlık tutulan, bir buçuğa iki metrelik penceresiz koşullarda tutulurken, ziyaretçileriyle görüşmek, kitap okumak, yazı yazmak gibi haklardan yoksun durumdalar. Elleri ve ayakları zincire vurulmuş halde, haftada sadece bir defa bir saatliğine koşullarından çıkmalarına izin veriliyor.

Tüm bunlar emperyalizmin barbarca uygulamalarını açıkça ortaya koymasına rağmen, ABD'nin dünyanın başka yerlerinde uyguladığı benzer politika ve uygulamalara karşı seslerini yükselten, örneğin Küba'ya karşı girişilecek şiddet eylemlerini ABD'ye bildirdikleri için ajanlık suçlamasıyla haksız yere hapse mahkum edilen beş Kübalı için ABD'nin çifte standardını teşhir eden başarılı eylemler ve kampanyalar düzenleyen ilerici parti, örgüt ve çevrelerin Kolombiyalı devrimciler söz konusu olduğunda tepkisiz kaldığına şahit oluyoruz. Bu sessizlik, genelde sosyalizm için mücadeleye, Kolombiya özelinde ise FARC'ın ve Kolombiya Gizli Komünist Partisi'nin strateji ve taktiklerine yönelik reformist bir yaklaşımı yansıtıyor.

“Sol rüzgârların estiği”, “XXI. yüzyıl sosyalizminin kurulduğu”, “alternatif bir dünyanın oluştuğu” söylenen Latin Amerika'nın ilerici liderlerinin FARC'la ilgili açıklamaları dünyada “sol”un bu konuya ilişkin reformist bakışını özetliyor. Örneğin, Ekvator Devlet Başkanı Rafael Correa, 5 Temmuz 2008'de başkent Quito'da FARC için şu ifadeleri kullandı: “Kolombiya Başkanı Uribe'nin en büyük dayanağı nedir biliyor musunuz? Uribe'nin en büyük dayanağı FARC'tır. Yaptıkları saçmalıklar yüzünden Uribe'ye daha popüler kılıyorlar. Che Guevara yaşasaydı, utancından ölürdü.”

Bolivya Başkanı Evo Morales de 10 Eylül 2007'de Hükümet Sarayı'nda Che Guevara'nın ölümünün kırkıncı yıl dönümünde Kübalı konuklarıyla yaptığı söyleşide şunları belirtti: “Artık silahları doğrultma zamanı değil. FARC silahları bıraksa, bizim yaptığımız gibi demokratik ve kültürel bir devrim yapsa ne kadar iyi olurdu. (...) Artık devir değişti. Diktatörlükler kalmadı. Emperyalizme karşı savaşıyan gerillaların da artık olmaması gerekiyor. Bilinç devrindeyiz artık. Bu bilince dayanarak barışçıl ve demokratik dönüşümler gerçekleştirilmelidir.”

Venezüella Başkanı Chavez de 9 Haziran 2008'de ünlü “Alo Başkan” adlı programında tıpkı Evo Morales gibi Latin Amerika'da diktatörlükler döneminin kapandığını belirttikten sonra sözlerine şöyle devam etti: “FARC bir şeyi bilmek zorunda: Kendileri emperyalizmin bize saldırması için bir bahane teşkil ediyorlar.”

Chavez'in 9 Haziran 2008 tarihindeki konuşmasından tam bir yıl sonra Honduras'ta bir askeri darbe gerçekleşti. Latin Amerika'da son dönemde seçim yoluyla iktidara gelen ilerici hareketler örnek gösterilerek “XXI. yüzyılda kapitalizmin barışçıl yollarla yerini sosyalizme bırak-

cağına dair” tez, bu darbeyle bir kere daha yanlışlanmış oldu. Venezüella, Ekvator ve Bolivya devlet başkanlarının, ayrıca “alternatif” mücadele biçimleri bulduklarını iddia eden sosyal forumcuların Kolombiya’yla ilgili sözleri gerçeği ne kadar yansıtıyor? Acaba Kolombiya’da yaşananlar, reformist solun barışçıl geçiş hayalleriyle uyuyor mu? Yerel oligarşiye ve emperyalizme hizmet eden Kolombiya devleti, son yedi yılda dört milyar dolar askeri yardım aldı. ABD’nin tüm teknik imkanlarını da arkasına alarak askeri operasyonlarını yoğunlaştırılmaktadır. Sadece gerillalara karşı savaşmakla kalmayıp muhalif sanatçı, gazeteci, politikacı ve sendikacıları sistematik olarak öldüren, işkenceden geçiren paramiliterlerin sayısı sürekli artmaktadır. Devlet toprak sahiplerine ve bölgelerini işgal eden tekellere karşı protesto gösterileri düzenleyen yerlilerin üzerine ateş etmektedir. Basına sıkı bir sansür uygulamaktadır. Bugüne kadar göçe zorlanmış köylülerin sayısı dört milyonu bulmuş durumdadır. Göç etmek istemeyen köylüler kitlesel biçimde katledilmektedir. Son zamanlarda Avrupa’nın FARC’ı terörist örgütler listesine alması, ABD’nin Kolombiya’ya komşu ülkelerin tepkisini çekecek biçimde Kolombiya sınırları içinde bulunan Palanquero, Malambo, Tolomaida, Larandia, Apiay, Cartagena ve Malaga askeri üslerine yerleşmesi, sadece bir üsse 46 milyon dolar harcayarak bölgeyi yüksek teknoloji silahlarla doldurması bölgedeki baskının artacağını göstermektedir.

Latin Amerika’da Marksizm-Leninizmin bayrağı altında mücadele eden FARC, egemen sınıfların yarattığı bu boğucu baskı ortamında, 30.000 kişiye ulaşan gerilla gücüyle mücadele verirken işçi sınıfı ve köylülük içerisinde Kolombiya Gizli Komünist Partisi aracılığıyla etkin bir faaliyet yürütmektedir. Legal alanın son derece dar olduğu Kolombiya’da FARC’a bağlı Bolivarcı Milisler paramiliterlerin namlularının önünde legal mücadele vererek açık ve gizli mücadele biçimlerini birleştirmektedir.

Bütün bunlar, safların belirgin, mücadelenin son derece keskin olduğunu göstermektedir. Bu şartlar altında, emperyalizmin hapisanelerinde bulunan Kolombiyalı devrimcileri savunmak, sadece ABD emperyalizminin değil, Avrupa emperyalizminin de en şiddetli tepkisine maruz kalmak anlamına gelmektedir. Danimarka’da üzerinde “FARC” yazan tişörtler satan gençler hapis cezası almışlardır. Benzer bir durum İspanya’da da yaşanmıştır. Emperyalizm, “sosyalizme barışçıl geçiş” biçimin-

deki revizyonist tezi reddeden, açıkça sosyalizmi hedefleyen Marksist-Leninist bir örgütün demokratik platformlarda savunulmasına izin vermemektedir. Reformist sol ise emperyalizmin çizdiği bu kırmızı çizgiyi aşmamakta, Kolombiya'da yaşanan vahşeti ve verilen mücadeleyi sessizlikle görmezden gelmektedir.

Söz konusu olan sadece üç Kolombiyalı devrimcinin fiziksel olarak tecrit altında bulunması değildir. Bu üç devrimci, FARC üyesi oldukları için aynı zamanda siyasal bir tecrit altında tutulmaktadırlar. Devrimciler, komünistler sadece kendi ülkelerindeki sorunlarla değil, dünyadaki siyasal hareketlerle, bu hareketlerin durumuyla da ilgilenmelidir. Bu enternasyonalist görev ihmal edilirse emperyalizmin fiziksel ve siyasal tecrit uygulamaları başarıya ulaşacaktır.

Stalin Arşivi Kolektifi

**Simón Trinidad
y Sonia...**

des prisonniers de l'impérialisme

prisioneros del imperio.

prisoners of the imperialism

شاهسجانیان
des Impérialisme

سجناء الإمبريالية

gefangene des Imperialismus
prigionieri di imperialismo

Emperyalizmin Tutsakları.

İŞÇİ BİRLİĞİ GAZETEMİZ HANGİ İHTİYAÇTAN DOĞDU? HANGİ İHTİYACI KARŞILAYACAK?*

İŞÇİ BİRLİĞİ İşçi-Kitle Gazetemiz ilk sayımızda okurlarına “Merhaba!” derken başlıktaki sorulara doğru cevaplar verilmesini uygun buluyoruz.

Üzerinde yaşadığımız coğrafyada “işçi sınıfı adına”, “sosyalizm adına” pek çok yayın yapılmaktadır.

İŞÇİ BİRLİĞİ Gazetemiz her açıdan mevcut “işçi” gazetelerinden farklı bir konumdadır.

- Gazetemiz bir örgüt ya da partinin yayın organı değildir. Fakat asla iddiasız ve şekilsiz de değildir. İşçi Sınıfı ve Emekçi Halklarımızın sosyal / evrensel kurtuluş mücadelesini hedefine taşıyacak birleşik, ciddi, güçlü, güvenilir ve donanımlı Kurum ve Araçlarımızın oluşturulmasının kavgasını verecektir.

- Gazetemizin üretiminden dağıtımına kadar tüm süreçlerde rol ve sorumluluk alanlar: Sahibi, Yazı İşleri Müdürü, gönüllü muhabirleri, yazarları, maddî-manevî katkı yapanlar işçi sınıfının çocuklarıdır.

- Gazete; emek güçlerini kolektif biçimde buluşturan kadroların ürünüdür. Aynı zamanda temel ilkelerde anlaşmaya yönelik yeni açılım ve katılımlara açık ve adaydır.

- Hayatın maddî ve sosyal yeniden üretiminin öznesi EMEK ve İNSAN'dır.

- İşçi sınıfının “kendisi için sınıf olma” mücadelesinde kolektif akıllı, bilinci ve eylemi örgütlemenin yolu işçi sınıfı ile organik ilişki ve diyaloga girmekten; işçi sınıfından oksijen almaktan; işçi sınıfı ile bütünleşmekten geçer.

• İşçi sınıfından oksijen alamayan, onu örgütleyemeyen sendikalar, kitle örgütleri, sol örgüt ve partiler işçi sınıfı ve emekçi halkların bırakınız sistem dışı taleplerini, sistem içi talep ve ihtiyaçlarını bile karşılayacak durumda ve konumda değildir.

• İşçi sınıfının taleplerine cevap vermeyen “Devlet Sendikacılığı” anlayışı ile “İşçi Sınıfı Adına” hareket eden örgüt ve parti anlayışları sosyal pratikte büyük oranda açığa vurulmuştur.

• Üretim faaliyetinin asıl sahibi ve öznesi olan İşçi Sınıfının gidecek işlevsiz duruma getirilen sendikal ve siyasal alana müdahalesini hayat ve mücadele öne çıkarmıştır.

• Gazetemiz bu amaçla üretilecektir.

• Somut-tutarlı-amaçlı işçi-kitle çalışması yapan tarih ve sınıf bilinçli kadrolar; kitlelere öncülük edecek birimleri eğitirken onlardan da öğrenecektir.

• İşçi sınıfı hareketinin her açıdan birliğinin sağlanması ve yeni nitelikler kazanabilmesi; sosyalist hareketin ilkesel açılımlara yönelebilmesinin önünü de açacaktır.

• Günümüz koşullarında işçi sınıfının büyük oranda sağlıklı “sol”lu burjuva partilerinin ve gerici sendika bürokratlarının etkisi altında kalışı işçi sınıfının değil, onun adına sendikacılık ve vekaletsiz partililik-politika yapanların kusurudur.

• İşçi sınıfının hâkim gerici-sömürücü sınıflar tarafından ırk, renk, milliyet, cinsiyet, din, cemaat, tarikat vb. bölüklere ayrılışı verili nesnel durumdur; asla bir “sosyal kader” değildir. Aşılacaktır / aşılmalıdır.

• Emperyalist-kapitalizmin ve işçi düşmanı kara gerici-ırkçı-şoven iktidarların sosyal sınıf ve sosyolojik emekçi halk gerçekliğini gizleme çabaları boşuna değildir.

• İşçi sınıfı ve emekçilerin kölelik zincirleri bizzat işçi sınıfı ve tarihsel müttefikleri tarafından bir bir kırılacaktır.

• İŞÇİ BİRLİĞİ Gazetemiz, uluslarötesi tekeli sermayenin, emperyalist-kapitalizmin-faşizmin ve onun yerli ortağı-işbirlikçisi-taşeronu iktidarların oyunlarını bozacak biricik etkili gücün sınıf bilinçli, örgütlü, bağımsız sınıf tavrı sergileyebilecek Modern Proletarya olduğunun bilincindedir.

• Gazetemiz, yüzde yüz bağımsız ve yüzde yüz işçi sınıfı ve emekçi halkların sosyal / evrensel kurtuluşu mücadelesinde yığınağı mümkün olan tek bir yere yapmanın önemini vurgulayacaktır.

• İşçi sınıfının ulusal / sosyal / evrensel kurtuluş mücadelesinde, Gazetemiz; sendikal ve siyasal alanda, eğitimde, sağlıkta, sosyal güvenlikle çok yönlü sorunlarına ışık tutmakta taraflı kimliği ile talip ve taraf olmanın kavgasını verecektir.

• Gazetemiz, işçi sınıfının kendiliğinden-bireysel, günlük-bilincinin aşılması, kendisi için sınıf olma bilincinin oluşturulması, her alanda sınıf tavrının ortaya çıkarılması, sergilenmesi için, sınıfın kesimsel çıkarını değil, genel çıkarını savunacaktır.

• Mevcut sosyal muhalefet dinamiklerinin (İşçi Sınıfı Hareketi, Sosyalist Hareket, Emekçi Kadın Hareketi, İlerici Gençlik Hareketi, Kürt Ulusal Hareketi (emekçilerin ve yoksul köylülüğün), sosyal sınıf temeline dayalı tezlerin senteze kavuşmasıyla ve işçi sınıfının ittifak politikası üretebilecek politik olgunluğa ulaşmasıyla bir anlam kazanacaktır.

• İŞÇİ BİRLİĞİ Gazetemiz, dünya genelinde ABD+AB+Japonya emperyalizminin insanı ve insanlığı barbarca sömürdüğü, Yakın Doğu'da, Balkanlar'da, Kafkasya'da, Uzak Doğu'da tahkimatını yaptığı, Bölge ve ülke özelinde tüm sosyal muhalefet dinamiklerini "demokrasi-özgürlük-halkların-kardeşliği-barış" ve "açılım" gibi yalancı meyle oyaladığı bir süreçte işbaşı yapmaktadır.

• Gazetemiz, işçi sınıfının derdine çare bulmaya, kitlelere tutulacak 'Ana Halka'yı göstermeye, sistemin yabancılaştırdığı tüm alanlara ulaşmaya ve onlarla bağ kurma-birlikte hareket etme rolünü yerine getirmeyi amaçlarken sorunların kaynağını ve çözüm yöntemlerini işaretleyecektir.

• Gazetemiz, bağ kurulan proletaryanın bilinçlenerek Modern Proletarya olmasına, sisteme karşı organik direniş gelenekleri yaratmasına ve özgülleşmesine çalışacaktır.

• Gazetemiz, İşçi Sınıfını politika dışında tutan, politikasızlaştıran, sendikasızlığı yaygınlaştıran burjuva ideolojisi ve revizyonizmi karşıya alacaktır.

• Gazetemiz, güncel sorunlara değinirken, güncelden tarihsel, tarihselden güncele göndermeler yaparak sorunların çözümüne ışık getirecektir.

• Gazetemiz, eleştirel katkılara açık ve muhtaç bir çizgi izlerken işçi sınıfının sendikal, siyasal ve sanatsal kültürümüzün geliştirilip güçlenmesine de çalışacaktır.

• “Hakikat kadar basit ve sade” biçimde doğruları gündem yapacaktır.

Tutarlı-somut-amaçlı-tarih ve sınıf bilinçli işçilerin kolektif ürünü olan İŞÇİ BİRLİĞİ Gazetemiz özetlemeye çalıştığımız ilkelerin uzantısında uzun erimli, sabırlı ve çileli bir yola çıkıyor.

Bu düşüncelerle tüm Proletarya Devrimcilerini selamlıyor ve işliklerde kolektif üretim yapmaya çağırıyoruz!...

İŞÇİ BİRLİĞİ

* ***İŞÇİ BİRLİĞİ*** Gazetemizin ilk makalesinin Dergi'mizde de yayımlanmasını uygun buluyoruz. **(S.P.)**

LATİN AMERİKA'DA NELER OLUYOR?

VENEZÜELLA KOMÜNİST PARTİSİ

 Sorun Yayınları

YIL: 1 • SAYI: 1 • KASIM 2009

İŞÇİ BİRLİĞİ

İŞÇİ - KİTLE GAZETESİ

HERKESİN YETENEĞİNDEN, İHTİYACINA GÖRE

Web : www.iscibirliigi.info (hazırlanıyor)

E-posta : iscibirligigazetesi@gmail.com

Gazetemiz Kasım 2009'da yayımlandı.

İŞÇİ BİRLİĞİ GAZETEMİZİN İLK SAYISINDAKİ YAZILAR:

- İŞÇİ BİRLİĞİ GAZETEMİZ HANGİ İHTİYAÇTAN DOĞDU?
HANGİ İHTİYACI KARŞILAYACAK?
- BASINDAN İŞÇİ-KİTLE HABERLERİ
- NE YAPALIM?
- KÜTLESEL ÇIKIŞLAR VE GÖREVLERİMİZ
- YENİ YÖK YÖNETMELİK TASLAĞI VE
ÜNİVERSİTELERDEKİ SON DÖNEM
DÖNÜŞÜMLER
- SINIF-GENÇLİK VE GELECEK
- SOKAK HAREKETLERİ GELİŞİRKEN
YENİ BİR 15 / 16 HAZİRAN DİRENİŞİ'NİN
İMKÂNLARI VAR MIDIR?
- KÜRT AÇILIMINDA SON TANGO
- SİSTEMİN BASKI ARAÇLARI
NASIL ÇALIŞIYOR? NASIL KIRILIR?
- EYLEMDEKİ SLOGANLARIN DİLİ
- KİRALIK İSTİHDAM BÜROLARI NE
“GÖTÜRECEK”?

Yönetim Yeri ve İletişim: Akbıyık Değirmeni Sok. No:33/A 34122

Sultanahmet -Eminönü -İstanbul

Telefon: (0212) 638 81 82 **Fax:** (0212) 638 81 72

Sanat Cephesi

Sosyalist Gerçekçi Sanat Dergisi

Yıl: 1

Sayı: 1

Ekim 2009

Ederi: 7 TL.

www.sanatcephesi.org • sanatcephesi@gmail.com

Sanat Cephesi

Sosyalist Gerçekçi Sanat Dergisi

Başlarken

Sanat Cephesi Sosyalist Gerçekçi Sanat Dergisi Çıkış Bildirgesi

Sanat Cephesi Dergisi Çıkış Çağrısı

Sanat Cephesi Bildirgesi

Babür Pınar, Sanatçılar ve Edebiyatçılar Tarafı

İsmail Hardal, Sosyalist Gerçekçilik

Sorunlarımız ve Görevlerimiz

Kemâl Kök, Sosyalist Gerçekçilik ve

Yeni Sanat Akımı Bulma Hastalığı

Hüseyin Ali Selvi, “Ayık Gözler”le Üretilen Estetik

Kaan Kangal, Ekim Devrimi Sonrası

Sanat Tartışmalarında Fütürizm

Asım Gönen, Tarihsel Süreç İçinde Gerçekçilik

İsmail Hardal, Gerçeklik ve Hakikat

Felsefe Sözlüğünde Gerçekçilik

Sosyalist Gerçekçilik Nedir?

“Kızıl” Bienal’de Göstermelik Sosyalizm

Dergimizin Dil ve Anlatıma İlişkin Tutumu Nasıl Olmalı?

Hasan Öztürk, Beslediklerinin Tiyatrosu -I-

Hüseyin Gül, Eylemci

Turgay Ulu, Sanat Cephesi Dergisi

Sosyalist Gerçekçi Mevzide Bir Adım

Refik Uğur, Sosyalist Gerçekçilik Üzerine

Şiirleriyle:

Turgay Ulu, Haziran - *Hüseyin Ali Selvi*, Kavuşma’lık Şiirler

Babür Pınar, Kayıp İnsan Fotoğrafındaki Çılgılık - *Musa Şanak*, Özlem
Nevzat Oğuz, Kızıl Erik Fırtınası - *İsmail Nur Kaan*, Köşedeki Zenci Acısı

Refik Uğur, Sen Görmezdin - *Kemâl Kök*, Savaşa Giderken -

Şevki Özdemir, Kalbimin Sol Şeridi - *Hüseyin Gül*, Umudun Kızıl Rengi

Asım Gönen, Yaşamak Sevinci - *İrfan Ünal*, Eşik

Ali Ziya Çamur, Bir Halk Oyununa İzdüşüm

Aydın Elllerinde Ceran Gezerdi - *Hasan Öztürk*, Bir Adım Ötesi Yarım

YALÇIN KARADAŞ

**100 AYKIRI SORUDA
TÜRKİYE'Yİ ANLAMAK**

 Sorun Yayınları

SORUN YAYINLARI KOLEKTİFİ YAYIN LİSTESİ

<i>Bilimsel İnceleme-Araştırma Dizisi (Tercüme):</i>	<i>TL</i>
1. KARL MARX - BİYOGRAFİ 2. Baskı <i>Bilimler Akademisi</i> 608 s. B. Boy - Kuşe Resimli - Bez Ciltli (Şömsizli)	40
2. FRIEDRICH ENGELS - BİYOGRAFİ <i>Bilimler Akademisi</i> 472 s. B. Boy - Kuşe - Renkli Resimli - Bez Ciltli (Şömsizli)	30
3. V. İ. LENİN - BİYOGRAFİ <i>Bilimler Akademisi</i> 532 s. B. Boy+48 s. - Kuşe S/B - renkli resimli- Bez Ciltli (Şömsizli)	40
4. MARKSİST - LENİNİST PARTİNİN TEMEL EĞİTİM DERSLERİ <i>F. Engels Enstitüsü</i> B. Boy - Renkli Grafik - Resimli 488 s. 2. Baskı	28
5. SENDİKALAR ÜZERİNE <i>V. İ. Lenin</i> 512 s.	22
7. MARX'IN SOSYOLOJİSİ <i>Henri Lefebvre</i> 176 s. 3. Baskı	8
8. KADIN VE MARKSİZM <i>K. Marx - F. Engels - V. İ. Lenin</i> 224 s. 8. Baskı	10
9. MARKSİZM VE PSİKOANALİZ <i>V. İ. Dobrenkov</i> 160 s. 4. Baskı	9
10. Ailede ve Okulda ÇOCUK EĞİTİMİ <i>Anton S. Makarenko</i> 128 s. 5. Baskı	6
11. ANA - BABALARIN KİTABI <i>Anton S. Makarenko</i> 320 s. 4. Baskı	14
12. MAKARENKO - Eğitimsel Görüşleri - Yaşam Öyküsü - Anı ve Notları 160 s. 2. Baskı	9
13. EĞİTİM ÜZERİNE <i>V. Suhomlinski</i> 208 s. 3. Baskı	10
14. LENİN VE EĞİTİM <i>Fyodor Korolyov</i> 408 s. (Beraat Etti.)	18
15. DEVRİMCİ EĞİTİM DEVRİMCİ AHLAK <i>M. İ. Kalinin</i> 232 s. 6. Baskı	11
17. EMPERYALİZMİN FELSEFESİ PRAGMATİZM <i>Harry K. Wells</i> 256 s. 2. Baskı	12
18. İŞKÜLÜ - EĞİTİM SORUNLARININ ÇÖZÜM YÖNETİMİ OLARAK MARKSİZM <i>P. P. Bolonski</i> 128 s. 2. Baskı	6
19. SOSYALİZM VE HÜMANİZM <i>S. İ. Popov</i> 208 s. 2. Baskı	10
20. LATİN AMERİKALI MARKSİST <i>Jose Carlos Mariategui</i> 216 s.	10
21. GÜN DOĞUMUNU GÖRMEK I. DOĞU HALKLARI KURULTAYI, B. Boy, 304 s.	14
22. LATİN AMERİKADA NELER OLUYOR-VENEZUELLA KOMÜNİST PARTİSİ 224 s.	11

*Banka Hesap No: T. İş Bankası İstanbul - Çağaloğlu Şubesi 325835

*Posta Çeki Hesap No: 098213

*Büro'dan Parakende satış %25 indirimli

*Dağıtıma %40 indirimli, 3 ay vadeli, Kargo, posta giderleri eklenerek gönderilir.

Cezaevlerine %50 özel indirim uygulanır.

*Kitaplarımız: İnternet'te:

www.kitapyurdu.com-www.ideefixe.com-www.abonet.net-www.weblebi.com

www.elektonikticaret.gen.tr-www.yenisayfa.com-www.kitapnet.com adresinden satın alınabilir.

Fiyatlara KDV Dahildir

BİLİMSEL BİLGİ VE BİLİNÇLENME SÜRECİNDE SUYU KAYNAĞINDAN İÇİNİ...

Bilimsel İnceleme-Araştırma Dizisi (Telif):	TL
1. İŞÇİLER İÇİN TEMEL HUKUK BİLGİLERİ <i>Av. Zeki Öçal</i> 264 s.	12
2. İŞYERİ SENDİKA TEMSİLCİLİĞİ ATANMASI-GÖREVLERİ-GÜVENCESİ <i>Av. Zeki Öçal</i> 104 s.	5
3. İŞÇİ SINIFI-SENDİKALAR VE 15-16 HAZİRAN Olaylar - Nedenleri - Davalar - Belgeler - Anılar - Yorumlar <i>Sırrı Öztürk</i> B. Boy 568 s. 2. Baskı	30
4. "KOMÜNSÜZ KOMÜNARLARA" HAYAT BİLGİSİ <i>Tolga Ersoy</i> 112 s.	5
5. LOZAN - BİR ANTIEMPERYALİZM MASALI NASIL YAZILDI? <i>Tolga Ersoy</i> 224 s. 2. Baskı	11
6. SAVAŞIN ŞAİRİN KİMLİĞİN SORGULANIŞI (Kolektif) 112 s.	5
11. HEKİMLERİN SINIFSAL KÖKENİ <i>Ata Soyer</i> 152 s. 2. Baskı	7
12. TABİP ODALARI BEYAZ EYLEMLER <i>Ata Soyer</i> 432 s.	20
13. OSMANLIDAN GÜNÜMÜZE ORDUNUN EVRİMİ <i>Osman Tiftikçi</i> 248 s.	11
14. TIBBİYE-İ ŞAHANE'DE 20 YIL <i>Tolga Ersoy</i> 288 s.	12
15. RESMİ TARİH POLEMİKLERİ <i>Tolga Ersoy</i> 208 s.	10
16. KAPİTALİZMİN DÜĞÜMLERİ <i>Coşkun Adalı</i> 144 s.	6
17. EMPERYALİZMİN ORTADOĞUYA MÜDEHALESİ <i>Coşkun Adalı</i> 192 s.	10
18. SİNOP'UN HANI "SİNOP HAPİSHANESİNİN TARİHİ VE EDEBİYATTAKİ YERİ" <i>Tolga Ersoy</i> 112 s.	5
19. İTOKRASİ - TIP VE KÜLTÜR <i>Tolga Ersoy</i> 96 s.	4
20. SINIF SAĞLIK EŞİTSİZLİK <i>İlker Belek</i> 176 s.	8
21. SINIFSIZ TOPLUM YOLUNDA TÜRKİYE İÇİN SAĞLIK TEZİ <i>Dr. İ. Belek - Dr. E. Naıçacı - Dr. H. Onuroğuları - Dr. F. Ardıç</i> 144 s. 2. Baskı	7

Reprodüksiyonlar - Posterler:

- Karl Marx-Friedrich Engels-V. İ Lenin S/B (25x35cm) (Beheri)	70 KR
- Avni Memedoğlu Dağdakiler S/B (25x35cm)	70 KR
- Avni Memedoğlu (18x25 cm) 8 adet renkli (zarflı)	6 TL
- Avni Memedoğlu (18x25 cm) 1 adet renkli (zarflı)	70 KR

Dergi ve Ciltleri:

- SORUN Birlikte Sosyalist Dergi Ciltleri I-II-III (Her Cildi)	25
- SORUN Polemik Marksist İnceleme - Araştırma - Eleştirii Dergisi (Her Sayısı)	4
- KIRMANCIYA BELEKÊ Kültür-Tarih-Halkbilim- Bilimsel İnceleme-Araştırma-Eleştirii Dergisi (Her Sayısı)	5
- SANAT CEPHESİ-SOSYALİST GERÇEKÇİ SANAT DERĞİSİ	7
- İŞÇİ BİRLİĞİ - İŞÇİ - KİTLE GAZETESİ	1

Halkların Tarih-Kültür Dizisi:

TL

1. GÜRCÜSTAN TARİHİ *N. Berdzenişvili-Ş. Canaşıa* 308 s. **2. Baskı** 14
2. TRABZON'DAN ABHAZYA'YA DOĞU KARADENİZ HALKLARININ TARİH VE KÜLTÜRLERİ (*Kolektif*) 176 s. **2. Baskı** 8
3. Bilim Tarih ve Metodoloji -KÜRT TARİH YAZIMI-Medeni Ayhan 192 s. **2. Baskı** 9
4. HALKLARIN MELODRAMİ - ÜÇ KADIN BİR DENİZ *Tolga Ersoy* 96 s. 4
6. ÇEÇEN - İNGUŞYA HALKIYLA RUSYA ARASINDAKİ İLİŞKİLER *Yavus Ahmadov* 152 s. 7
7. BİRLİKTE OLDUĞUMUZ HALKLAR KELDANİ-ASSURİ-SÜRYANİ-ERMENİ *İrfan Işık (Wêlate Torî)* 120 s. **3. Baskı** 6
8. ÜNLÜ KÜRT BİLGİN VE BİRİNCİ KUŞAK AYDINLAR *Mehmet Kemal Işık (Torî)* 192 s. **(Beraat Ettî)** 9
9. TARİHSELDEN GÜNCELE KÜRT GERÇEĞİ *Mehmet Kemal Işık (Torî)* 192 s. 9
10. KUZAY KAFKASYA MİTOLOJİSİ-NARTLARDAN BERİ *Nuray Gök Aksamaz* 208 s. 10
11. ANADOLU'YA AĞLIYORDU NİOBE - TÜM YÖNLERİYLE RUM TEHCİRİ VE TEHCİRİN TARİHSEL KAYNAKLARI *Pervin Erbil* 208 s. 10
12. EKİMİN YETİŞTİRDİKLERİ ÇEÇEN EDEBİYATI *Moxmat Sulayev* 112 s. 6
14. İSLÂM VE MODERNİZM *Muhammed Rıza Şalguni* 144 s. 7
15. ANA DİLDE EĞİTİM VE AZINLIK HAKLARI (*Kolektif*) 144 s. 7
17. DIMİLİ DERSİM ÖYKÜLERİ *Turabi Saltık* 128 s. 6
18. DERSİM...DERSİM... GEZİ NOTLARI-DERSİM'İN NABZI *Sırrı Öztürk* 200 s. 10
19. PROTO DERSİM KÜLTÜRÜ ÜZERİNE TEZLER *Turabi Saltık* 208 s. 10
20. PİR SULTAN ABDAL ESNAF-SANATKÂRIN FÜTUVVA HIRKASI *Suha Bulut* 160 s. 9
21. ÇERKES KİMLİĞİ-TÜRKİYE'NİN SORUNLARI **2.Baskı** *Yalçın Karadaş* 256 s. 16
22. 100 AYKIRI SORUDA TÜRKİYE'Yİ ANLAMAK *Yalçın Karadaş* 112 s. 7

Emperyalizmin Gizli Örgütleri Dizisi:

1. GLADIO: NATO'NUN GİZLİ TERÖR ÖRGÜTÜ *Jens Mecklenburg* 152 s. **5. Baskı** 7
2. MEHMET EYMÜR ZİVERBEY'DEN SUSURLUK'A BİR MİTÇİNİN PORTRESİ *Talat Turhan-Orhan Gökdemir* 312 s. **9. Baskı** 15
3. ÇARMIHTAKİ ÜLKÜCÜ - TANIK VE BELGELERİYLE AĞCA İPEKÇİ'Yİ NEDEN ÖLDÜRDÜ? *Tamaşa F. Dural* 240 s. **5. Baskı** 11
5. GİZLİ ORDULAR - CIA *Halid Özkul* 376 s. **2. Baskı** 17
6. EMPERYALİZMİN BATAKLIĞINDA İSTİHBARAT ÖRGÜTLERİ - DORUK OPERASYONU- *Talat Turhan* 296 s. **3. Baskı** 13
7. YARGILAYANLARI YARGILIYORUM! BOMBA DAVASI -SAVUNMA -1- *Talat Turhan* 264 s. **3. Baskı** 11
8. DEVRİMCİ BİR KURMAY SUBAYIN ETKİNLİKLERİ **2 KİTAP** *Talat Turhan* 320 s. 14
9. GİZLİ ORDULAR - RT - CFR - BG - TC *Halid Özkul*, 384 s. 17

Edebiyat - Sanat - Estetik Dizisi:**TL**

1. POLİTİKA-SANAT-ESTETİK YOLUNDA 'EMEĞİN RESSAMI' Avni Memedoğlu
Hazırlayan: *Sırrı Öztürk* 352 s. 1. Hamur - B. Boy - Kuş Resimli 25
4. KURŞUNA DİZİLENLERDEN MEKTUPLAR J. *Duclos Önsöz* 112 s. **2. Baskı** 5
5. 12 MART 1971'DEN PORTRERLER C. I *Sırrı Öztürk* 416 s. **6. Baskı** 19
6. 12 MART 1971'DEN PORTRERLER C. II *Sırrı Öztürk* 288 s. **4. Baskı** 13
7. 12 MART 1971'DEN PORTRERLER C. III *Sırrı Öztürk* 432 s. **2. Baskı** 19
8. "TERÖRİST"İN GÜNLÜĞÜ *Sırrı Öztürk* 208 s. 10
13. GERÇEĞİN SEVDA TUTANAĞI 1. Hmr. *Kemal Kök* 96 s. *Şiir* 4
15. CUMARTESİ ARANIŞLARI 1. Hmr. *İsmail Hardal* 96 s. *Şiir* 4
17. EYLÜLNAME *Kemal Urganç* B. Boy 80 s. Karikatür Albümü 8
18. PANİK ATAK *Canol Kocagöz* B. Boy 80 s. Karikatür Albümü 8
19. İÇERİDEKİ DIŞARIDAKİ HAPİSHANEDEN BİZİM ŞİİR ANTOLOJİSİ
İsmail Hardal - Kemâl Kök B. Boy 384 s. 19
20. SU DAMLASINA ŞİĞDIRILAN YAŞAM 1. Hmr. *S. Oral Uyan* 80 s. *Şiir* 5
21. KUYTUDA VE KÖZ 1. Hmr. *S. Ali Tayır* 80 s. *Şiir* 5
22. BARIŞ VE BAŞAK 1. Hmr. *Kemâl Kök* 80 s. *Şiir* 5
23. EYLÜL FIRTINASI 1. Hmr. *Ertan Taşdelen* 80 s. *Şiir* 5
24. BİTMEDİ *Kemal Urganç* B. Boy 4 renkli 80 s. Kuş, Karikatür Albümü 20
25. KUŞ DAĞI 1. Hmr. *Hüseyin Gül* **2. Baskı** 80 s. *Şiir* 5
26. ATALARIMIZ NE DEMİŞ *Hüseyin Gül* 80 s. *Şiir-Mizah* 5
27. ÜTÜLÜ PAÇA *Hüseyin Gül* 112 s. *Öykü* 6
28. GÜL VE DÜŞÜN *Hüseyin Gül* 80 s. *Karikatür Albümü-Renkli* 8
29. VAROŞLARIN ULAŞLARI *Sabahattin Ali Tayır* 112 s. *Öykü* 6
30. GÜNEŞİN SOFRASINDA *Bülent Gezgin* 96 s. *Şiir* 6
31. SANAT ESTETİK POLİTİKA
Sanat-Kültür Konferansı Tebliğleri (Kolektif) 272 s. 15
32. TOPLU OYUNLAR - I *Hasan Öztürk* 160 s. *Tiyatro* 10
33. TOPLU OYUNLAR - II *Hasan Öztürk* 160 s. *Tiyatro* 10

Sorun Broşür Dizisi:

8. "İLERİCİ-GERİCİ" KAVGASINDA HANGİ "RESTORASYON"?
HANGİ "KOMÜNİST PARTİ"? *Sırrı Öztürk* 80 s. 4
9. HANGİ "BİRLİK"? PARTİLEŞME MÜCADELESİNİN
NERESİNDEYİZ? KOMÜNİSTLERİN BİRLİĞİ *Sırrı Öztürk* 96 s. 4
12. DEVRİMCİ SİYASİ TERBİYE-DİPLOMASI-AHLÂK *Sırrı Öztürk* 192 s. 9
13. MARKSİST SOL YİĞİNAĞI NEREYE YAPMALI? *Sırrı Öztürk* 128 s. 6
14. İŞÇİ - KİTLE GAZETESİ İÇİN SINIF BİLİNÇLİ İŞÇİLERE ÇAĞRI
Sırrı Öztürk 32 s. 1
15. SANAT CEPHESİ ÇAĞRISI (Kolektif) 40 s. 1
16. 10 EYLÜL 1920 TKP ve GÜNÜMÜZ KOMÜNİST HAREKETİNİN
HAYATİ SORUNLARI FORUM'U Belgeler 268 s. 11
17. ANADOLU ALEVİ KÜLTÜ ve SOL'UN "POLİTİKASI" (Kolektif) 112 s. 7
18. ŞİMDİ SÖZ YAPANLARDA!..
GELENEKTEN GELECEĞE 15/16 HAZİRAN VE GÜNÜMÜZ *Sırrı Öztürk* 64 s. 3

Sorun Yayınları

Akbiyık Değirmeni Sk. No:33/A-34122 Sultanahmet-Eminönü-İstanbul

Telefon: (0212) 638 81 82 Fax: (0212) 638 81 72

e posta: sorunkolektif@gmail.com

www.sorunyayinlari.net